

Budapest,
2000. május 12.,
péntek

46. szám

Ára: 770,— Ft

TARTALOMJEGYZÉK

13/2000. (V. 12.) EüM r.	Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról	2661
14/2000. (V. 12.) EüM r.	A szülésznőképzés szakmai követelményeiről szóló 20/1994. (XI. 15.) NM rendelet módosításáról	2740
16/2000. (V. 12.) GM r.	A 4/1979. (III. 7.) NIM rendelettel hatályba léptetett Nyomástartó Edények Biztonsági Szabályzata módosításáról	2747
20/2000. (V. 12.) PM r.	A Pénzügyminisztérium szolgálati titokköreinek megállapításáról szóló 4/1996. (I. 24.) PM rendelet módosításáról	2747
13/2000. (V. 12.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	2748
14/2000. (V. 12.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	2758
56/2000. (V. 12.) KE h.	Legfőbb ügyész helyettes felmentéséről	2772

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 13/2000 (V. 12.) EüM rendelete

az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (3) bekezdésének j) és k) pontjaiban, valamint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 52. §-ának (10) bekezdésében kapott fel-

hatalmazás alapján — a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény 1. §-ának (2) bekezdésében említett személlyel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993 (IV. 2.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (3) bekezdése a következő g) és h) pontokkal egészül ki:

(A főcsoportokon belüli csoportmeghatározást definiálhatja)

„g) a beteg életkora,

h) az újszülött születési súlya”

(2) Az R. 1. §-ának (10) bekezdése helyére a következő rendelkezés lép:

„(10) Az áthelyezett ellátási eset után az intézmény nem jogosult az (1) bekezdés szerint járó súlyszámra, csak a teljes díj és a normatív ápolási idő hányadosaként meghatározott, az adott HBCs-re vonatkozó egy napra eső díj és a tényleges ellátási idő szorzatának megfelelő összege. A

besorolási tényezőnek minősülő beavatkozással járó ellátások (P jelű HBCs) esetében, áthelyezett ellátási eset után a rövid ellátásra vonatkozó szabályozást kell alkalmazni.”

(3) Az R. 1. §-ának (14) bekezdése a következő mondat-tal egészül ki:

„Az azonos HBCs-be tartozó kúraszerű ellátás egyes kezelése (fázisok) egy ellátási esetnek számítanak, függetlenül attól, hogy ambuláns betegként vagy fekvőbetegként történt a kezelés.”

(4) Az R. 1. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (15) bekezdés számozása (16) bekezdésre változik:

„(15) A sürgősségi betegellátásban használt 0 alsó határnapos, illetve 6—24 órás kezelésre az azonos fődiagnózisnak megfelelő „M” jelű HBCs szerinti garanciális ellátási szabály az irányadó.”

(5) Az R. 1. §-ának a (4) bekezdéssel megállapított (16) bekezdése a következő mondat-tal egészül ki:

„Az alsó határnap előtt elbocsátott eset a „társult betegséggel” elnevezésű HBCs-be nem sorolható be.”

2. §

(1) Az R. 4. §-ának (2) bekezdése helyére a következő rendelkezés lép:

„(2) A 4. számú mellékletben meghatározott HBCs-be sorolt ellátásokat finanszírozás ellenében csak az ott meghatározott intézetek végezhetik. Amennyiben az ellátást olyan intézet végzi, amely nincs feltüntetve a 4. számú mellékletben, a teljes kifizetésre abban az esetben kerülhet sor, ha a betegnek a 4. számú mellékletben meghatározott intézetbe történő szállítását akadályozó körülmény fennállását az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) ellenőrző hálózatának (fő)orvosa — az ellátás befejezését követő 20. napig benyújtott kérelemre — vizsgálattal megállapítja. Az ápolást indokoló fődiagnózis alapján meghatározott HBCs díja minden esetben elszámolásra kerül.”

(2) Az R. 4. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Amennyiben a *HBCs-be tartozó műtet a 4. számú mellékletben feltüntetett intézetben végezték, de az esetnek a műtét előtti és utáni kezelése más intézetben történt, a kezelő kórház számára a *HBCs abban az esetben számolható el, ha a Kr. 14. számú melléklete szerinti Adatlapon a műteti beavatkozás mellett feltünteteti a beavatkozást végző intézet kódját. A műtét díját az intézetek egymás között elszámolják.”

3. §

Az R. 7. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A daganatos betegek kúraszerű kemoterápiás kezeléséről kiállított Adatlapon az egyes kezelési fázisok beavatkozási kódját is fel kell tüntetni. A beavatkozások

részletes kódlistáját az Egészségügyi Minisztérium Gyógyító Ellátás Információs Központja (a továbbiakban: GYÓGYINFOK) közzéteszi és megküldi az intézeteknek. A GYÓGYINFOK minden hónap utolsó napján frissíti a szakma javaslatára elkészített adatállományt.”

4. §

(1) Ez a rendelet 2000. június 1. napján lép hatályba azzal, hogy a fekvőbeteg-szakellátás során végzett MRI vizsgálatok fedezetét a fekvőbeteg-intézmények — 2000. április 1. napját követően a HBCs 4.1 verzió hatálybalépéséig — az e rendelet 7. számú mellékletében meghatározott HBCs 4.1 verzió MRI hányadának megfelelő súlysámokkal kapják meg.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 6. §-ának utolsó mondata hatályát veszti.

(3) Az R.

- a) 1. számú melléklete e rendelet 1. számú
- b) 2. számú melléklete e rendelet 2. számú
- c) 12. számú melléklete e rendelet 3. számú

melléklete szerint módosul.

(4) Az R.

- a) 3. számú melléklete helyébe e rendelet 4. számú
- b) 4. számú melléklete helyébe e rendelet 5. számú
- c) 10. számú melléklete helyébe e rendelet 6. számú

melléklete lép.

(5) Az R. 8. számú melléklete a következő 6. ponttal egészül ki:

„6. Hepatitiszes betegek interferon-kezelés céljából történő komplex szerológiai vizsgálata”

Dr. Gógl Árpád s. k.,
egészségügyi miniszter

1. számú melléklet

a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

1. Az R. 1. számú mellékletében a

a) „19. Tissue expander” szövegrész helyébe a „19. Tissue expander, extender”,

b) „25. Szív-műtétek során használt egyéb speciális eszközök, műtétenként legfeljebb 200 ezer Ft értékben” szövegrész helyébe a „25. Szív-műtétek során használt egyéb speciális eszközök, műtétenként legfeljebb 150 ezer Ft értékben”

szövegrészek lépnek.

2. Az R. 1. számú melléklete a következő pontokkal egészül ki:

„27. Tartós PTFE érprotézis dialízis shunt készítéséhez

28. Szembetegségek kezeléséhez szükséges Ruthenium applikátor”

2. számú melléklet a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

1. Az R. 2. számú

a) mellékletében a

„12065 Amytal próba, arteria carotis	200''
szövegrész helyébe a	
„12065 Intracarotideal sodium-amytal-próba (WADA-teszt) a beszéddomináns félteke meghatározása	2500''
szövegrész lép.	

b) melléklete a

[12605 EKG Holter monitorizálása	3500]
„12606 Transztelefonikus EKG*	1950''
szövegrésszel egészül ki.	

c) mellékletében a

„12072 EEG céljára sphenoidalis elektróda beépítés	300''
szövegrész helyébe a	
„12072 Sphenoidalis elektróda behelyezése EEG vizsgálatához	1400''
szövegrész lép.	
„12098 Látásszabályozás komputervezérelt vizsgálata	900''
szövegrész helyébe a	
„12098 Látásszabályozás komputervezérelt vizsgálata	300''
szövegrész lép.	
„14120 Biopsia palpebrae	150''
szövegrész helyébe a	
„14120 Biopsia palpebrae	2200''
szövegrész lép.	
„14130 Biopsia conjunctivae	150''
szövegrész helyébe a	
„14130 Biopsia conjunctivae	1700''
szövegrész lép.	
„14250 Biopsia medullae ossealis sterni	600''
szövegrész helyébe a	
„14250 Biopsia medullae ossealis sterni	1800''
szövegrész lép.	
„14251 Biopsia medullae ossealis cristae ossis ilei	800''
szövegrész helyébe a	
„14251 Biopsia medullae ossealis crista ossis ilei	2300''
szövegrész lép.	

d) melléklete a

[14824 Vastagtű biopsia (core biopsia)	3500]
„14825 Szövethenger biopszia emlőből 2D röntgen vezérelt	12000
14826 Aspirációs citológiai mintavétel emlőből 2D röntgen vezérelt	3800''
szövegrésszel egészül ki.	

e) mellékletében a

„17100 Tüdő volumenének mérése	200''
szövegrész helyébe a	
„17100 Tüdő volumenének mérése	250''
szövegrész lép.	

f) melléklete a

[2639H *Vírus AT kimutatása LATEX agglutinációval* 400]

„2639H Hepatitis B vírus mennyiségi meghatározása bDNS módszerrel 16000’’

„2639K Hepatitis C vírus mennyiségi meghatározása bDNS módszerrel 16000’’

szövegrésszel egészül ki.

[2662J *AFP meghatározása magzatvízben* 600]

„2662K S—100 Protein meghatározása emberi vérben 2200’’

szövegrésszel egészül ki.

g) melléklete a

„28091 Piruvát-kináz kimutatása 120’’

szövegrész helyébe a

„28091 Piruvát-kináz meghatározása 900’’

szövegrész lép.

h) melléklete a

[28097 *Sarlósejt kimutatás* 120]

„28098 A vörösvérsejtek acetilkolin-eszteráz aktivitásának mérése 750’’

szövegrésszel egészül ki.

i) mellékletében a

„28122 Vvt hemolízis meghatározása szaccharóz 90

28123 Vvt hemolízis meghatározása glicerín 90

28124 Vvt hemolízis meghatározása thiourea 90

28125 Vvt hemolízis meghatározása savi hemolízis 90’’

szövegrész helyébe a

„28122 Szacharóz-(szukróz-)hemolízis teszt 450

28123 Vörösvérsejt hemolízis meghatározása glicerinnel 450

28124 Vörösvérsejt hemolízis meghatározása thioureával 450

28125 Savi hemolízis vizsgálat (HAM-teszt) 450’’

szövegrész lép.

„28410 Haemoglobin elfo 120’’

szövegrész helyébe a

„28410 Haemoglobin vizsgálata elektroforézissel 750’’

szövegrész lép.

j) melléklete a

[28430 *Hb—F tartalmú vvt-k kimutatása* 80]

„28431 Hemoglobin F meghatározása alkáli-rezisztencia alapján 750’’

szövegrésszel egészül ki.

k) mellékletében a

„28491 Haemoglobin A2 meghatározása 120’’

szövegrész helyébe a

„28491 Haemoglobin A2 meghatározása kromatográfián 750’’

szövegrész lép.

„28593 Erythropoetin meghatározása 2000’’

szövegrész helyébe a

„28593 Szérum erythropoietin meghatározás 3000’’

szövegrész lép.

„2863R Protein C meghatározása 1000

2863S Protein S meghatározása 1000

2863T Antitrombin—III meghatározása 500

28650 Fibrinogén meghatározása 80’’

szövegrész helyébe a

„2863R	Protein C meghatározása	1600
2863S	Protein S meghatározása	4000
2863T	Antitrombin—III meghatározása	700
28650	Fibrinogén meghatározása	600''
szövegrész lép.		
„29000	Szöv. vizsg. a szokásos feldolgozási módszerrel	2000''
szövegrész helyébe a		
„29000	Szövetteni vizsgálat a szokásos feldolgozási módszerrel	2900''
szövegrész lép.		
„29030	Műtéti gyorsfagyasztás	1250''
szövegrész helyébe a		
„29030	Műtéti gyorsfagyasztás	1600''
szövegrész lép.		
l) melléklete a		
[29030	<i>Műtéti gyorsfagyasztás</i>	1250]
„29040	Decalcinalatlan csontvelő biopszia műgyantás szövettani feldolgozása	8000''
szövegrésszel egészül ki.		
m) mellékletében a		
„29050	Szöv. vizsg. immunhisztokémiai reakció alk. esetén	2270''
szövegrész helyébe a		
„29050	Szövetteni vizsgálat immunhisztokémiai reakció alkalmazása esetén	2400''
szövegrész lép.		
„29070	Kiegészítő pontszám voluminosus anyag esetén	600''
szövegrész helyébe a		
„29070	Kiegészítő pontszám voluminózus anyag esetén	800''
szövegrész lép.		
„29090	Onkogén expressziója immunhisztokémiával	800''
szövegrész helyébe a		
„29090	Onkogén expressziója immunhisztokémiával	1100''
szövegrész lép.		
„29310	Hormon receptor feltárása műtéti anyagból	500''
szövegrész helyébe a		
„29310	Hormon receptor feltárása műtéti anyagból	1000''
szövegrész lép.		
„29400	Diagnosztikus aspirációs citológiai vizsgálat a szokásos feldolgozási módszerekkel (esetenként)	880''
szövegrész helyébe a		
„29400	Diagnosztikus aspirációs citológiai vizsgálat a szokásos feldolgozási módszerekkel (esetenként)	1400''
szövegrész lép.		
„29600	Hormoncitológia	65''
szövegrész helyébe a		
„29600	Hormoncitológia	1000''
szövegrész lép.		
„29601	Szűrőjellegű citológiai vizsgálat (esetenként)	700''
szövegrész helyébe a		
„29601	Szűrőjellegű citológiai vizsgálat (esetenként)	1210''
szövegrész lép.		
„29700	Boncolás teljes belszervi vizsgálattal (idegrendszer is)	5100''
szövegrész helyébe a		
„29700	Boncolás teljes belszervi vizsgálattal (idegrendszer is)	6900''
szövegrész lép.		

„29703 Boncolás probléma orientált (részleges belszervi vizsgálattal) szövegrész helyébe a	2000''
„29703 Boncolás probléma orientált (részleges belszervi vizsgálattal) szövegrész lép.	4500''
„29704 Boncolás megelőzése szövegrész helyébe a	1000''
„29704 Boncolás megelőzésekor végzett tevékenység szövegrész lép.	1800''
n) melléklete a	
[31930 Emlőfelvétel, natív, ferde	700]
„3193A Preoperatív dróthurok lokalizáció 2D rtg vezérelt	10300''
[31935 Emlőcsonkfelvétel	400]
„31936 Emlőfelvétel nagyított	800
31937 Preparátum mammográfia	1600''
szövegrésszel egészül ki.	
o) mellékletében a	
„32820 Galactographia	400''
szövegrész helyébe a	
„32820 Galaktográfia	12200''
szövegrész lép.	
„3570A Csontsűrűség mérése abszorpciometriával perifériás csontokon	1250
szövegrész helyébe a	
„3570A Csontsűrűség mérése végtagcsontokon	1250''
szövegrész lép.	
„3570C Csontsűrűség mérése DEXA technikával törzscsontokon	3140''
szövegrész helyébe a	
„3570C Csontsűrűség mérése törzscsontokon	2000''
szövegrész lép.	
p) melléklete a	
[39100 Laser roncsolás bőrelváltozás miatt	300]
„39101 Naevus flammeus kezelése (max. 20 cm ² kiterjedésig) Neodymium- YAG-gal, vagy festéklaserrel, cm ² -enként	1600''
szövegrésszel egészül ki.	
q) melléklete a	
[3918A Laser besugárzás soft-laser, cm ² -ként	150]
„39191 Laser besugárzás soft-laser, 10 cm ² -ig	50
39192 Laser besugárzás soft-laser, 50 cm ² -ig	200
39193 Laser besugárzás soft-laser, 100 cm ² -ig	300
39194 Laser besugárzás soft-laser, 100 cm ² felett	400''
szövegrésszel egészül ki.	
r) melléklete a	
[42140 Galactosaemia szűrés	100]
42400 Mammográfiás szűrés	2800''
szövegrésszel egészül ki.	
s) mellékletében a	
„50830 Canaliculus lacrimalis kő, idegentest eltávolítás	150''
szövegrész helyébe a	
„50830 Canaliculus lacrimális kő, idegentest eltávolítás	300''
szövegrész lép.	

„52001 Myringotomia et grommet insertio szövegrész helyébe a	700''
„52001 Myringotomia et grommet insertio szövegrész lép.	4400''
„52160 Repositio fracturae nasi aperta szövegrész helyébe a	350''
„52160 Repositio fracturae nasi aperta szövegrész lép.	500''
„53841 Crossectomia fem. szövegrész helyébe a	10000''
„53841 Crossectomia fem. szövegrész lép.	9300''
„53848 Perforans ligatura + tágult vénák eltávolítása szövegrész helyébe a	2000''
„53848 Perforans ligatura + tágult vénák eltávolítása szövegrész lép.	21800''
„53920 Anastomosis arterio-venosus sec. Cimino szövegrész helyébe a	10000''
„53920 Anastomosis arterio-venosus sec. Cimino szövegrész lép.	16300''
„53921 Anastomosis arterio-venosus proximalis sec. Cimino szövegrész helyébe a	10000''
„53921 Anastomosis arterio-venosus proximalis sec. Cimino szövegrész lép.	16300''
„53922 Anastomosis arterio-venosus extr. infer. sec. Cimino szövegrész helyébe a	10000''
„53922 Anastomosis arterio-venosus extr. infer. sec. Cimino szövegrész lép.	16300''
„54292 Sclerotisatio varicorum oesophagei fiberoscopica szövegrész helyébe a	4000''
„54292 Sclerotisatio varicorum oesophagei fiberoscopica szövegrész lép.	6000''
„54901 Oncotomia perianalis szövegrész helyébe a	400''
„54901 Oncotomia perianalis szövegrész lép.	5300''
„54902 Sclerotisatio varicorum oesophagei fiberoscopica szövegrész helyébe a	4000''
„54902 Sclerotisatio varicorum oesophagei fiberoscopica szövegrész lép.	6000''
„54911 Exstirpatio fistulae ani szövegrész helyébe a	300''
„54911 Exstirpatio fistulae ani szövegrész lép.	6700''
„54913 Exstirpatio fistulae ani sec Hippokrates szövegrész helyébe a	300''
„54913 Exstirpatio fistulae ani sec Hippokrates szövegrész lép.	6700''
„54996 Excisio condylomae perianalis szövegrész helyébe a	1500''
„54996 Excisio condylomae perianalis szövegrész lép.	5300''

„55300 Hernioplastica inguinofemoralis	11000''
szövegrész helyébe a	
„55300 Hernioplastica inguinofemoralis	16300''
szövegrész lép.	
„55340 Hernioplastica umbilicalis	10000''
szövegrész helyébe a	
„55340 Hernioplastica umbilicalis	14100''
szövegrész lép.	
„55700 Húgyhólyagkő endoszkópos eltávolítása	1000''
szövegrész helyébe a	
„55700 Húgyhólyagkő endoszkópos eltávolítása	7500''
szövegrész lép.	
„55701 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása — ultrahanggal	2100''
szövegrész helyébe a	
„55701 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása — ultrahanggal	7500''
szövegrész lép.	
„55702 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása- hydraulikus	2100''
szövegrész helyébe a	
„55702 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása- hydraulikus	7500''
szövegrész lép.	
„55703 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása — mechanikus	2100''
szövegrész helyébe a	
„55703 Húgyhólyagkő endoszkópos zúzása — mechanikus	7500''
szövegrész lép.	
„55735 Transurethralis húgyhólyag laserkezelés	1300''
szövegrész helyébe a	
„55735 Transurethralis húgyhólyag laserkezelés	12100''
szövegrész lép.	
„56110 Bergmann-féle hydrokele műtét	1000''
szövegrész helyébe a	
„56110 Bergmann féle hydrokele műtét	10000''
szövegrész lép.	
„56111 Winkelmann-féle hydrokele műtét	1000''
szövegrész helyébe a	
„56111 Winkelmann féle hydrokele műtét	10000''
szövegrész lép.	
„56112 Hydrokele műtét	1000''
szövegrész helyébe a	
„56112 Hydrokele műtét	10000''
szövegrész lép.	
„56671 Chromopertubatio	400''
szövegrész helyébe a	
„56671 Chromopertubatio	2600''
szövegrész lép.	
„57065 Synechiolysis vaginalis	3300''
szövegrész helyébe a	
„57065 Synechiolysis vaginalis	4500''
szövegrész lép.	
„59770 Sclerotisatio cystae organorum intraabdominales	200''
szövegrész helyébe a	
„59770 Sclerotisatio cystae organorum intraabdominales	6000''
szövegrész lép.	
„59771 Sclerotisatio cystae organorum retroperitoneales	200''
szövegrész helyébe a	
„59771 Sclerotisatio cystae organorum retroperitoneales	6000''
szövegrész lép.	

sz) melléklete a

[59943	<i>Feladott műtét a m. előtt, feltételek hiánya miatt</i>	20]
„60844	Kivizsgált, teljes vér és beadása	6900
63112	Fagyasztott plazma és beadása	6300
63563	Vörösvérsejt koncentrátum és beadása	3100
64125	Vörösvérsejt koncentrátum (mosott, reszuszendált) és beadása	10600
66112	Trombocita koncentrátum, szűrt (1E gépi aferezisből) és beadása	10600
66150	Trombocita koncentrátum (1E teljes vérből) és beadása	3500
66290	Vörösvérsejt koncentrátum (határreteg szegény, reszuszendált) és beadása	5100
66988	Friss fagyasztott plazma és beadása	12000
66989	Krioprecipitátum (1E friss fagyasztott plazmából) és beadása	5800
66990	Kriofelülósó és beadása	6300
66991	Buffy coat (terápiás, 1E teljes vérből) és beadása	4600
66992	Szűrt, mosott vörösvérsejt koncentrátum és beadása	22100
66993	Vvs koncentrátum (—196 °C-on fagyasztott) és beadása	18300
66994	Vvs koncentrátum (—30 °C-on fagyasztott) és beadása	13600
66995	Trombocita koncentrátum (1E gépi aferezisből) és beadása	9000
69399	Fehérvérsejt koncentrátum (1E teljes vérből) és beadása	3800
69400	Fehérvérsejt koncentrátum (1E gépi aferezisből) és beadása	9400
69401	Trombocita koncentrátum, szűrt (1E teljes vérből) és beadása	5000
69402	Vvs koncentrátum (szűrt, —30 °C-on fagyasztott) és beadása	22500
69403	Trombocita koncentrátum (szűrt, —80 °C-on fagyasztott) és beadása	16800
69971	Vvs koncentrátum (szűrt, —196 °C-on fagyasztott) és beadása	26900
69972	Szűrt vörösvérsejt koncentrátum és beadása	18100”

szövegrésszel egészül ki.

t) mellékletében a

„85400	Acupunctura kezelési pontonként	40
szövegrész helyébe a		
„85400	Akupunktura kezelési pontonként (megjelenésenként max. 20 kezelési pont számolható el)	40”
szövegrész lép.		
„85650	Orthesis felhelyezés	300”
szövegrész helyébe a		
„85650	Orthesis felhelyezés	350”
szövegrész lép.		
„85660	Protézis, orthesis revíziója	500”
szövegrész helyébe a		
„85660	Protézis, orthesis revíziója	350”
szövegrész lép.		
„85720	Injectio in bulbus oculi	120”
szövegrész helyébe a		
„85720	Injectio bulbum oculi	150”
szövegrész lép.		
„85721	Injectio in orbitae	120”
szövegrész helyébe a		
„85721	Injecito in orbitae	150”
szövegrész lép.		
„86201	Laser kezelés alacsony energiával/kezelési pont	50”
szövegrész helyébe a		
„86201	Laser akupunktura kezelés alacsony energiával/kezelési pontonként (megjelenésenként max. 20 kezelési pont számolható el)	40”
szövegrész lép.		

u) melléklete a	
[86230 UV-roncsolás (felületes elváltozás)	200'
„86240 Szinkron Balneofototerápiás kezelés (SBP)	1550''
szövegrésszel egészül ki.	
v) mellékletében a	
„88050 Vvt transzfúzió (az első egység)	6000''
szövegrész helyébe a	
„88050 Vvt transzfúzió során végzett tevékenység	1500''
szövegrész lép.	
„88060 Thrombocyta transzfúzió	8000''
szövegrész helyébe a	
„88060 Thrombocyta transzfúzió során végzett tevékenység	1500''
szövegrész lép.	
„88100 Teljes vér transzfúzió	4000''
szövegrész helyébe a	
„88100 Teljes vér transzfúzió során végzett tevékenység	1500''
szövegrész lép.	
„88120 Plazma transzfúzió	7500''
szövegrész helyébe a	
„88120 Plazma transzfúzió során végzett tevékenység	1500''
szövegrész lép.	
„88130 Fagyasztott plazma transzfúzió (FFP)	11000''
szövegrész helyébe a	
„88130 Fagyasztott plazma transzfúzió (FFP) során végzett tevékenység	1500''
szövegrész lép.	
„88600 Peritonealis dialízis	5000''
szövegrész helyébe a	
„88600 Peritonealis dialízis	0''
szövegrész lép.	
„88602 CAPD betanítása	200''
szövegrész helyébe a	
„88602 CAPD betanítása	0''
szövegrész lép.	
„88603 CAPD ambuláns peritoneális dialízis	5000''
szövegrész helyébe a	
„88603 CAPD ambuláns peritoneális dialízis	0''
szövegrész lép.	
„88911 Felszíni érzéstelenítés	120''
szövegrész helyébe a	
„88911 Felszíni érzéstelenítés	100''
szövegrész lép.	
„88912 Helyi infiltrációs érzéstelenítés	120''
szövegrész helyébe a	
„88912 Helyi infiltrációs érzéstelenítés	200''
szövegrész lép.	
„88914 Csigolya kisízület (1 vagy több) érzéstelenítése	160''
szövegrész helyébe a	
„88914 Csigolya kisízület (1 vagy több) érzéstelenítése	200''
szövegrész lép.	
„88916 Vezetékes érzéstelenítés egy kéz- vagy lábujjon	180''
szövegrész helyébe a	
„88916 Vezetékes érzéstelenítés egy kéz- vagy lábujjon	300''
szövegrész lép.	

„88917 Ideg vagy ganglion (a basison) vezetékes érzést. szövegrész helyébe a	250''
„88917 Ideg vagy ganglion vezetékes érzéstelenítés szövegrész lép.	400''
„88919 Retrobulbaris infiltrációs érzéstelenítés szövegrész helyébe a	250''
„88919 Retrobulbaris infiltrációs érzéstelenítés szövegrész lép.	1500''
„8891A Truncus sympathicus hasi-lumb. szakasz blokád szövegrész helyébe a	350''
„8891A Truncus sympathicus hasi-lumb. szakasz blokád szövegrész lép.	3000''
„8891B Ganglion stellatum blokád szövegrész helyébe a	350''
„8891B Ganglion stellatum blokád szövegrész lép.	3000''
„8891C Plexus érzéstelenítés szövegrész helyébe a	410''
„8891C Plexus érzéstelenítés szövegrész lép.	2500''
„8891D Plexus érzéstelenítés 2 vagy több szomszédos plexuson szövegrész helyébe a	500''
„8891D Plexus érzéstelenítés 2 vagy több szomszédos plexuson szövegrész lép.	2500''
„8891E Plexus érzéstelenítés katéterrel szövegrész helyébe a	600''
„8891E Plexus érzéstelenítés katéterrel szövegrész lép.	2500''
„8891G Cerv./thor. gyök, dúc, symp. ramus commun. érzéstelenítés szövegrész helyébe a	450''
„8891G Cerv./thor. gyök, dúc, symp. ramus communicans érzéstelenítés szövegrész lép.	2000''
„8891H Lumb. gyök, dúc, symp. ramus communicans érzéstelenítés szövegrész helyébe a	340''
„8891H Lumb. gyök, dúc, symp. ramus communicans érzéstelenítés szövegrész lép.	2000''
w) melléklete a	
[91310 Házi betegápolás oktatása	50]
„91400 Hajléktalanok orvosi vizsgálatához történő személyi higiénés rendbetétele szövegrésszel egészül ki.	1000''
x) mellékletében a	
„93490 Gyógyászati segédeszközhöz méretvétel szövegrész helyébe a	150''
„93490 Gyógyászati segédeszközhöz méretvétel szövegrész lép.	200''
„93491 Gyógyászati segédeszköz próbája szövegrész helyébe a	30''
„93491 Gyógyászati segédeszköz próbája szövegrész lép.	200''
„93492 Gyógyászati segédeszköz beállítása, illesztése szövegrész helyébe a	300''
„93492 Gyógyászati segédeszköz beállítása, illesztése szövegrész lép.	200''

„93494 Gyógyászati segédeszköz felülvizsgálata szövegrész helyébe a	300''
„93494 Gyógyászati segédeszköz felülvizsgálata szövegrész lép.	200''

y) melléklete a

[97540 Funkcionális fejlődésterápiás csop. ülésén részvétel	150]
„98001 Kiegészítő pont választott vér adásakor	600
98002 Kiegészítő pont besugárzott vér adásakor	6300''
[99910 Kiegészítő pont veszélyeztető beteg ellátásáért	300]
„99980 Kiegészítő pont betegfelügyeletért (beavatkozás után 15 percig)	100
99981 Kiegészítő pont betegfelügyeletért (beavatkozás után 30 percig)	200
99982 Kiegészítő pont betegfelügyeletért (beavatkozás után 45 percig)	300
99983 Kiegészítő pont betegfelügyeletért (beavatkozás után 60 percig)	400''

szövegrésszel egészül ki.

2. Az R. mellékletéből hatályukat veszítik a

„11240 Összefoglaló szakorvosi értékelés (zárójelentés)	100''
„11401 Folyamatos felügyelet beavatkozás után/15''	100''
„28220 Rh fenotípus meghatározása	500''
„28230 Vércsoport antigének elleni antitestek kimutatása	100''
„28240 Coombs teszt-direkt-minőségi	60''
„28244 Coombs-ferment teszt-kombinált	160''
„2824B Ellenanyagszűrés	160''
„29002 Szövettani kaparék vétele	100''
„29091 Fibronektin antigén kimutatása	300''
„29304 Óssejt analízis citosztatikum érzékenység ellenőrzése	2000''
„29311 Hormon receptor azonosítása	700''
„29610 Daganat citológia	110''
„29714 Különleges neuropatológiai hisztokémiai reakció	600''
„29715 Fagyasztásos szövettani vizsgálat (folyékony nitrogén)	300''
„3570B Csontsűrűség mérése DP technikával	1000''
„3918A Laser besugárzás soft-laser, cm ² -ként	150''
„54961 Reconstructio ani cum cerclage	1000''
„57530 Amniocentesis	1500''
„88110 Szérum transzfúzió	3200''
„8891F Plexus érzéstelenítés (katéteres) folytatása, befejezett óránként	1200''
„93495 Gyógyászati segédeszköz javítása	200''
„99992 Kiegészítő pont betegfelügyeletért + 15 percenként	50''

szövegrészek.

3. számú melléklet a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

1. Az R. 12. számú mellékletében a

- a) „TE 004 1500 Emelt szintű szakellátási vizsgálat speciális diagnosztikus háttérrel” szövegrész helyébe a
„TE 004 1200 Emelt szintű szakellátási vizsgálat speciális diagnosztikus háttérrel”
- b) „TA 012 100 Szakvélemény készítése, dokumentáció” szövegrész helyébe a
„TA 012 100 Konzílium, szakvélemény készítése szakorvos, illetve hatóság kérésére”

- c) „TB 016 100 Gyógyszeres sedatio” szövegrész helyébe a
„TB 016 100 Gyógyszeres előkészítés”
- d) „TA 101 250 Amalgám tömés készítése” szövegrész helyébe a
„TA 101 300 Amalgám tömés készítése”
- e) „TE 105 850 Inlay és onlay (szakorvosi indikáció alapján)” szövegrész helyébe a
„TE 105 500 Inlay és onlay (szakorvosi indikáció alapján)”
- f) „TA 110 50 Fog trepanálása és/vagy exstirpálása” szövegrész helyébe a
„TA 110 50 Fog trepanálása és/vagy fogbél exstirpálása”
- g) „TB 113 500 Lebenyes tasak-műtét (foganként)” szövegrész helyébe a
„TB 113 600 Lebenyes tasak-műtét (foganként)”
- h) „TB 116 2000 Csontpótló anyag behelyezése (foganként anyag nélkül)” szövegrész helyébe a
„TB 116 1200 Csontpótló anyag behelyezése (foganként anyag nélkül)”
- i) „TB 120 360 Fogak sínezése (foganként)” szövegrész helyébe
„TA 120 360 Fogak sínezése (foganként)”
- j) „TB 123 500** Különleges gondozásra szoruló gyermek fogorvosi szakgondozása” szövegrész helyébe a
„TB 123 500** Különleges gondozásra szoruló (testi, érzékszervi, értelmi fogyatékos)
gyermek fogászati és fogszabályozási szakellátása (alkalmanként számolható el)”
- k) „TE 150 400 Vaporisatio, lézer, kryo, elektrokaüter” szövegrész helyébe a
„TE 150 400 Elektro, lézer és kryosebészeti kezelés”
- l) „TA 160 800 Koronakészítés (darabonként)” szövegrész helyébe
„TA 160 800 Borítókorona készítés (darabonként)”
- m) „TA 173 250 Fogpótlás javítás, szájképleteket irritáló tényező miatt (egyszer számolható el)” szövegrész helyébe
„TA 173 120 Fogpótlás javítás, szájképleteket irritáló tényező miatt (beavatkozásoként számolható el)”
- n) „TA 183 20 Felvilágosítás instruálás rendelőn kívül, TAJ számonként számolható el” szövegrész helyébe a
„TA 183 20 Felvilágosítás, instruálás rendelőn kívül, a kezelésben részesülők TAJ számával évente egyszer
számolható el.”
- o) „TA 187 120 Helyi fluoridálás, kezelés segédeszköz nélkül” szövegrész helyébe a
„TA 187 120 Helyi fluoridálás segédeszköz nélkül, fél évente számolható el.”
- p) „TA 188 180 Helyi fluoridálás segédeszközzel” szövegrész helyébe a
„TA 188 180 Helyi fluoridálás segédeszközzel, fél évente számolható el.”
- q) „TB 211 1700 Kisfokú fogazati eltérés szabályozása (helyfenntartó kezelés, ferdesík) a kezelés megkezdésekor
jelenthető” szövegrész helyébe a
„TB 211 1700 Kisfokú fogazati eltérés szabályozása (helyfenntartó kezelés, ferdesík) a kezelés megkezdése,
elszámolható állcsontonként a fogszabályozó készülék átadásakor.”
- r) „TB 212 2500 Kisfokú fogazati eltérés szabályozása (helyfenntartó kezelés, ferdesík) a kezelés befejezésekor
jelenthető” szövegrész helyébe a
„TB 212 2500 Kisfokú fogazati eltérés szabályozása (helyfenntartó kezelés, ferdesík) a kezelés befejezése,
elszámolható állcsontonként a kezelés befejezésekor.”
- s) „TB 213 2500 Közepes fogazati eltérés szabályozása, a kezelés megkezdésekor jelenthető” szövegrész helyébe a
„TB 213 2500 Közepes fokú fogazati eltérés szabályozásának megkezdése, elszámolható állcsontonként a
fogszabályozó készülék átadásakor”

- sz) „TB 214 3700 Közepes fogazati eltérés szabályozása, a kezelés befejezésekor jelenthető” szövegrész helyébe a „TB 214 3700 Közepes fokú fogazati eltérés szabályozásának befejezése, elszámolható állcsontonként a kezelés befejezésekor.”
- t) „TB 215 3300 Nagyfokú fogazati eltérés szabályozása, a kezelés megkezdésekor jelenthető” szövegrész helyébe a „TB 215 3300 Nagyfokú fogazati eltérés szabályozásának megkezdése, elszámolható állcsontonként a fogsabályozó készülék átadásakor”
- u) „TB 216 4900 Nagyfokú fogazati eltérés szabályozása, a kezelés befejezésekor jelenthető” szövegrész helyébe a „TB 216 4900 Nagyfokú fogazati eltérés szabályozásának befejezése, elszámolható állcsontonként a kezelés befejezésekor”

szövegrész lép.

2. Az R. 12. számú melléklete a

- a) [TA 166 3000 Teljes fogsor készítése]
„TA 167 50 Borítókورونا és/vagy híd visszaragasztása (darabonként, illetve pillérenként számolható el)”
- b) [Fogsabályozási szolgáltatások]
„TB 208 250 Bármilyen típusú kivehető fogsabályozó készülék adaptálása, aktiválása (alkalmanként havonta egyszer számolható el)
TB 209 250 Rögzített fogsabályozó készülék aktiválása, a kezelés folyamatának ellenőrzése (alkalmanként havonta egyszer számolható el)”

szövegrészekkel egészül ki.

3. A R. 12. számú mellékletéből hatályukat veszítik a

- a) „TB 122 300** Kiegészítő, megelőző ellátás különleges gondozásra szoruló gyermek (testi, érzékszervi, értelmi és más fogyatékos) számára”
- b) „TB 223** 14000 Oro-maxillo-faciális fogsabályozás és gyermekfogászati szakellátási rehabilitáció fejlődési rendellenességben, vagy egyéb elváltozásban szenvedők részére 18 éves korig, illetve amíg nappali tagozatos középiskolás (a kezelés befejezésekor számolható el.)”

szövegrészek.

4. Az R. 12. számú mellékletében az

- a) „E — emelt (tancélos praxis) alap- és szakellátás” szövegrész helyébe a „E — emelt szintű szakellátás”
- b) „a „TE” jelzésű kódokat csak az emelt szintű alap- és szakellátás használhatja.”

szövegrész helyébe a

„a TE jelzésű kódokat csak az emelt szintű szakellátás használhatja.”

szövegrész lép.

4. számú melléklet a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

„3. számú melléklet a 9/1993. (IV. 2.) NM rendelethez

A homogén betegségcsoportokhoz (HBCs 4.1 verzió) rendelt ápolási idők és súlyszámok

** Főcsoport: 01 Idegrendszeri megbetegedések				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	01P	001A	Speciális intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	2	50	18	6.30804
*	01P	001B	Speciális intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	2	49	19	4.75368
*	01P	001C	Speciális intracranialis műtétek 18 év alatt	2	45	15	5.18024
	01P	001D	Agykamrai shunt revízió 18 év alatt	2	36	11	1.97906
	01P	001E	Intervenciós neuroradiológiai eljárások	2	48	9	8.55392
	01P	002A	Nagy intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	2	46	15	3.96655
	01P	002B	Nagy intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	2	45	13	2.91008
	01P	002C	Nagy intracranialis műtétek 18 év alatt	2	43	13	4.88363
	01P	003A	Rutin intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	2	38	9	2.49337
	01P	003B	Rutin intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	2	35	9	2.32917
	01P	003C	Rutin intracranialis műtétek 18 év alatt	2	42	12	2.17800
	01P	0040	Speciális gerinc-, gerincvelő műtétek	2	40	20	4.12054
	01P	0050	Nagy gerinc-, gerincvelő műtétek	2	40	11	3.88212
	01P	0060	Rutin gerinc-, gerincvelő műtétek	2	40	9	1.45426
	01P	0070	Extracranialis érműtétek	2	40	12	1.72572
	01P	0080	A plexus brachialis műtétei	2	27	5	1.62924
	01P	009A	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri nagy műtétek (kivéve plexus brachialis) társult betegséggel	4	40	10	1.79965
	01P	009B	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri nagy műtétek (kivéve plexus brachialis) társult betegség nélkül	2	27	5	1.64299
	01P	0100	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri rutin műtétek	1	25	4	0.68638
	01M	0110	Gerincbetegségek, sérülések	4	43	12	1.16864
	01M	012A	Idegrendszeri daganatok társult betegséggel	4	28	11	1.37428
	01M	012B	Idegrendszeri daganatok társult betegség nélkül	3	28	9	1.09811
	01M	0130	Degeneratív idegrendszeri betegségek	3	42	12	1.19926
	01M	0140	Sclerosis multiplex	3	41	11	1.03882
	01M	015A	Cerebrovascularis betegségek (kivéve TIA), praecerebralis érelzáródás speciális kezeléssel	3	37	11	2.43808
	01M	015B	Cerebrovascularis betegségek (kivéve TIA), praecerebralis érelzáródás speciális kezelés nélkül	3	32	9	1.05274
	01M	015C	Cerebrovascularis betegségek speciális vizsgálatokkal igazolva	3	32	9	1.30042
	01M	0160	Átmeneti ischemiás agyi keringészavar (TIA)	3	33	10	0.85902
	01M	0170	Nem specifikus cerebrovascularis rendellenességek	3	38	11	0.96795
	01M	0180	Agyideg, perifériás ideg betegségek	3	42	11	0.92323

01S	0181	Idegrendszeri betegségek sürgősségi ellátása	0	42	1	0.30201
01M	0190	Idegrendszeri fertőzések, vírusmeningitis kivételével	3	43	13	1.51923
01M	0200	Vírusmeningitis	4	42	10	1.02206
01M	0210	Hypertensiv encephalopathia	3	36	9	0.85456
*	01P	022A Epilepszia műtét előtti speciális kivizsgálása	8	25	12	1.98694
01M	022B	Epilepsziás roham 18 év felett, társult betegséggel	4	39	8	0.75700
01M	022C	Epilepsziás roham 18 év felett, társult betegség nélkül	3	34	7	0.60823
01M	022D	Epilepsia 18 év alatt (kivéve status epilepticus és bizonyos általánosult epilepsiák, epilepsia syndromák)	3	25	6	0.65516
01M	022E	Status epilepticus és bizonyos általánosult epilepsiák, epilepsia syndromák 18 év alatt	3	38	8	1.06780
01S	022G	Epilepsia sürgősségi ellátása	0	34	1	0.19255
01M	0230	Idegrendszer egyéb betegségei	4	40	8	0.80904
01S	0231	Migrén sürgősségi ellátása	0	40	1	0.26128
01M	0240	Nem traumás stupor, kóma	3	37	7	0.88650
01M	025A	Traumás stupor, kóma	3	38	8	2.39575
01M	025B	Traumás stupor, kóma nélkül, 18 év felett	3	41	9	1.25584
01M	025C	Traumás stupor, kóma nélkül, 18 év alatt	3	28	6	1.07174
01M	026A	Agyrázkódás, intracranialis sérülés kóma nélkül, 18 év felett	2	27	4	0.47594
01M	026B	Agyrázkódás, intracranialis sérülés, kóma nélkül, 18 év alatt	2	25	4	0.39275
01S	026C	Alkohol vagy drog intoxicalt izolált fejsérült sürgősségi ellátása	0	25	1	0.19624
*	01M	0270 Infantilis spinalis laesio rehabilitációja	2	25	4	0.69906
*	01M	0280 Progresszív cereбрalis laesio	4	25	14	1.97661
01P	057Z	Nagy, rutin intracranialis műtétek és gerinc műtétek súlyos társult betegséggel	5	45	15	6.03388
01P	058Z	Idegrendszeri műtétek (kivéve intracranialis műtétek, gerincműtétek) súlyos társult betegséggel	5	25	11	3.88920
01M	059Z	TIA, praecerebralis érelzáródások, epilepsziás roham, fejfájás súlyos társult betegséggel	5	33	10	1.79060
01M	060Z	Idegrendszer egyéb betegségei súlyos társult betegséggel	5	41	13	3.32590

** Főcsoport: 02 Szembetegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	02P	0610 Szaruhártya átültetés	2	40	18	3.05831
*	02P	0620 Szem speciális műtétei	2	42	14	2.51377
	02P	0630 Retina műtétek	2	31	9	1.04588
	02P	0640 Orbita műtétek	2	26	8	1.23909
	02P	0650 Primer írisz műtétek	2	35	8	0.90169
	02P	0660 Egyéb lencse műtétek	1	25	6	1.00278
	02P	0670 Lencse műtétek műlencse beültetéssel, a műlencse biztosításával	1	25	6	1.16907
	02P	0680 Szürkehályog műtét phakoemulsificatio módszerrel, hajlítható műlencse biztosításával	1	25	7	1.62390
	02P	0690 Vitrectomia	2	40	10	1.55980
	02P	0700 Intraocularis műtétek, kivéve a retina, az írisz, a lencse, az üvegtest műtétei	2	26	8	0.98723
	02P	071A Extraocularis műtétek az orbita kivételével, 18 év felett	2	28	5	0.59882
	02P	071B Extraocularis műtétek az orbita kivételével, 18 év alatt	1	25	3	0.39838

02M	0720	Szem súlyosabb heveny fertőzései	3	28	9	0.75043
02M	0730	Szem neurológiai eredetű betegségei	3	29	8	0.68502
02M	074A	Szem egyéb betegségei 18 év felett	3	27	6	0.50996
02M	074B	Szem egyéb betegségei 18 év alatt	3	25	5	0.41181
02P	084Z	Szemműtétek (szaruhártya átültetés, speciális műtétek kivételével) súlyos társult betegséggel	5	25	15	2.50034
02M	085Z	Szembetegségek súlyos társult betegséggel	5	29	9	1.75531

** Főcsoport: 03 Fül-orr-gége megbetegedések			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
03P	0860	Fej-, nyaki tájék nagyobb műtétei rosszindulatú daganat miatt	2	28	16	2.74272
03P	0870	Fej, nyaki tájék nagyobb műtétei, malignitás kivételével	2	38	11	1.48406
03P	0880	Glandula parotis műtétei	2	25	11	1.85094
03P	0890	Nyálmirigy műtétek, a glandula parotis kivételével	2	32	7	0.92634
* 03P	0900	Ajak-, szájpadhasadék műtétei	2	25	8	1.15914
03P	091A	Orrmelléküregek, a proc. mastoideus műtétei 18 év felett	1	25	5	0.63769
03P	091B	Orrmelléküregek, a proc. mastoideus műtétei 18 év alatt	2	29	7	0.83207
03P	0920	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei A	1	28	6	0.63012
03P	0930	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei B	2	34	6	1.00031
03P	0940	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei C	1	28	5	0.48750
* 03P	0950	Cochlearis implantatum beültetése (implantatum ár térítése nélkül)	2	25	6	0.87791
03P	0960	Orrplasztika	1	25	4	0.47395
03P	097A	Mandula, orrmandula műtét (kivéve ha csak tonsillectomia, adenoidectomia történt), 18 év felett	2	25	5	0.51336
03P	097B	Mandula, orrmandula műtét (kivéve ha csak tonsillectomia, adenoidectomia történt), 18 év alatt	1	25	3	0.36987
03P	098A	Tonsillectomia, adenotomia, 18 év felett	2	25	5	0.48615
03P	098B	Tonsillectomia, adenotomia, 18 év alatt	1	25	3	0.38329
03P	099A	Myringotomia tubus behelyezéssel 18 év felett	1	25	4	0.50230
03P	099B	Myringotomia tubus behelyezéssel 18 év alatt	1	25	2	0.30061
03P	1000	Szájműtétek	2	25	6	0.96425
03M	1010	Fül, orr, száj, garat, gége rosszindulatú daganatai	3	38	9	1.18184
03M	1020	Egyensúlyzavarok	3	31	8	0.85375
03S	1021	Egyensúlyzavar sürgősségi ellátása	0	31	1	0.27423
03M	1030	Orrvérzés	3	25	5	0.47859
03S	1031	Orrvérzés sürgősségi ellátása	0	25	1	0.15953
03M	1040	Epiglottitis	3	25	6	0.62197
03M	105A	Középfülgyulladás, felsőlégtüti fertőzés 18 év alatt	3	28	6	0.65343
03M	105B	Középfülgyulladás, felsőlégtüti fertőzés 18 év felett, társult betegséggel	4	29	7	0.62234
03M	105C	Középfülgyulladás, felsőlégtüti fertőzés 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	5	0.45729
03M	1060	Laryngotracheitis	3	25	5	0.52121
03M	1070	Laryngitis subglottica speciális kezeléssel	0	25	1	0.22020
03M	1080	Orrsérülés, deformitás	3	25	5	0.54835

03M	109A	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb betegségei 18 év felett	3	34	7	0.66973
03M	109B	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb betegségei 18 év alatt	2	25	4	0.44756
03M	110A	Fog-, szájbetegségek, kivéve a foghúzást, pótlást, 18 év felett	3	28	6	0.64128
03M	110B	Fog-, szájbetegségek, kivéve a foghúzást, pótlást, 18 év alatt	2	25	5	0.58894
03M	1110	Foghúzások, fogpótlások (helyreállítások)	1	25	2	0.43301
03P	128Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájműtétek, nagyobb fej-, nyaki műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	5	25	9	1.98539
03M	129Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájbetegségek 18 év felett, súlyos társult betegséggel	5	34	8	1.72596
03M	130Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájbetegségek 18 év alatt, súlyos társult betegséggel	5	34	10	1.88528

** Főcsoport: 04 Légzőrendszeri betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám	
04P	1310	Légzőrendszeri betegségek műtéttel és légzéstámogatással	5	30	18	9.21685	
04M	1320	Légzőrendszeri betegségek légzéstámogatással	5	30	14	4.65216	
*	04P	1330	Nagyobb mellkasi műtétek	2	45	17	2.70214
04P	134A	Légzőrendszer egyéb műtétei, társult betegséggel	4	39	9	1.26680	
04P	134B	Légzőrendszer egyéb műtétei, társult betegség nélkül	2	38	8	1.04392	
04P	1350	Gümőkór műtéttel	2	40	17	2.85714	
*	04M	1360	Gümőkór polirezisztens kórokozóval	61	227	197	12.68797
04M	137A	Gümőkór társult betegséggel	6	55	21	1.76345	
04M	137B	Gümőkór társult betegség nélkül	6	55	20	1.58583	
04M	1380	Pneumocystosis, pneumoconiosisok (aktív tüdőgümőkórral vagy anélkül)	3	45	9	2.00489	
04M	1390	Tüdőembólia	4	40	14	1.73970	
04M	140A	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év felett	3	40	16	1.79444	
04M	140B	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év alatt, társult betegséggel	4	40	10	1.51464	
04M	140C	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év alatt, társult betegség nélkül	4	27	6	1.17611	
04M	141A	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év felett, speciális kezeléssel	4	42	15	1.68149	
04M	141B	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év felett, speciális kezelés nélkül	4	41	11	1.08414	
04M	142A	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év alatt, társult betegséggel	4	31	10	1.24371	
04M	142B	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év alatt, társult betegség nélkül	3	25	8	1.12293	
04M	1430	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év felett, speciális kezeléssel	4	30	12	1.28147	
04M	144A	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év felett, speciális kezelés nélkül	3	30	9	0.74931	
04M	144B	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év alatt	3	30	8	0.91606	
04S	144C	Asthmás roham sürgősségi ellátása	0	30	1	0.24949	
*	04M	1450	Cysticus fibrosis (tüdő)	3	37	9	1.28863
04M	1460	Légzőszervi daganatok	4	28	12	1.10850	
04M	147A	Nagyobb mellkasi sérülések társult betegséggel	4	25	7	0.77384	
04M	147B	Nagyobb mellkasi sérülések társult betegség nélkül	3	25	5	0.44757	
04M	1480	Interstitialis tüdőbetegség	4	40	12	1.29362	
04M	1490	Bronchopulmonalis vagy egyéb, az újszülöttkorból eredő krónikus légzőszervi betegség (1 éves kor alatt)	3	25	10	0.61618	
04M	150A	Pneumothorax társult betegséggel	4	38	10	1.45402	

	04M	150B	Pneumothorax társult betegség nélkül	3	25	7	0.95650
	04M	1510	Légzőrendszer egyéb betegségei	3	40	10	0.96011
	04S	1511	Légúti idegentest sürgősségi eltávolítása	0	40	1	0.31988
	04M	152A	Légzőrendszeri tünetek társult betegséggel	4	39	7	0.74362
	04M	152B	Légzőrendszeri tünetek társult betegség nélkül	3	28	5	0.53230
*	04P	172Z	Nagyobb mellkasi műtétek súlyos társult betegséggel	5	45	17	3.67163
	04P	173Z	Légzőrendszeri műtétek, nagyobb mellkasi műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	5	31	16	2.98509
	04M	174Z	Légzőrendszeri fertőzések, gyulladások, súlyos társult betegséggel	5	30	14	2.95948
	04M	175Z	Légzőrendszeri betegségek kivéve fertőzések súlyos társult betegséggel	5	30	13	2.64672

** Főcsoport: 05 Keringésrendszeri betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	05P	176A	Szívbillentyű műtétek katéterezéssel	4	45	15	7.92596
*	05P	176B	Szívbillentyű műtétek katérerezés nélkül	4	32	13	5.84124
*	05P	177A	Coronaria bypass katéterezéssel	4	40	19	10.50848
*	05P	177B	Coronaria bypass katéterezés nélkül	4	31	12	7.16284
*	05P	177C	Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezéssel	4	40	15	11.41392
*	05P	177D	Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezés nélkül	4	40	13	8.07001
	05P	178A	Különösen nagy vascularis műtétek társult betegséggel	4	40	16	3.30366
	05P	178B	Különösen nagy vascularis műtétek társult betegség nélkül	3	39	15	2.80916
	05P	179A	Nagy cardiovascularis műtétek társult betegséggel	4	27	11	3.06928
	05P	179B	Nagy cardiovascularis műtétek társult betegség nélkül	3	25	7	1.82838
	05P	1800	Diagnosztikus katéterezés	1	3	2	1.22630
*	05P	181A	Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor felett	4	30	15	7.41408
*	05P	181B	Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor alatt	4	30	17	10.65087
*	05P	1820	Egyéb szív- érrendszeri műtétek	2	28	11	5.18190
*	05P	183A	Percutan cardiovascularis műtétek utógondozással	4	30	9	4.79178
*	05P	183B	Percutan cardiovascularis műtétek utógondozás nélkül	1	3	2	3.35558
*	05P	184A	Szívbillentyű transzszeptális katéteres műtétei utógondozással	4	28	8	7.64321
*	05P	184B	Szívbillentyű transzszeptális katéteres műtétei utógondozás nélkül	1	3	2	6.20787
*	05P	185A	Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozással	4	28	8	3.86609
*	05P	185B	Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozás nélkül	1	3	2	2.43671
*	05P	186A	Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozással	4	30	10	5.14464
*	05P	186B	Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozás nélkül	1	3	2	4.16308
*	05P	187A	Diagnosztikus katéterezés, transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozással	4	30	8	7.99222
*	05P	187B	Diagnosztikus katéterezés, transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül	1	3	2	6.56283
*	05P	188A	Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozással	4	30	8	4.63219
*	05P	188B	Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül	1	3	2	3.20279
*	05P	1890	Katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét	4	44	14	10.07206
*	05P	190A	Percutan cardiovascularis műtét és bypass műtét	4	44	14	11.11483

*	05P	190B	Percutan cardiovascularis műtét és egyéb érműtét	3	40	14	7.23071
*	05P	1910	Diagnosztikus katéterezés, katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét	4	45	15	10.83816
*	05P	1920	Diagnosztikus katéterezés, percutan cardiovascularis műtét és coronaria bypass műtét	4	45	15	13.29177
*	05P	1930	Többszörös, kiterjesztett, jelentős szív- és érműtétek	4	34	16	10.29493
*	05P	1940	Többszörös szív-, érműtétek	2	45	12	1.99866
*	05P	195A	Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezéssel	2	35	5	2.13364
*	05P	195B	Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezés nélkül	1	28	5	1.16593
	05P	1960	Pacemaker revízió, kivéve az eszköz cseréjét	1	25	4	1.16593
	05P	1970	Pacemaker csere	1	25	3	1.16593
	05P	198A	Egyéb érműtétek társult betegséggel	4	46	11	1.67123
	05P	198B	Egyéb érműtétek társult betegség nélkül	2	30	8	1.25838
	05P	199A	Alsó végtag revaszkularizáció társult betegséggel	4	46	16	2.16058
	05P	199B	Alsó végtag revaszkularizáció társult betegség nélkül	2	42	13	1.84441
	05P	2000	Embolectomia	2	13	6	0.97844
	05P	2010	Amputáció keringési zavarok miatt, kivéve a kéz-, lábujjakat	2	53	23	3.10457
	05P	2020	Kéz-, lábujj amputáció keringési zavarok miatt	2	50	18	1.91547
	05P	2030	Varix lekötés, eltávolítás	1	25	5	0.63181
	05P	2040	Keringési rendszer egyéb műtétei	2	25	7	1.55623
	05M	2050	AMI thrombolysis kezeléssel	6	40	14	3.03620
	05M	2060	AMI ideiglenes pacemaker beültetéssel	6	40	12	2.28550
	05M	2070	AMI speciális kezelés nélkül	6	40	15	1.93898
	05M	2110	Keringési betegségek AMI kivételével, katéterezéssel igazolva	4	32	7	1.89024
	05M	2120	Akut, szubakut endocarditis	4	28	14	2.00614
	05M	2130	Szívelégtelenség	4	25	9	1.03528
	05M	2140	Mélyvénás thrombophlebitis	4	31	11	1.15095
	05M	2150	Szívmegeállás, oka ismeretlen	3	25	6	1.13165
	05P	216A	Érbetegségek angiográfiával igazolva, társult betegséggel	4	38	9	1.49608
	05P	216B	Érbetegségek angiográfiával igazolva, társult betegség nélkül	3	37	6	1.29996
	05M	217A	Érbetegségek társult betegséggel	4	40	10	0.98618
	05M	217B	Érbetegségek társult betegség nélkül	3	39	8	0.79601
	05M	218A	A szív veleszületett, billentyű rendellenességei 18 év felett	3	40	10	0.96091
	05M	218B	A szív veleszületett, billentyű rendellenességei 18 év alatt	3	25	6	0.66987
	05M	219A	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetéssel, társult betegséggel	4	37	7	1.05993
	05M	219B	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetéssel, társult betegség nélkül	1	36	6	0.92125
	05M	220A	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetés nélkül, társult betegséggel	4	35	8	0.89737
	05M	220B	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetés nélkül, társult betegség nélkül	3	28	6	0.74722
	05S	220C	Szívrítmus-, vezetési zavarok sürgősségi ellátása	0	28	1	0.24898
	05M	2210	Keringési betegségek speciális kezeléssel	4	30	13	1.55476
	05M	2220	Angina pectoris, komplex non-invazív vizsgálattal igazolva	3	25	6	1.01196
	05M	2230	Atherosclerosis, angina pectoris, egyéb keringési betegségek	3	29	10	0.92683
	05M	2240	Hypertonia	3	35	8	0.75868

05S	2241	Hypertoniás krízis sürgősségi ellátása	0	35	1	0.25204
05M	225A	Collapsus társult betegséggel	4	27	6	0.71053
05M	225B	Collapsus társult betegség nélkül	3	25	5	0.42802
05M	268Z	Keringési rendellenességek, kivéve AMI, endocarditis, krónikus szívelégtelenség, súlyos társult betegséggel	5	40	12	2.96156
05M	269Z	Krónikus szívelégtelenség, szívritmus-zavarok súlyos társult betegséggel	5	40	12	2.37606
05P	270Z	Keringési betegségek műtétei súlyos társult betegséggel	5	44	15	3.77677

** Főcsoport: 06 Emésztőrendszeri betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	06P	2710	Nyelőcső nagyobb műtétei	4	44	23	6.09850
	06P	2720	Nyelőcső közepes műtétei	2	39	14	2.19436
	06P	2730	Nyelőcső kisebb műtétei	1	25	7	1.11696
	06P	274A	Rectum resectio társult betegséggel	4	50	22	2.72055
	06P	274B	Rectum resectio társult betegség nélkül	2	38	17	2.54290
	06P	2750	Vékony-, vastagbél nagyobb műtétei	2	46	18	2.84517
	06P	276A	Vékony-, vastagbél kisebb műtétei társult betegséggel	4	40	13	1.73299
	06P	276B	Vékony-, vastagbél kisebb műtétei társult betegség nélkül	2	34	8	1.32111
	06P	277A	Gyomor nagyobb műtétei 18 év felett, társult betegséggel	4	44	14	3.95397
	06P	277B	Gyomor nagyobb műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	2	42	12	3.55683
	06P	277C	Gyomor nagyobb műtétei 18 év alatt	2	40	10	3.67879
	06P	278A	Gyomor kisebb műtétei 18 év felett, társult betegséggel	4	44	15	2.15829
	06P	278B	Gyomor kisebb műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	2	27	10	1.44325
	06P	278C	Gyomor kisebb műtétei 18 év alatt	1	30	9	1.13525
	06P	279A	Végbél, stoma műtétek társult betegséggel	4	29	7	0.65308
	06P	279B	Végbél, stoma műtétek társult betegség nélkül	1	25	5	0.56762
	06P	280A	Sérvműtétek a lágyék-, köldök-, combsérv kivételével 18 év felett, társult betegséggel	1	25	4	0.93826
	06P	280B	Sérvműtétek a lágyék-, köldök-, combsérv kivételével 18 év felett, társult betegség nélkül	1	25	4	0.84359
	06P	281A	Lágyék-, köldök-, combsérv műtétek 18 év felett, társult betegséggel	2	25	5	0.44999
	06P	281B	Lágyék-, köldök-, combsérv műtétek 18 év felett, társult betegség nélkül	1	25	4	0.39104
	06P	282A	Sérvműtétek 1—18 éves kor között	1	25	3	0.49691
	06P	282B	Sérvműtétek 1 éves kor alatt	1	25	4	0.69350
	06P	283A	Appendectomia komplikált fődiagnózissal, társult betegséggel	4	27	8	1.38704
	06P	283B	Appendectomia komplikált fődiagnózissal, társult betegség nélkül	2	25	7	1.02826
	06P	283C	Appendectomia komplikált fődiagnózis nélkül, társult betegséggel	4	25	7	1.01387
	06P	283D	Appendectomia komplikált fődiagnózis nélkül, társult betegség nélkül	2	25	5	0.75340
	06P	2840	Emésztőrendszer, máj, hasnyálmirigy műtétei 1 éves kor alatt	2	43	11	2.28284
	06P	285A	Emésztőrendszer egyéb műtétei társult betegséggel	4	43	12	1.58771
	06P	285B	Emésztőrendszer egyéb műtétei társult betegség nélkül	2	37	7	1.29887
	06P	2860	Emésztőrendszeri endoszkópos műtétek	1	30	6	0.87580
	06M	287A	Emésztőszervi malignomák társult betegséggel	4	28	9	0.93291

06M	287B	Emésztőszervi malignomák társult betegség nélkül	3	28	7	0.83008
06M	2880	Tápcsatorna jóindulatú daganata és in situ cc.-i (kivéve ajak, szájüreg, garat)	4	25	7	0.73879
06M	289A	Gastrointestinalis vérzés társult betegséggel	4	35	8	0.78451
06M	289B	Gastrointestinalis vérzés társult betegség nélkül	3	30	6	0.59995
06M	290A	Gastrointestinalis vérzés, több mint 2E transzfúzióval, társult betegséggel	4	35	11	1.65097
06M	290B	Gastrointestinalis vérzés, több mint 2E transzfúzióval, társult betegség nélkül	3	30	9	1.25264
06M	2910	Szövődényes ulcus pepticum	3	33	8	0.87571
06M	292A	Nem szövődényes ulcus pepticum társult betegséggel	4	32	8	0.76533
06M	292B	Nem szövődényes ulcus pepticum társult betegség nélkül	3	28	6	0.52790
06M	293A	Gyulladásos bélbetegségek cytostaticus és/vagy cyclosporin kezeléssel	4	39	9	3.09752
06M	293B	Gyulladásos bélbetegségek	4	39	10	0.87071
06M	294A	Gastrointestinalis elzáródás társult betegséggel	4	38	7	0.96295
06M	294B	Gastrointestinalis elzáródás társult betegség nélkül	3	32	5	0.43658
06M	295A	Gastrointestinalis fertőzések 18 év alatt	3	29	6	0.65701
06M	295B	Gastrointestinalis fertőzések 18 év felett, társult betegséggel	4	25	7	0.78296
06M	295C	Gastrointestinalis fertőzések 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	5	0.47520
06M	296A	Helminthiasisok 18 év felett, társult betegséggel	4	33	7	0.49635
06M	296B	Helminthiasisok 18 év felett, társult betegség nélkül	3	28	5	0.43140
06M	296C	Helminthiasisok 18 év alatt, társult betegséggel	3	25	5	0.52792
06M	296D	Helminthiasisok 18 év alatt, társult betegség nélkül	2	25	3	0.30735
06M	297A	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év felett, társult betegséggel	4	33	7	0.63302
06M	297B	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	5	0.45515
06M	297C	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év alatt, társult betegséggel	3	25	5	0.54629
06M	297D	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év alatt, társult betegség nélkül	2	25	4	0.39388
06S	297E	Emésztőszervi betegségek sürgősségi ellátása	0	33	1	0.15168
06M	298A	Egyéb emésztőrendszeri betegségek 18 év felett, társult betegséggel	4	33	7	0.66089
06M	298B	Egyéb emésztőrendszeri betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	3	27	5	0.62760
06M	298C	Egyéb emésztőszervi betegségek 18 év alatt	3	25	5	0.67580
06S	2990	Végbélnyílás kórfolyamatainak sürgősségi ellátása	0	25	1	0.22509
06M	336Z	Oesophagitis, gastroenteritis, nem szövődényes fekélyek súlyos társult betegséggel	5	29	10	2.53744
06M	337Z	Emésztőrendszeri bet. kiv.oesophagitis, gastroenteritis, nem szövődényes fekélyek súlyos társult betegséggel	5	39	11	2.77389
06P	338Z	Emésztőrendszeri műtétek (kivéve sérv, gyomor, nyelőcső vagy bél nagyobb műtétei), súlyos társult betegséggel	5	42	13	2.38465
06P	339Z	Sérvműtétek súlyos társult betegséggel	5	31	11	2.08695
06P	340Z	Gyomor, oesophagus, duodenum, vékony-, vastagbél műtétei (kivéve nagyobb műtétek) súlyos társult betegséggel	5	45	18	4.95392

** Főcsoport: 07 Máj- és hasnyálmirigy betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
07P	341A	Hasnyálmirigy, máj nagyobb műtétei társult betegséggel	4	50	20	4.55012
07P	341B	Hasnyálmirigy, máj nagyobb műtétei társult betegség nélkül	2	46	16	4.37588
07P	3420	Hasnyálmirigy, máj közepes műtétei	2	48	19	3.32910

07P	343A	Epeútműtétek (kivéve ha csak cholecystectomy történt) társult betegséggel	4	44	14	1.84117
07P	343B	Epeútműtétek (kivéve ha csak cholecystectomy történt) társult betegség nélkül	2	43	12	1.69734
07P	344A	Cholecystectomy a ductus choledochus clearencével,	2	46	13	1.84028
07P	344B	Cholecystectomy a ductus choledochus clearence nélkül, társult betegséggel	4	39	11	1.43331
07P	344C	Cholecystectomy a ductus choledochus clearence nélkül, társult betegség nélkül	2	25	7	1.06962
07P	345A	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearencével	2	25	5	1.31297
07P	345B	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearence nélkül, társult betegséggel	4	25	6	0.93197
07P	345C	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearence nélkül, társult betegség nélkül	2	25	5	0.78017
07P	346A	Hepatobiliaris diagnosztikus eljárások rosszindulatú daganat esetén	2	41	16	1.71656
07P	346B	Hepatobiliaris diagnosztikus eljárások nem rosszindulatú daganat esetén	2	39	9	1.05034
07P	3470	Egyéb hepatobiliaris-, pancreas műtétek	1	36	11	1.28201
07M	3480	Májcirrhosis	4	42	12	1.00418
07M	3490	Hepatobiliaris rendszer, hasnyálmirigy malignomája	4	28	11	1.19764
07M	3500	Hasnyálmirigy betegségei, kivéve a rosszindulatú daganatokat	3	39	9	0.86035
07M	351A	Májbetegségek, kivéve rosszindulatú daganatok, cirrhosis, társult betegséggel	4	41	10	0.87880
07M	351B	Májbetegségek, kivéve rosszindulatú daganatok, cirrhosis, társult betegség nélkül	3	40	9	0.76438
07M	352A	Epehólyag, epeutak betegségei társult betegséggel	4	39	9	0.81577
07M	352B	Epehólyag, epeutak betegségei társult betegség nélkül	3	33	7	0.68600
07S	3530	Görccsrohammal járó epeút betegségek sürgősségi ellátása	0	33	1	1.22837
07P	368Z	Hasnyálmirigy, máj, epeút egyéb műtétei súlyos társult betegséggel	5	51	25	5.72388
07P	369Z	Cholecystectomy, egyéb hepatobiliaris műtétek súlyos társult betegséggel	5	41	17	4.57299
07M	370Z	Hepatobiliaris rendszer, hasnyálmirigy betegségek súlyos társult betegséggel	5	42	13	3.97538

** Főcsoport: 08 Vázizomrendszeri és kötőszöveti betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
08P	371A	Alsó végtag nagyízületi műtétek, protézis beültetés (protézis ár térítése nélkül), komplikáció nélkül	2	49	18	2.30726
*	08P	371B Cervicocapitalis csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	2	38	19	3.38167
*	08P	371C Cement nélküli csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	2	38	16	6.30066
*	08P	371D Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, nem traumatológiai indikáció esetén	2	38	16	2.82188
*	08P	371E Bicondylaris, totál térdprotézis beültetés komplikáció nélkül	2	38	18	6.84765
*	08P	371F Egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés komplikáció nélkül	2	38	18	5.46905
	08P	371G Térdszalag beültetés (nem biológiai protézis) komplikáció nélkül	2	38	5	5.23485
*	08P	371H Cementes csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	2	38	17	3.62467
*	08P	371K Hibrid csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	2	38	18	4.31318
*	08P	371L Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, traumatológiai indikáció esetén	2	38	18	4.70256
	08P	372A Komplikáció miatt végzett alsó végtag nagyízületi műtétek (protézis ár térítése nélkül)	4	45	21	2.65459
*	08P	372B Komplikáció miatt végzett cementes és hibrid csípőprotézis beültetés	4	45	20	4.10375
*	08P	372C Komplikáció miatt végzett cement nélküli csípőprotézis beültetés	4	45	18	7.04732
*	08P	372D Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, nem traumatológiai indikáció esetén	4	45	17	3.16921
*	08P	372E Komplikáció miatt végzett bicondylaris, totál térdprotézis beültetés	4	45	18	7.64901

*	08P	372F	Egyéb nagyízületi protézis beültetés, komplikáció miatt végzett egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés	4	45	18	5.81639
*	08P	372G	Komplikáció miatt végzett térdszalag beültetés (nem biológiai protézissel)	4	45	18	5.58219
*	08P	372L	Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, traumatológiai indikáció esetén	4	45	18	5.04990
*	08P	3730	Felső végtag nagyízületi műtétei protézis beültetéssel	2	40	15	1.52355
	08P	374A	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év alatt	2	26	10	2.47287
	08P	374B	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év felett társult betegséggel	4	26	13	3.31516
	08P	374C	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év felett társult betegség nélkül	2	26	12	2.98981
	08P	375A	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év alatt	2	26	10	1.42878
	08P	375B	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év felett, társult betegséggel	4	26	14	2.29242
	08P	375C	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év felett, társult betegség nélkül	2	26	12	1.94107
*	08P	3760	Speciális hát-, nyakműtétek	2	40	17	4.60939
	08P	3770	Nagy hát-, nyakműtétek	2	40	13	3.04249
	08P	3780	Rutin hát-, nyakműtétek	2	40	10	1.43103
	08P	3790	Vázizomrendszeri széptikus állapotok műtéti ellátása	2	26	12	1.53791
*	08P	3800	Felső és alsó végtagi replantációk, kivéve kéz-, lábujjak	2	26	15	8.38871
	08P	3810	Replantációs műtétek kis amputatum (kéz-, lábujjak)	2	26	9	2.16332
	08P	3820	Lábszártörés velőűr szegezéssel	2	26	12	2.87062
	08P	383A	Lábszár műtétei 18 év alatt	2	25	5	0.98862
	08P	383B	Lábszár műtétei 18 év felett, társult betegséggel	4	31	11	1.75088
	08P	383C	Lábszár műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	2	26	9	1.43526
	08P	384A	Felkar műtétei 18 év alatt	1	25	4	0.44015
	08P	384B	Felkar műtétei 18 év felett, társult betegséggel	4	31	7	0.82942
	08P	384C	Felkar műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	2	26	5	0.74648
	08P	385A	Nagyobb térdműtétek társult betegséggel	4	25	9	1.33972
	08P	385B	Nagyobb térdműtétek társult betegség nélkül	2	25	8	1.03652
	08P	386A	Kisebb térdműtétek társult betegséggel	4	25	8	1.04616
	08P	386B	Kisebb térdműtétek társult betegség nélkül	2	25	6	0.84798
	08P	387A	Felső végtag (kivéve kéz) műtétei társult betegséggel	4	26	7	1.05317
	08P	387B	Felső végtag (kivéve kéz) műtétei társult betegség nélkül	2	25	5	0.80953
	08P	3880	Lábműtétek	1	26	7	0.84628
	08P	389A	Kéz, csukló nagyobb műtétei	2	25	8	1.08975
	08P	389B	Kéz, csukló kisebb műtétei	1	25	4	0.50026
	08P	390A	Lágyrészműtétek társult betegséggel	4	26	7	0.77419
	08P	390B	Lágyrészműtétek társult betegség nélkül	1	25	5	0.57285
	08P	3910	Többszörös ortopédiai műtétek 18 év alatt	2	30	10	0.81935
	08P	3920	Amputáció vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek miatt, kivéve a kéz-, lábujjakat	2	26	15	2.28926
	08P	3930	Kéz-, lábujjak amputációja vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek miatt	1	26	5	0.62274
	08P	3940	Bőráltetés (nem érneles) izom, kötőszövet nyílt sebe esetén	2	26	6	1.23010
	08P	3950	Érneles bőráltetés izom, kötőszövet nyílt sebe esetén	2	26	11	2.25263
	08P	3960	Helyi kimetszés, belső rögzítő eszközök eltávolítása a csípőből, a femurból	2	25	7	0.73245
	08P	3970	Helyi kimetszés, belső rögzítő eszközök eltávolítása, kivéve csípő, femur	1	25	4	0.48332

08P	3980	Artroszkópia	1	25	3	0.60175
08P	399A	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek egyéb műtétei társult betegséggel	4	33	7	0.83334
08P	399B	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek egyéb műtétei társult betegség nélkül	2	28	5	0.72054
*	08P	400A Scoliosis műtétei társult betegséggel	4	44	14	4.89539
*	08P	400B Scoliosis műtétei társult betegség nélkül	2	43	13	4.40586
*	08P	401A Scoliosis kombinált műtétei társult betegséggel	4	53	23	8.07741
*	08P	401B Scoliosis kombinált műtétei társult betegség nélkül	2	52	22	7.34310
08M	4020	Combcsonttörések	4	42	12	1.28722
08M	4030	Medence-, csípőtörések	4	38	12	1.23579
08M	4040	Csípő, medence, comb húzódásai, rándulásai, ficamai	3	34	8	0.64423
08M	4050	Osteomyelitis	4	45	14	1.73258
08M	4060	Patológias törések, a vázizomrendszer, a kötőszövet rosszindulatú daganatai	4	22	10	1.33987
08M	4070	Szisztémás autoimmun betegség cyclosporin kezeléssel, társult betegséggel	4	43	11	2.83807
08M	408A	Kötőszöveti betegségek társult betegséggel	4	32	11	1.30504
08M	408B	Kötőszöveti betegségek társult betegség nélkül	3	32	8	0.83191
08M	4090	Szeptikus arthritisz	3	35	10	1.11546
08M	4100	Gerincbetegségek	3	38	12	0.96556
08M	4110	Csontbetegségek, specifikus artropatiák	3	39	12	0.92152
08M	4120	Nem-specifikus artropatiák	3	30	11	1.09010
08M	4130	Tendinitis, myositis, bursitis	3	37	7	0.67844
08M	4140	Vázizomrendszer, kötőszövet tünetei	3	39	9	0.84182
08M	4150	Vázizomrendszer, kötőszövet egyéb betegségei	3	37	7	0.75886
08M	4160	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek utókezelése (rehabilitációja)	4	25	11	1.00961
08M	417A	Alkar, kéz törése 18 év felett	3	27	6	0.64074
08M	417B	Alkar, kéz törése 18 év alatt	2	25	4	0.45197
08M	418A	Alkar, kéz húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	3	27	5	0.60438
08M	418B	Alkar, kéz húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	2	25	3	0.41385
08M	419A	Láb (kivéve lábszár) törése 18 év felett	3	27	6	0.60150
08M	419B	Láb (kivéve lábszár) törése 18 év alatt	2	25	4	0.41385
08M	420A	Láb (kivéve lábszár) húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	3	27	5	0.58552
08M	420B	Láb (kivéve lábszár) húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	2	25	4	0.41385
08M	421A	Felkar törése 18 év felett	3	30	7	0.66646
08M	421B	Felkar törése 18 év alatt	2	25	4	0.46682
08M	422A	Felkar húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	2	30	4	0.44259
08M	422B	Felkar húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	2	25	4	0.53027
08M	423A	Lábszár (kivéve láb) törése 18 év felett	3	30	8	0.86847
08M	423B	Lábszár (kivéve láb) törése 18 év alatt	3	25	5	0.64260
08M	424A	Lábszár (kivéve láb) húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	3	30	6	0.58912
08M	424B	Lábszár (kivéve láb) húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	3	25	5	0.60524
08P	487Z	A vázizomrendszer nagyobb műtétei, kivéve protézis beültetések műtétei, súlyos társult betegséggel	5	45	18	5.85052
08P	488Z	Vázizomrendszer egyéb műtétei súlyos társult betegséggel	5	38	10	2.20355
08M	489Z	Vázizomrendszeri bet., kiv. osteomyelitis, szeptikus arthritisz, kötőszöveti bet., súlyos társult betegséggel	5	35	13	2.65722
08M	490Z	Osteomyelitis, szeptikus arthritisz, kötőszöveti betegségek súlyos társult betegséggel	5	43	16	3.15466

** Főcsoport: 09 Emlő- és bőrbetegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
09P	491A	Teljes emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegséggel		4	43	14	1.68739
09P	491B	Teljes emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegség nélkül		2	38	11	1.41152
09P	492A	Szubtotális emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegséggel		4	38	11	1.35592
09P	492B	Szubtotális emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegség nélkül		2	25	8	1.17974
09P	4930	Emlőműtétek nem malignus daganatok miatt, kivéve a helyi kimetszést		1	25	4	0.68167
09P	4940	Helyi kimetszés emlőből nem malignus daganat miatt		1	25	3	0.41052
09P	4950	Bőráttétetés (nem érneles) a bőr, bőr alatti szövet betegsége miatt		2	26	5	0.75791
09P	4960	Érneles bőráttétetés a bőr, bőr alatti szövet betegsége miatt		2	26	10	2.25263
09P	4970	Pilonidalis műtétek		2	29	6	0.70903
09P	4980	Bőr, bőralatti szövet, emlő plasztikai műtétek		1	25	4	0.85603
09P	499A	Bőr, bőralatti szövet, emlő egyéb műtétei társult betegséggel		3	38	5	0.73233
09P	499B	Bőr, bőralatti szövet, emlő egyéb műtétei társult betegség nélkül		1	25	3	0.49167
09M	5000	Nagy rizikójú rosszindulatú bőrdaganatok		3	45	9	0.91192
09M	5010	Súlyos bőrbetegségek		3	39	8	0.91180
09M	5020	Psoriasis, parapsoriasis		3	39	13	1.23520
09M	5030	Bőrfekélyek		3	46	15	1.44885
09M	5040	Kisebb bőrbetegségek		3	33	6	0.61530
09M	505A	Cellulitis 18 év alatt		3	28	5	0.71133
09M	505B	Cellulitis 18 év felett, társult betegséggel		4	41	11	1.02507
09M	505C	Cellulitis 18 év felett, társult betegség nélkül		3	29	6	0.82724
09M	506A	Rosszindulatú emlődaganatok társult betegséggel		4	39	9	0.91809
09M	506B	Rosszindulatú emlődaganatok társult betegség nélkül		3	27	5	0.59906
09M	5070	Nem-malignus emlő rendellenességek		3	27	5	0.57990
09M	508A	Emlőtrauma 18 év alatt		3	28	5	0.51834
09M	508B	Emlőtrauma 18 év felett, társult betegséggel		4	30	6	0.72351
09M	508C	Emlőtrauma 18 év felett, társult betegség nélkül		3	28	6	0.65117
09M	528Z	Nagyobb bőr-, emlőbetegségek súlyos társult betegséggel		5	42	13	2.49809
09M	529Z	Egyéb bőrbetegségek súlyos társult betegséggel		5	40	11	1.83207
09P	530Z	Bőr-, emlőműtétek súlyos társult betegséggel		5	40	13	3.36277
** Főcsoport: 10 Endocrin-, táplálkozási és anyagcsere-betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	10P	5310	Hypophysis műtétek	3	35	11	3.44931
	10P	5320	Mellékvese műtétek	2	35	11	2.18203
	10P	5330	Pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy műtétek	2	25	7	1.40815
	10P	5340	Ductus thyreoglossus műtétei	2	25	7	1.16459
	10P	535A	Endokrin, táplálkozási, anyagcsere betegségek egyéb műtétei társult betegséggel	4	30	8	1.13494
	10P	535B	Endokrin, táplálkozási, anyagcsere betegségek egyéb műtétei társult betegség nélkül	2	25	7	1.03177
	10P	5360	Elhízás miatt végzett műtétek	1	27	4	1.07619
	10M	537A	Diabetes 36 év felett, insulin dependens	3	41	11	0.93003
	10M	537B	Diabetes 36 év felett, nem insulin dependens	3	37	10	0.89109

10M	537C	Diabetes mellitus 14—36 éves kor között	3	38	8	0.48588
10M	537D	Diabetes mellitus 14 éves kor alatt	3	38	8	0.72412
10S	537E	Diabetes mellitus, hypoglycaemias állapotok sürgősségi ellátása	0	38	1	0.16196
10M	538A	Pajzsmirigy betegségek rosszindulatú daganatok kivételével, társult betegséggel	4	39	9	0.66388
10M	538B	Pajzsmirigy betegségek rosszindulatú daganatok kivételével, társult betegség nélkül	3	33	6	0.59672
10M	539A	Rosszindulatú endokrin daganatok társult betegséggel	4	28	9	0.70626
10M	539B	Rosszindulatú endokrin daganatok társult betegség nélkül	3	28	8	0.60606
10M	540A	Egyéb endokrin szervek betegségei társult betegséggel	4	29	8	0.67080
10M	540B	Egyéb endokrin szervek betegségei társult betegség nélkül	3	28	5	0.50366
10M	541A	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év alatt	3	25	5	0.58664
10M	541B	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év felett, társult betegséggel	4	34	8	0.70438
10M	541C	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	6	0.53800
10M	5420	Veleszületett anyagcsere betegségek, rendellenességek	3	25	6	0.63519
10M	5430	Kromoszóma rendellenességek	3	25	5	0.54007
10M	5440	Cysticus fibrosis (tüdő kivételével)	3	51	16	1.83507
10M	5450	Súlyos táplálkozási betegség rehabilitációja	4	52	18	1.11269
10P	564Z	Endokrin-, táplálkozási-, anyagcsere-betegség miatt végzett műtétek súlyos társ. betegséggel (kivéve hypophysis műtétek)	5	25	11	2.38066
10M	565Z	Endokrin-, táplálkozási-, metabolikus betegség súlyos társult betegséggel	5	41	13	2.68295

** Főcsoport: 11 Vese- és húgyúti betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
11P	5660	Vese, ureter, húgyhólyag radikális műtétei	3	45	18	2.87996
11P	5670	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei daganat miatt	3	45	19	2.31875
11P	5680	Vese, húgyhólyag műtétei (kivéve radikális műtétek) 1 éves kor alatt	2	41	11	2.46145
11P	569A	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei nem daganat miatt, társult betegséggel	4	42	15	1.95962
11P	569B	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei nem daganat miatt, társult betegség nélkül	2	41	11	1.74903
11P	570A	Vese, húgyvezeték, húgyhólyag kisebb műtétei társult betegséggel	4	30	10	1.49977
11P	570B	Vese, húgyvezeték, húgyhólyag kisebb műtétei társult betegség nélkül	2	25	6	0.87691
11P	571A	Transurethralis műtétek társult betegséggel	4	39	9	0.99121
11P	571B	Transurethralis műtétek társult betegség nélkül	1	34	7	0.86104
11P	572A	Húgycsőműtétek 18 év felett	2	25	6	0.73597
11P	572B	Húgycsőműtétek 18 év alatt	1	36	5	0.56945
11P	573A	Vese, húgyutak egyéb műtétei társult betegséggel	4	30	7	0.86600
11P	573B	Vese, húgyutak egyéb műtétei társult betegség nélkül	2	27	6	0.76671
11P	574A	Vese, húgyvezeték egyszerű endoszkópos műtétei társult betegséggel	4	25	9	1.22601
11P	574B	Vese, húgyvezeték egyszerű endoszkópos műtétei társult betegség nélkül	1	25	7	1.00525
11P	5750	Vese, húgyvezeték komplikált endoszkópos műtétei	2	25	10	1.59812
11M	5760	Veseelégtelenség	3	41	11	1.29198
11M	577A	Vese-, húgyúti daganatok társult betegséggel	4	28	9	1.11029
11M	577B	Vese-, húgyúti daganatok társult betegség nélkül	3	23	5	0.63385
11M	578A	Vese-, húgyúti fertőzések 2—18 éves kor között	3	33	7	0.77618
11M	578B	Vese-, húgyúti fertőzések 2 éves kor alatt	3	33	7	0.82277
11M	578C	Vese-, húgyúti fertőzések 18 év felett, társult betegséggel	4	39	9	0.88659

11M	578D	Vese-, húgyúti fertőzések 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	6	0.63007
11M	579A	Húgyrendszeri kövek társult betegséggel	4	25	5	0.55725
11M	579B	Húgyrendszeri kövek társult betegség nélkül	3	25	4	0.43290
11S	579C	Húgyrendszeri kövek, görcsállapotok sürgősségi ellátása	0	25	1	0.14426
11M	580A	Vese-, húgyúti tünetek 18 év alatt	2	25	4	0.47521
11M	580B	Vese-, húgyúti tünetek 18 év felett, társult betegséggel	4	29	6	0.63556
11M	580C	Vese-, húgyúti tünetek 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	5	0.55271
11M	581A	Húgycsőszűkület 18 év felett	3	27	5	0.60930
11M	581B	Húgycsőszűkület 18 év alatt	2	25	4	0.58160
11M	5820	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év alatt, cytostaticus és/vagy cyclosporin kezeléssel	3	37	7	3.11224
11M	583A	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év alatt	3	37	10	0.96137
11M	583B	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év felett, társult betegséggel	4	41	11	1.49352
11M	583C	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év felett, társult betegség nélkül	3	27	7	0.83402
11M	584A	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év alatt	3	33	5	0.76357
11M	584B	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év felett, társult betegséggel	4	29	7	0.68565
11M	584C	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év felett, társult betegség nélkül	3	25	5	0.49552
11P	608Z	Vese-, húgyutak műtétei, kivéve radikális műtétek, súlyos társult betegséggel	5	43	16	2.44147
11M	609Z	Veseelégtelenség súlyos társult betegséggel	5	41	14	5.90750
11M	610Z	Vese-, húgyúti betegségek, kivéve veseelégtelenség, súlyos társult betegséggel	5	40	12	2.34523

** Főcsoport: 12 Férfi reprodukív rendszeri betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
12P	6110	Férfi reprodukív rendszer radikális műtétei	2	30	14	1.86783
12P	612A	Prostatectomia társult betegséggel	4	28	16	1.94239
12P	612B	Prostatectomia társult betegség nélkül	2	26	14	1.74922
12P	6130	Transurethralis prostataműtét	2	14	9	1.26681
12P	6140	Here műtétei malignus betegségek miatt	2	14	7	0.85758
12P	615A	Here műtétei nem malignus betegségek miatt 18 év felett	2	27	7	0.87514
12P	615B	Here műtétei nem malignus betegségek miatt 18 év alatt	1	25	4	0.60951
12P	616A	Circumcisio 18 év felett	1	25	2	0.25445
12P	616B	Circumcisio 18 év alatt	1	25	2	0.22712
12P	6170	Férfi reprodukív rendszer közepes műtétei nem rosszindulatú daganat miatt	1	27	6	0.69289
12P	6180	Férfi reprodukív rendszer kis műtétei nem rosszindulatú daganat miatt	1	24	5	0.53631
12P	6190	Férfi reprodukív rendszer egyéb műtétei rosszindulatú daganat miatt	2	25	13	0.76220
12P	6200	Férfi reprodukív rendszer lézer, egyéb alternatív műtétei	2	25	7	2.02925
12M	621A	Férfi reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegséggel	4	39	9	1.12280
12M	621B	Férfi reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegség nélkül	3	38	5	0.73660
12M	622A	Benignus prostata hypertrophia társult betegséggel	4	40	6	0.65307
12M	622B	Benignus prostata hypertrophia társult betegség nélkül	3	38	5	0.59123
12M	6230	Férfi reprodukív rendszer gyulladásai	4	25	7	0.86983
12M	6240	Férfi reprodukív rendszer egyéb betegségei	3	25	5	0.56591
12M	639Z	Férfi reprodukív rendszer betegségei súlyos társult betegséggel	5	39	13	2.07105
12P	640Z	Férfi reprodukív rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	5	44	16	3.30055

** Főcsoport: 13 Női reprodukív rendszeri betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
13P	6410	Női nemi szervek radikális műtétei		2	39	12	2.23320
13P	6420	Uterus-, adnex műtétek malignitás miatt		2	37	12	1.93059
13P	643A	Uterus-, adnex műtétek in situ carcinoma, nem malignus betegség miatt, társult betegséggel		4	32	9	1.40800
13P	643B	Uterus-, adnex műtétek in situ carcinoma, nem malignus betegség miatt, társult betegség nélkül		1	29	7	1.05395
13P	6440	Női reprodukív rendszer helyreállító műtétei		1	25	7	0.85823
13P	6450	Vagina, cervix, vulva műtétek		1	26	4	0.43796
13P	6460	Abrasio malignus folyamatokban		1	5	2	0.29470
13P	6470	Abrasio nem malignus folyamatokban		1	25	1	0.23564
13P	6480	Egyéb nőgyógyászati kisműtétek malignus folyamatokban		1	26	2	0.38520
13P	6490	Egyéb nőgyógyászati kisműtétek nem malignus folyamatokban		1	25	2	0.21576
13P	6500	Nőgyógyászati endoszkópos és laparoszkópos kisebb műtétek		1	25	3	0.42567
13P	6510	Nőgyógyászati endoszkópos, laparoszkópos nagyobb műtétek		2	25	5	0.73061
13P	6520	Női reprodukív rendszer egyéb műtétei		2	35	10	1.56423
***	13P	6530	In vitro fertilizáció (IVF)	3	33	4	2.84408
***	13P	6540	ICSI (Intracytoplazmatikus spermium injekció) eljárás	4	30	4	3.79213
***	13P	6550	In vitro fertilizáció (IVF), a megapadást elősegítő módszerrel	3	30	3	3.27501
***	13P	6560	ICSI eljárás, a megapadást elősegítő módszerrel	4	40	4	4.22304
13M	657A	Női reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegséggel		4	40	12	1.59455
13M	657B	Női reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegség nélkül		4	32	8	1.03176
13M	6580	Női reprodukív rendszer gyulladásos betegségei		4	25	6	0.69003
13M	6590	Menstruációs zavarok, a női reprodukív rendszer egyéb betegségei		2	25	4	0.47733
13M	669Z	Női reprodukív rendszer betegségei súlyos társult betegséggel		5	39	15	2.48840
13P	670Z	Női reprodukív rendszer műtétei súlyos társult betegséggel		5	37	15	3.04200
** Főcsoport: 14 Terhesség, szülés, gyermekágy				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
14P	671A	Császármetszés szövődménymentes terhesség után		2	38	10	1.36820
14P	671B	Császármetszés patológiás terhesség után		29	60	38	3.57862
14P	672A	Nagy rizikójú szülés (kivéve császármetszés) szövődménymentes terhesség után		2	41	10	1.04014
14P	672B	Nagy rizikójú szülés (kivéve császármetszés) patológiás terhesség után		29	71	40	4.01098
14M	673A	Hüvelyi szülés szövődménymentes terhesség után		3	25	6	0.62605
14M	673B	Hüvelyi szülés patológiás terhesség után		29	64	35	2.83251
14P	674A	Hüvelyi szülés műtéttel, szövődménymentes terhesség után		2	25	6	0.76789
14P	674B	Hüvelyi szülés műtéttel, patológiás terhesség után		29	55	34	1.93370
14P	6750	Terhességi műtétek diagnosztikus céllal		1	25	4	0.42013
14P	6760	Egyéb terhességi műtétek		1	25	2	0.29494
14P	677A	Postpartum, post abortum betegségek műtéttel		1	25	4	0.49010
14M	677B	Postpartum, post abortum betegségek műtét nélkül		2	25	4	0.49091
14P	6780	Méhén kívüli (ectopias) terhesség műtétei laparoszkóppal		2	25	5	0.84960

14P	6790	Méhenkívüli (ectopias) terhesség műtétei laparotomiával	2	25	8	1.07952
14P	6800	Inkomplett vetélés műszeres befejezéssel	1	25	2	0.18697
14P	681A	Interruptio kürettel, aspirációs kürettel, hysterotomiával	1	26	1	0.26412
14P	681B	Elektív abortusz	1	24	1	0.19944
14M	6820	Fenyegető vetélés	3	28	7	0.56956
14M	6830	Fenyegető koraszülés	3	36	8	0.72900
14M	684A	Egyéb antepartum betegségek társult betegséggel	4	25	8	0.75707
14M	684B	Egyéb antepartum betegségek társult betegség nélkül	3	25	6	0.63038

** Főcsoport: 15 Újszülöttek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	15M	7110 Újszülött, születési súly 999 g alatt	40	100	70	29.23171
*	15P	7120 Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtét	21	80	34	13.68825
*	15M	7130 Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtét nélkül	20	80	41	12.94983
*	15P	7140 Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét	16	70	40	9.54553
	15M	715Z Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, súlyos problémával	15	70	31	8.80385
	15M	7160 Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	14	70	30	2.74449
	15M	7170 Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	5	70	23	1.80809
	15P	7180 Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét	14	70	40	8.41044
	15M	719Z Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül súlyos problémával	10	51	21	7.66875
	15M	7200 Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	3	45	14	1.31740
	15M	7210 Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, normális újszülött diagnózissal	2	30	8	0.60002
	15M	7220 Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	3	42	11	0.94279
	15P	7230 Újszülött, születési súly 2499 g, felett, jelentős műtét	5	47	17	3.05002
	15P	7240 Újszülött, születési súly 2499 g felett, kisebb hasi műtét	2	25	8	1.01205
	15M	725Z Újszülött, születési súly 2499 g, felett, jelentős műtét nélkül súlyos problémával	5	40	11	3.89790
	15M	7260 Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	3	25	7	0.62335
	15M	7270 Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, normális újszülött diagnózissal	2	25	5	0.37662
	15M	7280 Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	3	25	6	0.47531
	15M	7290 Újszülött utógondozása nem kielégítő súlygyarapodás miatt	3	55	9	0.94484
	15M	7300 Újszülött, áthelyezve 5 napos kor előtt, helyben született	1	5	2	2.21350
	15M	7310 Újszülött, áthelyezve 5 napos kor előtt, máshol született	1	5	2	1.35267
*	15M	7320 Újszülött, születési súly 2499 g felett, ECMO-val	5	45	12	7.56233
*	15P	7330 Jelentős szív-érrendszeri műtétek újszülött korban	1	30	16	9.65622

** Főcsoport: 16 Vér- és vérképzőrendszeri betegségek			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
	16P	741A Lépműtétek 18 év felett	2	28	11	1.51475
	16P	741B Lépműtétek 18 év alatt	2	25	10	1.70425
	16P	7420 Vérképző szervek egyéb műtétei	2	27	5	0.71383
*	16M	743A Idiopathias aplasticus anaemia 18 év felett, antithymocyt-globulin kezeléssel	11	28	17	11.18364

*	16M	743B	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év alatt, antithymocyta-globulin kezeléssel	11	28	14	10.78915
	16M	743C	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év felett	3	20	7	1.06633
	16M	743D	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év alatt	3	20	6	1.08909
	16M	7440	Szerzett hemolitikus anémia vagy sarlósejtes krízis 18 év alatt	3	28	12	2.30775
	16M	745A	Vörösvértest egyéb rendellenességei 18 év alatt	3	20	6	0.80777
	16M	745B	Vörösvértest egyéb rendellenességei 18 év felett	3	20	9	1.04907
	16M	7460	Véralvadási rendellenességek	3	20	8	1.13607
	16M	7470	Hemofília (VIII, IX faktor)	3	20	6	0.70250
	16M	748A	Reticuloendothelialis rendszer betegségei, immunzavarok társult betegséggel	4	28	8	1.04520
	16M	748B	Reticuloendothelialis rendszer betegségei, immunzavarok társult betegség nélkül	4	28	6	0.77884
	16M	764Z	Vér-, vérképző-, immunológiai rendszer betegségei súlyos társult betegséggel	5	28	12	2.63443
	16P	765Z	Vérképző-, immunológiai rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	5	27	16	3.48870

** Főcsoport: 17 Myeloproliferatív betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
	17P	7660	Lymphoma, leukémia nagyobb műtéttel	2	22	14	2.16299
	17P	7670	Lymphoma, nem akut leukémia egyéb műtétei	2	28	9	1.00662
	17P	7680	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok műtétei	2	28	7	1.23861
	17P	7690	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok egyéb műtétei	2	28	5	1.12203
	17M	770A	Lymphoma, nem akut leukémia, társult betegséggel, legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	4	26	12	6.61308
	17M	770B	Lymphoma, nem akut leukémia, társult betegség nélkül, legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	4	24	9	5.86531
	17M	771A	Lymphoma, nem akut leukémia társult betegséggel	4	26	10	1.30670
	17M	771B	Lymphoma, nem akut leukémia társult betegség nélkül	4	24	8	1.22546
*	17M	7720	Akut leukémiák magas malignitással, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év alatt	13	28	23	19.76505
*	17M	7730	Akut leukémiák nagy dózisu kemoterápiával, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év felett	13	28	23	16.34575
*	17M	7740	Akut leukémia, 18 év felett, nagy dózisu kombinált kemoterápiával	13	28	20	6.97026
*	17M	775Z	Akut leukémia 18 év felett, nagy dózisu kombinált kemoterápiával, súlyos társult betegséggel	13	32	30	10.78915
	17M	7760	Akut leukémia, 18 év felett, standard dózisu komb. kemoterápiával	4	28	16	5.27732
	17M	777Z	Akut leukémia 18 év felett, standard dózisu kombinált kemoterápiával, súlyos társult betegséggel	5	32	21	6.20941
	17M	778A	Akut leukémia, 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, társult betegséggel	4	28	12	3.28035
	17M	778B	Akut leukémia, 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, társult betegség nélkül	4	28	11	1.61816
	17M	779Z	Akut leukémia 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, súlyos társult betegséggel	5	32	14	3.65784
*	17M	780A	Akut leukémia, 18 év alatt, magas malignitással, társult betegséggel	13	28	20	10.30120
*	17M	780B	Akut leukémia, 18 év alatt, magas malignitással, társult betegség nélkül	13	28	19	9.47276
*	17M	781Z	Akut leukémia 18 év alatt, magas malignitással, súlyos társult betegséggel	13	32	30	11.25518
	17M	782A	Akut leukémia, 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, társult betegséggel	4	25	12	4.26651
	17M	782B	Akut leukémia, 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, társult betegség nélkül	4	26	8	2.93255
	17M	783Z	Akut leukémia 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, súlyos társult betegséggel	5	32	22	5.69949
	17M	7840	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok	3	28	9	0.97521
	17M	785Z	Egyéb myelo-, lymphoproliferatív betegségek, rosszul differenciált daganatok súlyos társult betegséggel	5	33	22	0.00000
	17M	786Z	Lymphoma, nem akut leukémia súlyos társult betegséggel	5	25	12	2.16094

** Főcsoport: 18 Fertőző betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
18M	801A	Szeptikémia 18 év felett		4	44	14	1.75292
18M	801B	Szeptikémia 18 év alatt		4	29	10	2.22371
18M	8020	Műtét, sérülés utáni fertőzések		3	31	9	1.00472
18M	803A	Vírusbetegségek 18 év felett		3	34	7	0.68737
18M	803B	Vírusbetegségek 18 év alatt		3	25	5	0.57181
18M	8040	Protozoonok okozta megbetegedések		3	39	8	0.79539
18M	8050	Antropozoonózisok		3	33	10	1.20156
18M	8060	Egyéb fertőzések, parazitás betegségek		3	34	8	0.77725
18M	8070	Nemi betegségek szisztémás manifesztációval		3	25	6	0.41750
18M	819Z	Szisztémás fertőzések, parazitás betegségek, kivéve szeptikémia, súlyos társult betegséggel		5	40	13	1.54438
18M	820Z	Szeptikémia súlyos társult betegséggel		5	44	16	4.87958

** Főcsoport: 19 Mentális betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
19M	8210	Akut alkalmazkodási reakció, pszichoszociális diszfunkció		3	41	10	0.87144
19M	822A	Depresszív szindrómák 60 év alatt,		3	50	14	1.04339
19M	822B	Depresszív szindrómák 60 év felett		3	51	15	1.23107
19M	823A	Szorongásos betegségek 18 év felett		3	44	11	0.82827
19M	823B	Szorongásos betegségek 18 év alatt		3	40	8	0.82391
19M	8240	Személyiségzavarok, pszichogén reakciók		3	46	12	0.72912
19M	825A	Organikus zavarok (pszichoszindrómák), mentális retardáció 60 év alatt,		3	42	12	0.79209
19M	825B	Organikus zavarok (pszichoszindrómák), mentális retardáció 60 év felett		3	42	13	1.03872
19M	826A	Pszichózisok 60 év alatt,		3	56	18	1.19820
19M	826B	Pszichózisok 60 év felett		3	57	19	1.27485
19M	8270	Gyermekekori mentális rendellenességek		11	60	18	1.61370
19M	8280	ADD szindróma		3	25	9	0.67013

** Főcsoport: 20 Alkohol- és drogfüggőség, alkohol- és drogfogyasztás okozta organikus, mentális betegségek				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
20M	8410	Ópium abúzus, függőség		4	60	12	0.76127
20M	8420	Kokain-, egyéb drog abúzus vagy függőség		4	42	13	0.93213
20M	8430	Alkohol abúzus, függőség		4	45	14	0.82400
20M	8440	Intoxikáció alkohol- vagy drogfogyasztás miatt		1	25	2	0.22335
20S	8441	Drog intoxikáció sürgősségi ellátása		0	25	1	0.22305

** Főcsoport: 21 Sérülések, mérgezések				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
21P	8510	Bőráltetés (nem érneles) sérülés miatt		2	41	9	0.92667
21P	8520	Érneles bőráltetés sérülés miatt		2	46	11	2.25263
21P	8530	Váll, felkar, kéz többszörös sérülése miatti műtétek		2	30	5	0.78271
21P	854A	Nem meghatározott lokalizációjú sérülések műtétei társult betegséggel		4	38	6	0.86170
21P	854B	Nem meghatározott lokalizációjú sérülések műtétei társult betegség nélkül		2	25	5	0.67979
21M	855A	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év alatt		2	25	4	0.43459
21M	855B	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év felett, társult betegséggel		4	25	6	0.64286
21M	855C	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év felett, társult betegség nélkül		3	25	5	0.49541
21M	856A	Allergiás reakciók 18 év felett		3	27	5	0.50178
21M	856B	Allergiás reakciók 18 év alatt		2	25	3	0.33372
21S	856C	Allergiás reakciók sürgősségi ellátása		0	25	1	0.16686
21M	857A	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év alatt		1	25	3	0.39810
21M	857B	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év felett, társult betegséggel		2	25	3	0.66036
21M	857C	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év felett, társult betegség nélkül		1	25	2	0.21037
21S	857D	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásainak sürgősségi ellátása		0	25	1	0.20940
21M	8580	Ólommérgezés		3	32	6	0.99670
21M	859A	Egyéb sérülések, mérgezések és toxikus hatások társult betegséggel		4	27	6	0.73846
21M	859B	Egyéb sérülések, mérgezések és toxikus hatások társult betegség nélkül		1	25	3	0.27807
21S	8601	Hőhatás okozta akut események sürgősségi ellátása		0	25	1	0.27808
21M	879Z	Nem meghatározott lokalizációjú vagy többszörös kisebb sérülések, mérgezések súlyos társult betegséggel		5	25	6	1.75241
21P	880Z	Nem meghatározott lokalizációjú vagy többszörös kisebb sérülések, mérgezések műtétei súlyos társult betegséggel		5	31	12	1.92765

** Főcsoport: 22 Égések, fagyások				Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	22P	8810	Kiterjedt égés műtéttel	5	40	21	7.44348
	22M	8820	Kiterjedt égés műtét nélkül	5	35	11	3.47072
	22P	8830	Nem kiterjedt égés műtéttel	2	30	14	2.76063
	22M	8840	Nem kiterjedt égés műtét nélkül	4	39	10	1.29532
	22M	8850	Légzőrendszer égése légzéstámogatással	5	35	10	3.68710
	22M	8860	Égések, más akut jellegű intézménybe áthelyezve (3 napon belül)	1	3	1	1.12157
*	22P	8870	Kiterjedt fagyás műtéttel	5	40	20	6.69912
	22M	8880	Kiterjedt fagyás műtét nélkül	4	48	18	3.03108
	22P	8890	Nem kiterjedt fagyás műtéttel	2	26	12	2.51043
	22M	8900	Nem kiterjedt fagyás műtét nélkül	3	25	4	1.00989
	22M	8910	Fagyás miatt más, akut jellegű intézménybe áthelyezve (3 napon belül)	1	3	2	1.00952

** Főcsoport: 23 <i>Jelek és tünetek</i>			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
23M	8920	Többszörös, egyéb, k.m.n. veleszületett rendellenesség	4	39	9	0.95841
** Főcsoport: 24 <i>AIDS</i>			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	24M	9110 AIDS	3	45	14	8.39847
** Főcsoport: 25 <i>Polytraumatizált állapot műtétei</i>			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
*	25P	9210 Speciális, nagy intracraniális műtétek polytraumatizált állapotban	2	30	9	8.43396
	25P	9220 Gerinc-, csípő-, femur- vagy végtagműtétek polytraumatizált állapotban	2	30	15	3.04165
	25P	9230 Egyéb műtétek polytraumatizált állapotban	2	30	12	2.69311
	25M	9240 Fej, mellkas, alsó végtag polytraumatizált állapota	3	36	7	1.54055
	25M	9250 Egyéb polytraumatizált állapot	3	37	10	1.22597
	25P	936Z Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	5	45	9	7.00707
	25P	937Z Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társ. betegs. 3 < = műtét < = 6	5	45	22	7.00707
	25P	938Z Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társ. betegs. műtét > 6	5	45	20	8.84279
	25M	939Z Polytraumatizált állapot súlyos társult betegséggel 1 hétnél hosszabb intenzív ell.-sal	8	56	17	6.58357
	25M	940Z Polytraumatizált állapot súlyos társult betegséggel 1 hétnél rövidebb intenzív ell.-sal	5	56	24	4.66050
** Főcsoport: 99 <i>Főcsoport nélküli homogén betegségcsoportok</i>			Alsó határ- nap	Felső határ- nap	Nor- matív nap	Súlyszám
	99P	941A Szívátültetés	0	0	0	0.00000
	99P	941B Egyidejű szív-, tüdőátültetés	0	0	0	0.00000
*	99P	941C Veseátültetés	0	0	0	0.00000
	99P	941D Májtranszplantáció	0	0	0	0.00000
	99P	941E Tüdőátültetés	0	0	0	0.00000
	99P	941F Hasnyálmirigy-átültetés	0	0	0	0.00000
	99P	941G Egyidejű vese-, hasnyálmirigy-átültetés	0	0	0	0.00000
*	99P	941H Allogén csontvelő transzplantáció	0	0	0	0.00000
*	99P	941K Autológ csontvelő transzplantáció	0	0	0	0.00000
	99M	9420 Transzplantátum elégtelenség	0	0	0	0.00000
	99M	9430 Sugárterápia	5	20	14	2.03617
*	99M	944A Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év felett legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	3	14	9	8.00567
*	99M	944B Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év alatt legalább 7E szűrt vérkészítmény adásával	3	14	6	4.58234
	99M	945A Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év felett	5	14	9	1.94193
	99M	945B Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év alatt	5	14	10	2.64310

99M	9460	Here daganat kemoterápiája 18 év felett	3	14	7	1.47586
99M	947A	Csont sarcoma kemoterápiája 18 év felett	3	14	5	1.73526
99M	947B	Csont sarcoma kemoterápiája 18 év alatt	5	14	11	2.52559
99M	948A	Egyéb sarcoma kemoterápiája 18 év felett	3	14	5	1.61262
99M	948B	Egyéb sarcoma kemoterápiája 18 év alatt	3	14	7	3.20466
99M	9490	Egyéb kemoterápia 2E-nél több szűrt és/vagy besug.vérkészítménnyel, illetve 4E-nél több thromboc.készítménnyel 18 év alatt	5	14	11	4.15300
99M	950A	Egyéb kemoterápia 3E-nél kevesebb szűrt és/vagy besug.vérkészítménnyel, illetve 5E-nél kevesebb thromboc.készítménnyel 18 év alatt	5	14	8	1.77754
99M	950B	Egyéb kemoterápia 18 év felett	2	14	6	1.03370
99M	950C	Tüdő daganat kemoterápiája 18 év felett	2	14	8	1.46952
99M	950D	Tápcsatorna daganatainak kemoterápiája 18 év felett	2	14	5	0.82617
99M	950E	Emlő daganat kemoterápiája 18 év felett	2	14	6	1.16176
99M	950F	Hodgkin-kór kemoterápiája 18 év felett	2	14	9	2.23722
99M	9510	Szimultán kemo és radioterápia fej-nyak tumor esetén	5	20	14	2.86775
99P	9520	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés craniotomia és gerincműtétek esetén	15	56	31	18.06344
99M	9530	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek miatt	14	58	31	6.73290
99M	9540	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek kivételével	15	56	28	14.37239
*	99P	9550 Gerinc-, gerincvelő műtétek Halo alkalmazásával	2	40	20	11.79644
*	99P	9560 Halo alkalmazása egyéb betegségek és műtétek esetén	2	45	15	7.00060
99P	9570	Nagyobb műtét, mely független a fődiagnózistól	0	0	0	0.00000
99P	9580	A-V fistula, Cimino képzése, megszüntetése	1	5	2	0.32605
99M	9590	Felvétel vesedialízisre	0	0	0	0.00000
99	9600	ESWL kezelések	1	4	2	1.12500
**	99P	9610 Férfi sterilizáció	1	25	2	0.21167
**	99P	9620 Női sterilizáció	1	25	2	0.43773
99M	963A	Malignitás az anamnézisben, endoszkópiával	1	25	5	0.95526
99M	963B	Malignitás az anamnézisben, endoszkópia nélkül	3	25	4	0.47233
99M	9640	Rehabilitáció	7	39	13	1.33866
99M	965A	Utókezelés, az előzményben malignitás, mint másodlagos diagnózis	4	30	9	1.45224
99M	965B	Utókezelés, az előzményben malignitás, mint másodlagos diagnózis nélkül	4	42	10	1.64701
99M	9660	Kisdud utógondozása nem kielégítő súlygyarapodás miatt 28 nap felett, 1 év alatt	3	50	20	0.68501
99M	9670	Harmadlagos utógondozás, 1 éves vagy annál idősebb korban	3	50	20	0.68501
99M	9680	Donor ellátása	1	27	4	1.11619
99M	9690	Kísérő személy ellátása	0	0	0	0.00000
99M	9700	Jelek, tünetek, és egyéb sine morbo állapothoz társuló egyéb kórházi ellátások	2	10	4	0.56680
99S	9701	Volumen hiány, tumor okozta anaemia sürgősségi ellátása	0	28	1	0.28158
99S	9702	Alarmírozó jelek és tünetek sürgősségi ellátása	0	28	1	0.28158
99	9980	Érvénytelen fődiagnózis	0	0	0	0.00000
99	9990	Nem csoportosítható	0	0	0	0.00000

* A jelölt csoportok a 4. számú mellékletben meghatározott intézetekben kezelhetők, a szakmai feltételektől és igényektől függően mennyiségi korlátozással.

** A jelölt csoportoknál, ha az elvégzett beavatkozás nem orvosi indikációra történ, az adatlapon a térítési kategória mezőben '4' jelzéssel kell az esetet jelteni, ezek az esetek az E. Alapból nem finanszírozhatók.

*** A külön jogszabály szerint a tevékenység végzésére működési engedéllyel rendelkező szolgáltató részére a finanszírozó — a szakmai feltételektől és igényektől függően — mennyiségi korlátozást írhat elő.

S A 6—24 órán belül befejezett ellátásra vonatkozó HBCs, mely a fekvőbeteg-intézetnek a — külön jogszabályban meghatározott — sürgősségi betegellátó egységéből jelenthető.”

5. számú melléklet a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

[4. számú melléklet a 9/1993. (IV. 2.) NM rendelethez]

01 Főcsoport

Idegrendszeri megbetegedések

1. *01P 001A *Specialis intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt*
 - 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Vezető Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest¹
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest
2. *01P 001B *Specialis intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt*
 - 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0401 Megyei Pándy Kálmán Kórház-Rendelőintézet, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest
3. *01P 001C *Specialis intracranialis műtétek 18 év alatt*
 - 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest²
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest¹
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
4. *01P 022A *Epilepszia műtét előtti specialis kivizsgálása*
 - 0109 Főv. Önk. Szent István Kórház és Intézményei, Budapest
(II. sz. Ideggyógyászati osztály)

¹ Az 50204 beavatkozás végezhető.² Shunt műtét újszülött korban.

- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest (Neurológiai osztály)
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest (Neurológiai osztály)
 - 0161 Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (Epilepszia centrum)
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest (I. sz. Neurológiai osztály)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs (Neurológiai Klinika és Idegsebészeti Klinika)
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szeged, (Neurológiai Klinika és Idegsebészeti Klinika)
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen (Ideggyógyászati osztály)
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest (Idegsebészeti osztály)
5. *01M 0270 *Infantilis spinalis laesio habilitációja*
- 0159 Svábhegyi Állami Gyermekgyógyintézet, Budapest
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
6. *01M 0280 *Progresszív cerebriális laesio*
- 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0159 Svábhegyi Gyermekgyógyintézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen

02 Főcsoport

Szembetegségek

7. *02P 0610 *Szaruhártya-átültetés*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórház, Budapest
 - 0112 Fővárosi Bajcsy-Zsilinszky Kórház-Rendelőintézet, Budapest
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor utcai Kórház, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc³
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház-Rendelőintézet, Győr³
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen³
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Megyei Markhot Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya³
 - 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest
 - 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa

³ Súlyos, nem szállítható betegnél sürgős keratoplasztika indikációja esetén.

- 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
- 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

8. *02P 0620 *Szem specialis műtétei*

- 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
- 0151 Országos Traumatológiai Intézet
- 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest

03 Főcsoport

Fül-orr-gégemegbetegedések

9. *03P 0900 *Ajak-, szájpadhasadék műtétei*

- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
- 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0643 Szent-Györgyi Albert Egészségtudományi Egyetem
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 0124 Budai Gyermekkorház-Rendelőintézet
- 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
- 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest

10. *03P 0950 *Cochlearis implantatum beültetése (implantatum ár térítése nélkül)*

- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged

04 Főcsoport

Légzőrendszeri betegségek

11. *04P 1330 *Nagyobb mellkasi műtétek⁴*

12. *04P 172Z *Nagyobb mellkasi műtétek súlyos társult betegséggel⁴*

- 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
- 0112 Fővárosi Bajcsy-Zsilinszky Kórház-Rendelőintézet, Budapest
- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest⁵
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)

⁴ A felsoroltakon kívüli intézetekben traumatológiai kórképek esetén végezhető.

⁵ Kivéve 04P 1350.

- 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
- 0151 Országos Traumatológiai Intézet
- 0154 Országos Onkológiai Intézet
- 0156 Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
- 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
- 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
- 9512 Budai MÁV Kórház és Tüdőgondozó

13. *04M 1360 *Gümőkór polirezisztens kórokozóval*

- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0156 Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet
- 0201 Baranya Megyei Kórház, Pécs
- 0303 Városi Kórház-Rendelőintézet, Kalocsa
- 0405 Megyei Pulmonológiai és Rehabilitációs Szakkórház, Gyula
- 0512 Szent Ferenc Kórház, Miskolc
- 0606 Csongrád Megyei Önk. Mellkasi Betegségek Szakkórháza, Deszk
- 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
- 1204 Megyei Tüdőgyógyintézet, Nógrádgyárdony
- 1306 Pest Megyei Tüdőgyógyintézet, Törökbálint
- 1406 Tüdő- és Szív-kórház, Mosdós
- 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 1806 Megyei Tüdőgyógyintézet, Hegyfalu
- 1911 Megyei Tüdőgyógyintézet, Farkasgyepű
- 0159 Svábhegyi Gyermekgyógyintézet
- 0508 Edelény Városi Kórház-Rendelőintézet
- 1057 Mátrai Állami Gyógyintézet, Mátraháza
- 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
- 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
- 9512 Budai MÁV Kórház és Tüdőgondozó Intézet

14. *04M 1450 *Cystikus fibrosis (tüdő)*

- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
- 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
- 0156 Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet
- 0202 Baranya Megyei Kerpel-Fronius Ödön Gyermekkorháza, Pécs
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház-Rendelőintézet, Győr

- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1406 Tüdő- és Szívkórház, Mosdós
- 1501 Jósa András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 0159 Svábhegyi Gyermekgyógyintézet
- 0604 Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Gyermekkórház-Rendelőintézet

05 Főcsoport

Keringésrendszeribetegségek

- 15. *05P 176A *Szívbillentyű műtétek, katéterezéssel*
- 16. *05P 176B *Szívbillentyű műtétek, katéterezés nélkül*
- 17. *05P 177A *Coronaria bypass, katéterezéssel*
- 18. *05P 177B *Coronaria bypass, katéterezés nélkül*
- 19. *05P 177C *Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezéssel*
- 20. *05P 177D *Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezés nélkül*
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 21. *05P 181A *Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor felett*
- 22. *05P 1820 *Egyéb szív-érrendszeri műtétek*
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 23. *05P 181B *Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor alatt*
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 24. *05P 183A *Percutan cardiovascularis műtétek utógondozással*
- 25. *05P 183B *Percutan cardiovascularis műtétek utógondozás nélkül*
 - 0112 Fővárosi Önk. Bajcsy-Zsilinszky Kórház-Rendelőintézet
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0156 Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet

- 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei⁶
 - 0195 Központi Honvéd Kórház⁶
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét⁶
 - 0302 Városi Kórház-Rendelőintézet, Baja
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc⁶
 - 1601 Hetényi Géza Megyei Kórház, Szolnok⁶
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár⁶
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr⁶
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen⁶
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger⁶
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd⁶
 - 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa⁶
 - 1501 Jósa András Megyei Kórház, Nyíregyháza⁶
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd⁶
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 1968 Állami Kórház, Balatonfüred
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
 - 9512 Budai MÁV Kórház és Tüdőgondozó Intézet
26. *05P 184A Szívbillentyű transzszéptális katéteres műtétei utógondozással
27. *05P 184B Szívbillentyű transzszéptális katéteres műtétei utógondozás nélkül
28. *05P 185A Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozással
29. *05P 185B Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozás nélkül
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
30. *05P 186A Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozással
31. *05P 186B Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozás nélkül
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0112 Főv. Önk. Bajcsy-Zsilinszky Kórháza, Budapest
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)

⁶ A beavatkozás csak perifériás ereken végzhető.

- 0156 Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet
- 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
- 0191 BM Központi Kórház és Intézményei, Budapest
- 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
- 0201 Baranya Megyei Kórház, Pécs
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
- 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
- 0702 Városi Kórház-Rendelőintézet, Dunaújváros
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
- 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
- 1003 Albert Schweitzer Kórház, Hatvan
- 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
- 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
- 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
- 1304 Jávorszky Ödön Városi Kórház, Vác
- 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa
- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
- 1501 Jósa András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
- 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
- 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 9512 Budai MÁV Kórház és Tüdőgondozó Intézet

- 32. *05P 187A *Diagnosztikus katéterezés, transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozással*
- 33. *05P 187B *Diagnosztikus katéterezés transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül*
- 34. *05P 188A *Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozással*
- 35. *05P 188B *Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül*
- 36. *05P 1890 *Katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét*
- 37. *05P 190A *Percutan cardiovascularis műtét és bypass műtét*
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

38. *05P 190B *Percutan cardiovascularis műtét és egyéb érműtét*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0112 Főv. Önk. Bajcsy-Zsilinszky Kórháza, Budapest
 - 0115 Főv. Önk. Jahn Ferenc Dél-Pesti Kórháza, Budapest
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei, Budapest
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0201 Baranya Megyei Kórház, Pécs
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0702 Városi Kórház-Rendelőintézet, Dunaújváros
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1003 Albert Schweitzer Kórház, Hatvan
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
 - 1304 Jávorszky Ödön Városi Kórház, Vác
 - 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
39. *05P 1910 *Diagnosztikus katéterezés, katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét*
40. *05P 1920 *Diagnosztikus katéterezés, percutan cardiovascularis műtét és coronaria bypass műtét*
41. *05P 1930 *Többszörös, kiterjesztett, jelentős szív- és érműtétek*
42. *05P 1940 *Többszörös szív-, érműtétek*
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

43. *05P 195A *Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezéssel*
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház-Rendelőintézet, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
 - 1968 Állami Kórház, Balatonfüred
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
44. *05P 195B *Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezés nélkül*
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház-Rendelőintézet, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1968 Állami Kórház, Balatonfüred
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

06 Főcsoport

Emésztőrendszeri betegségek

45. *06P 2710 *Nyelőcső nagyobb műtétei*
- 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0112 Főv.Önk. Bajcsy-Zsilinszky Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor utcai Kórháza, Budapest
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0154 Országos Onkológiai Intézet
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0603 Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Kórháza
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest

08 Főcsoport

Vázizomrendszeri és kötőszöveti betegségek

46. *08P 371B *Cervicocapitalis csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül*
47. *08P 371C *Cement nélküli csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül*
48. *08P 371D *Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, nem traumatológiai indikáció esetén*
49. *08P 371E *Bicondylaris, totál térdprotézis beültetés komplikáció nélkül*
50. *08P 371H *Cementes csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül*
51. *08P 371K *Hibrid csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül*
52. *08P 371L *Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, traumatológiai indikáció esetén*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0152 Országos Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0160 Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei⁸
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0402 Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet, Békéscsaba
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0503 Diósgyőri Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0602 Erzsébet Kórház-Rendelőintézet, Hódmezővásárhely
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0702 Dunaújvárosi Városi Kórház-Rendelőintézet⁷
 - 0802 Sopron Városi Kórház-Rendelőintézet
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1102 Vaszary Kolos Városi Egyesített Kórház, Esztergom⁹
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd¹⁰
 - 1304 Jávorszky Ödön Városi Kórház, Vác⁹

⁷ Kivéve 08P 371C, F, K.⁸ Kivéve 08P 371B, C, F, H, K.⁹ Kivéve 08P 371F.¹⁰ Kivéve 08P 371C, E, F.

- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest
53. *08P 372B *Komplikáció miatt végzett cementes és hibrid csípőprotézis beültetés*
54. *08P 372C *Komplikáció miatt végzett cement nélküli csípőprotézis beültetés*
55. *08P 372D *Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, nem traumatológiai indikáció esetén*
56. *08P 372E *Komplikáció miatt végzett bicondylaris, totál térdprotézis beültetés*
57. *08P 372G *Komplikáció miatt végzett térdszalad beültetés (nem biológiai protézissel)*
58. *08P 372L *Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, traumatológiai indikáció esetén*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest¹¹
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0160 Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei¹²
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0402 Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet, Békéscsaba¹³
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0503 Diósgyőri Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0802 Sopron Városi Kórház-Rendelőintézet
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd

¹¹ Kivéve 08P 372B, C, D, E, F, L.

¹² Kivéve 08P 372B, C, F.

¹³ Kivéve 08P 372B, C.

- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
- 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 9511 MÁV Kórház, Budapest

- 59. *08P 371F *Egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés komplikáció nélkül*

- 60. *08P 372F *Egyéb nagyízületi protézis beültetés, komplikáció miatt végzett egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés*
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen

- 61. *08P 3730 *Felső végtag nagyízületi műtétei protézis beültetéssel*
 - 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0402 Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet, Békéscsaba
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósa András Megyei Kórház, Nýiregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentés
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen

- 62. *08P 3760 *Speciális hát-, nyakműtétek*
 - 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Orvostudományi Intézet
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet

- 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0401 Megyei Pándy Kálmán Kórház-Rendelőintézet, Gyula
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0643 Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Intézet
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
- 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
- 0941 Debreceni Orvostudományi Intézet
- 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
- 9511 MÁV Kórház, Budapest
- 0118 Főv. Önk. Uzsoki utcai Kórháza, Budapest
- 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

63. *08P 3800 *Felső és alsó végtagi replantációk, kivéve kéz-, lábujjak*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0503 Diósgyőri Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórház, Szentes
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
64. *08P 400A *Scoliosis műtétei társult betegséggel*
65. *08P 400B *Scoliosis műtétei társult betegség nélkül*
66. *08P 401A *Scoliosis kombinált műtétei társult betegséggel*

67. *08P 401B *Scoliosis kombinált műtétei társult betegség nélkül*
- 0106 Főv. Önkormányzat Szent János Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0153 Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
 - 0160 Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen

10 Főcsoport

Endocrin, táplálkozási és anyagcsere betegségek

68. *10P 5310 *Hypophysis műtétek*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 9511 MÁV Kórház, Budapest

15 Főcsoport

Újszülöttek

69. *15M 7110 *Újszülött, születési súly 999 g alatt*
- 0110 Főv. Önk. Schöpf-Merei Ágost Kórház és Anyavédelmi Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Szakkórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Vezető Kórház, Miskolc
 - 0604 Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Gyermekkórház-Rendelőintézet
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

70. *15M 7120 *Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtéttel*
- 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórháza, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkórház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár¹⁴
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza¹⁴
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg¹⁴
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkórháza, Budapest
71. *15M 7130 *Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtét nélkül*
- 0107 Fővárosi Szent Margit Kórház-Rendelőintézet
 - 0110 Főv. Önk. Schöpf-Merei Ágost Kórház és Anyavédelmi Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Szakkórháza, Budapest
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkórháza, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkórház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0302 Városi Kórház-Rendelőintézet, Baja
 - 0305 Semmelweis Kórház, Kiskunhalas
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórház, Szentes
 - 0604 Megyei Gyermekkórház-Rendelőintézet, Szeged
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0802 Városi Kórház-Rendelőintézet, Sopron
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1301 Szent Rókus Kórház-Rendelőintézet, Budapest
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
 - 1304 Jávorszky Ödön Városi Kórház, Vác
 - 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém

¹⁴ Szállítási problémák miatt egyedi esetekben végezhető.

- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
- 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor utcai Kórháza, Budapest
- 9511 MÁV Kórház, Budapest

- 72. *15P 7140 *Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtéttel*
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza¹⁴
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1801 Vas Megyei Markuszovszky Kórház, Szombathely
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg¹⁴

- 73. *15M 7320 *Újszülött, születési súly 2499 g felett, ECMO-val*
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen

- 74. *15P 7330 *Jelentős szív-, érrendszeri műtétek újszülöttkorban*
 - 0162 Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged

16 Főcsoport

Vér- és vérképzőrendszeri betegségek¹⁵

- 75. *16M 743A *Idiopathias aplastikus anaemia 18 év felett, antithymocyta-globulin kezeléssel*
 - 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1801 Vas Megyei Markuszovszky Kórház, Szombathely

- 76. *16M 743B *Idiopathias aplastikus anaemia 18 év alatt, antithymocyta-globulin kezeléssel*
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest

¹⁵ Azokban a krónikus betegségekben, ahol a *HBCs 18 év alatti és 18 év feletti csoportot különböztet meg, a gyermekkorházak csak 18 év alatti betegek ellátására lettek kijelölve. Ha a beteg vagy hozzátartozója a kezelés folyamatosságának biztosítása céljából a 18. életév betöltése után továbbra is a gyermekintézményt választja, akkor a kezelés ott folytatható.

- 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
- 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely

17 Főcsoport

Myeloproliferatív betegségek¹⁵

77. *17M 7720 *Akut leukémiák magas malignitással, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év alatt*
78. *17M 780A *Akut leukémia 18 év alatt, magas malignitás mellett társult betegséggel*
79. *17M 780B *Akut leukémia 18 év alatt, magas malignitással, társult betegség nélkül*
80. *17M 781Z *Akut leukémia, 18 év alatt, magas malignitással, súlyos társult betegséggel*
- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorház, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorház, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Városi Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
81. *17M 7730 *Akut leukémiák nagy dózisú kemoterápiával, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év felett*
82. *17M 7740 *Akut leukémia, 18 év felett, nagy dózisú kombinált kemoterápiával*
83. *17M 775Z *Akut leukémia, 18 év felett, nagy dózisú kombinált kemoterápiával, súlyos társult betegséggel*
- 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Városi Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely

22 Főcsoport

Égések, fagyások

84. *22P 8810 *Kiterjedt égés műtéttel*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Főv. Önk. Szent István Kórház és Intézményei, Budapest
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
 - 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
 - 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkórháza, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórháza, Budapest
 - 0125 Madarász Utcai Gyermekkórház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0295 MH Pécsi Honvédkórház, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0305 Semmelweis Kórház-Rendelőintézet, Kiskunhalas
 - 0395 MH Kecskeméti Repülőkórháza, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0402 Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet, Békéscsaba
 - 0403 Orosháza Városi Önkormányzat Kórháza, Orosháza
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0503 Vasgyári Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1302 Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet, Cegléd
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1402 Városi Kórház, Siófok
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1502 II. Rákóczi Ferenc Kórház, Mátészalka
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1603 Kátai Gábor Kórház, Karcag
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
 - 2002 Városi Kórház-Rendelőintézet, Nagykanizsa
85. *22P 8870 *Kiterjedt fagyás műtéttel*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Főv. Önk. Szent István Kórház és Intézményei, Budapest
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest

- 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest
- 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
- 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
- 0151 Országos Traumatológiai Intézet
- 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0295 MH Pécsi Honvédkórház, Pécs
- 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
- 0305 Semmelweis Kórház-Rendelőintézet, Kiskunhalas
- 0395 MH Kecskeméti Repülőkórháza, Kecskemét
- 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
- 0403 Orosháza Városi Önkormányzat Kórháza, Orosháza
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0503 Vasgyári Kórház, Miskolc
- 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
- 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
- 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
- 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
- 1309 Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa
- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
- 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 1502 II. Rákóczi Ferenc Kórház, Mátészalka
- 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
- 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
- 1801 Vas Megyei Markosovszky Kórház, Szombathely
- 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg
- 2002 Városi Kórház-Rendelőintézet, Nagykanizsa

24 Főcsoport

AIDS

86. *24M 9110 AIDS
- 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest

25 Főcsoport

Polytraumatizált állapot műtétei

87. *25P 9210 Speciális, nagy intracraniális műtétek polytraumatizált állapotban
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0118 Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórháza, Budapest

- 0121 Főv. Önk. Károlyi Sándor Kórháza és Rendelőintézete, Budapest
- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
- 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
- 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
- 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
- 0151 Országos Traumatológiai Intézet
- 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
- 0195 Központi Honvéd Kórház
- 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
- 0295 MH Pécsi Honvédkórház, Pécs
- 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
- 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
- 0402 Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet, Békéscsaba
- 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
- 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
- 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
- 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
- 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
- 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
- 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
- 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
- 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
- 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
- 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
- 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
- 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
- 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
- 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

99 Főcsoport

Főcsoport nélküli homogén betegségcsoportok¹⁵

- 88. *99P 941C *Veseátültetés*
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
- 89. *99P 941H *Allogen csontvelő transzplantáció*
 - 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
- 90. *99P 941K *Autológ csontvelő transzplantáció*
 - 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc

91. *99M 944A *Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év felett, legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával*
- 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 0154 Országos Onkológiai Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0109 Főv. Önk. Szent István Kórház és Intézményei, Budapest,
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei, Budapest
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
92. *99M 944B *Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év alatt, legalább 7E szűrt vérkészítmény adásával*
- 0122 Főv. Önk. Heim Pál Gyermekkorháza, Budapest
 - 0123 Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza, Budapest
 - 0125 Főv. Önk. Madarász Utcai Gyermekkorház és Rendelőintézet, Budapest
 - 0127 Főv. Önk. Szent László Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0144 Semmelweis Egyetem, Budapest (Egészségtudományi Kar)
 - 0155 Országos Haematológiai és Immunológiai Intézet
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0501 Semmelweis Kórház, Miskolc
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 0154 Országos Onkológiai Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0109 Főv. Önk. Szent István Kórház és Intézményei, Budapest,
 - 0191 BM Központi Kórház és Intézményei, Budapest
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém

93. *99P 9550 *Gerinc, gerincvelő műtétek Halo alkalmazásával*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Orvostudományi Intézet
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0701 Szent György Megyei Kórház, Székesfehérvár
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
94. *99P 9560 *Halo alkalmazása egyéb betegségek és műtétek esetén*
- 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest
 - 0109 Fővárosi Szent István Kórház-Rendelőintézet
 - 0116 Főv. Önk. Péterfy Sándor Utcai Kórháza, Budapest
 - 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar)
 - 0151 Országos Traumatológiai Intézet
 - 0163 Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet
 - 0195 Központi Honvéd Kórház, Budapest
 - 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Pécs
 - 0301 Hollós József Megyei Kórház, Kecskemét
 - 0401 Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, Gyula
 - 0502 Megyei Kórház, Miskolc
 - 0601 Megyei Önkormányzat Területi Kórháza, Szentes
 - 0643 Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Szeged
 - 0801 Petz Aladár Megyei Kórház, Győr
 - 0901 Kenézy Gyula Megyei Kórház, Debrecen
 - 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Debrecen
 - 1001 Markhot Ferenc Megyei Kórház, Eger
 - 1101 Megyei Szent Borbála Kórház, Tatabánya
 - 1201 Madzsar József Kórház-Rendelőintézet, Salgótarján
 - 1401 Kaposi Mór Megyei Kórház, Kaposvár
 - 1501 Jósza András Megyei Kórház, Nyíregyháza
 - 1601 Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok
 - 1701 Tolna Megyei Önkormányzat Kórháza, Szekszárd
 - 1801 Vas Megyei Markusovszky Kórház, Szombathely
 - 1901 Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, Veszprém
 - 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg

6. számú melléklet a 13/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

[10. számú melléklet a 9/1993. (IV. 2.) NM rendelethez]

	HBCs szerint	BNO szerint	OENO szerint
1. Daganatos betegségek	7760, 778B, 782B, 9430, 945A, 945B, 9460, 947A, 947B, 948A, 948B, 950A, 950B, 950C, 950D, 950E, 950F, 9510	a felsorolt HBCs-k betegségei	Kombinált gátló kezelés (l. a HBCs-k OENO kódjait)
2. Haemochromatosis	5420	E8310	59561 (Desferal kezelés)
3. Hyperthyreosis	538B	E0500—0590	3590A (Pajzsmirigy hyperfunkció kezelése radiojóddal)
4. Arteriosclerosis cerebri, vertebrobasilaris insufficiens arteriosclerosis obliterans	015B	I6500—I6590, I6700—I6790	88300, 88400, 88740, 88741
	0160	G4500—G4590, G4600—G4680, I6300—I6390	
	217B	I64, I6600—I6690, I7020, I7090, I7300—I7390	
5. Csontvelő-, veseátültetés után	9420	D800—D8490, T8600, T8601, T8610	92231—92235 (Immunglobulin pótlás)
6. Meddőség	6530, 6540, 6550, 6560	a 13. főcsoport bármely betegsége	14703, 92722, 97722, 97723, 97724 (In vitro fertilizatio)
7. Naevus flammeus speciális kezelése	499B	Q8250	39102 (20 cm ² -nél nagyobb kiterjedésű elváltozás Neodymium-YAG-gal vagy festéklézerrel történő kezelése)

HBCs 4.1 súlyszámok MRI tartalma

** Főcsoport: 01 Idegrendszeri megbetegedések			Súlyszám
01P	001A	Speciális intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	0.08080
01P	001B	Speciális intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	0.08079
01P	001C	Speciális intracranialis műtétek 18 év alatt	0.08558
01P	001D	Agykamrai shunt revízió 18 év alatt	0.00000
01P	001E	Intervenciós neuroradiológiai eljárások	0.06069
01P	002A	Nagy intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	0.06950
01P	002B	Nagy intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	0.06949
01P	002C	Nagy intracranialis műtétek 18 év alatt	0.06222
01P	003A	Rutin intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt	0.07643
01P	003B	Rutin intracranialis műtétek 18 év felett, trauma miatt	0.07642
01P	003C	Rutin intracranialis műtétek 18 év alatt	0.07642
01P	0040	Speciális gerinc-, gerincvelő műtétek	0.18525
01P	0050	Nagy gerinc-, gerincvelő műtétek	0.11603
01P	0060	Rutin gerinc-, gerincvelő műtétek	0.04419
01P	0070	Extracranialis érműtétek	0.00362
01P	0080	A plexus brachialis műtétei	0.00692
01P	009A	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri nagy műtétek (kivéve plexus brachialis) társult betegséggel	0.07642
01P	009B	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri nagy műtétek (kivéve plexus brachialis) társult betegség nélkül	0.07642
01P	0100	Perifériás ideg-, agyideg-, egyéb idegrendszeri rutin műtétek	0.00030
01M	0110	Gerincbetegségek, sérülések	0.09511
01M	012A	Idegrendszeri daganatok társult betegséggel	0.10040
01M	012B	Idegrendszeri daganatok társult betegség nélkül	0.08850
01M	0130	Degeneratív idegrendszeri betegségek	0.02201
01M	0140	Sclerosis multiplex	0.06690
01M	015A	Cerebrovascularis betegségek (kivéve TIA), praecerebralis érelzáródás speciális kezeléssel	0.00000
01M	015B	Cerebrovascularis betegségek (kivéve TIA), praecerebralis érelzáródás speciális kezelés nélkül	0.00000
01M	015C	Cerebrovascularis betegségek speciális vizsgálatokkal igazolva	0.06823
01M	0160	Átmeneti ischemiás agyi keringészavar (TIA)	0.01779
01M	0170	Nem specifikus cerebrovascularis rendellenességek	0.01399
01M	0180	Agyideg, perifériás ideg betegségek	0.01722
01S	0181	Idegrendszeri betegségek sürgősségi ellátása	0.00574
01M	0190	Idegrendszeri fertőzések, vírusmeningitis kivételével	0.06879
01M	0200	Vírusmeningitis	0.02226
01M	0210	Hypertensiv encephalopathia	0.00526
01P	022A	Epilepszia műtét előtti speciális kivizsgálása	0.03053

01M	022B	Epilepsziás roham 18 év felett, társult betegséggel	0.02506
01M	022C	Epilepsziás roham 18 év felett, társult betegség nélkül	0.03058
01M	022D	Epilepsia 18 év alatt (kivéve status epilepticus és bizonyos általánosult epilepsiák, epilepsia syndromák)	0.02605
01M	022E	Status epilepticus és bizonyos általánosult epilepsiák, epilepsia syndromák 18 év alatt	0.04878
01S	022G	Epilepsia sürgősségi ellátása	0.01019
01M	0230	Idegrendszer egyéb betegségei	0.02522
01S	0231	Migrén sürgősségi ellátása	0.00630
01M	0240	Nem traumás stupor, kóma	0.00000
01M	025A	Traumás stupor, kóma	0.00000
01M	025B	Traumás stupor, kóma nélkül, 18 év felett	0.00677
01M	025C	Traumás stupor, kóma nélkül, 18 év alatt	0.00206
01M	026A	Agyrázkódás, intracranialis sérülés kóma nélkül, 18 év felett	0.00072
01M	026B	Agyrázkódás, intracranialis sérülés, kóma nélkül, 18 év alatt	0.00028
01S	026C	Alkohol vagy drog intoxicalt izolált fejsérült sürgősségi ellátása	0.00014
01M	0270	Infantil spinalis laesio rehabilitációja	0.00000
01M	0280	Progresszív cerebralis laesio	0.02022
01P	057Z	Nagy, rutin intracraniális műtétek és gerinc műtétek súlyos társult betegséggel	0.06142
01P	058Z	Idegrendszéri műtétek (kivéve intracraniális műtétek, gerincműtétek) súlyos társult betegséggel	0.02534
01M	059Z	TIA, praecerebralis érelzáródások, epilepsziás roham, fejfájás súlyos társult betegséggel	0.03820
01M	060Z	Idegrendszer egyéb betegségei súlyos társult betegséggel	0.04002

** Főcsoport: 02 Szembetegségek			Súlyszám
02P	0610	Szaruhártya átültetés	0.00000
02P	0620	Szem speciális műtétei	0.00000
02P	0630	Retina műtétek	0.00000
02P	0640	Orbita műtétek	0.01629
02P	0650	Primer írisz műtétek	0.00304
02P	0660	Egyéb lencse műtétek	0.00000
02P	0670	Lencse műtétek műlencse beültetéssel, a műlencse biztosításával	0.00014
02P	0680	Szürkehályog műtét phakoemulsificatio módszerrel, hajlítható műlencse biztosításával	0.00000
02P	0690	Vitrektomia	0.00078
02P	0700	Intraocularis műtétek, kivéve a retina, az írisz, a lencse, az üvegtest műtétei	0.00050
02P	071A	Extraocularis műtétek az orbita kivételével, 18 év felett	0.00000
02P	071B	Extraocularis műtétek az orbita kivételével, 18 év alatt	0.00000
02M	0720	Szem súlyosabb heveny fertőzései	0.00362
02M	0730	Szem neurológiai eredetű betegségei	0.01987
02M	074A	Szem egyéb betegségei 18 év felett	0.00108
02M	074B	Szem egyéb betegségei 18 év alatt	0.00134
02P	084Z	Szemműtétek (szaruhártya átültetés, speciális műtétek kivételével) súlyos társult betegséggel	0.01509
02M	085Z	Szembetegségek súlyos társult betegséggel	0.00291

** Főcsoport: 03 Fül-orr-gége megbetegedések			Súlyszám
03P	0860	Fej-, nyaki tájék nagyobb műtétei rosszindulatú daganat miatt	0.01320
03P	0870	Fej, nyaki tájék nagyobb műtétei, malignitás kivételével	0.00356
03P	0880	Glandula parotis műtétei	0.03876
03P	0890	Nyálmirigy műtétek, a glandula parotis kivételével	0.00000
03P	0900	Ajak-, szájpadhasadék műtétei	0.00000
03P	091A	Orrmelléküregek, a proc. mastoideus műtétei 18 év felett	0.00063
03P	091B	Orrmelléküregek, a proc. mastoideus műtétei 18 év alatt	0.00000
03P	0920	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei A	0.00132
03P	0930	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei B	0.00067
03P	0940	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb műtétei C	0.00105
03P	0950	Cochlearis implantatum beültetése (implantatum ár térítése nélkül)	0.00000
03P	0960	Orrplasztika	0.00000
03P	097A	Mandula, orrmandula műtét (kivéve ha csak tonsillectomia, adenoidectomia történt), 18 év felett	0.00225
03P	097B	Mandula, orrmandula műtét (kivéve ha csak tonsillectomia, adenoidectomia történt), 18 év alatt	0.00000
03P	098A	Tonsillectomia, adenotomia, 18 év felett	0.00000
03P	098B	Tonsillectomia, adenotomia, 18 év alatt	0.00000
03P	099A	Myringotomia tubus behelyezéssel 18 év felett	0.00000
03P	099B	Myringotomia tubus behelyezéssel 18 év alatt	0.00000
03P	1000	Szájműtétek	0.00000
03M	1010	Fül, orr, száj, garat, gége rosszindulatú daganatai	0.00648
03M	1020	Egyensúlyzavarok	0.03107
03S	1021	Egyensúlyzavar sürgősségi ellátása	0.01035
03M	1030	Orrvérzés	0.00000
03S	1031	Orrvérzés sürgősségi ellátása	0.00000
03M	1040	Epiglottitis	0.00000
03M	105A	Középfülgyulladás, felsőlélegúti fertőzés 18 év alatt	0.00063
03M	105B	Középfülgyulladás, felsőlélegúti fertőzés 18 év felett, társult betegséggel	0.00202
03M	105C	Középfülgyulladás, felsőlélegúti fertőzés 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00029
03M	1060	Laryngotracheitis	0.00032
03M	1070	Laryngitis subglottica speciális kezeléssel	0.00000
03M	1080	Orrsérülés, deformitás	0.00000
03M	109A	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb betegségei 18 év felett	0.00685
03M	109B	Fül, orr, száj, garat, gége egyéb betegségei 18 év alatt	0.00079
03M	110A	Fog-, szájbetegségek, kivéve a foghúzást, pótlást, 18 év felett	0.00049
03M	110B	Fog-, szájbetegségek, kivéve a foghúzást, pótlást, 18 év alatt	0.00000
03M	1110	Foghúzások, fogpótlások (helyreállítások)	0.00000
03P	128Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájműtétek, nagyobb fej-, nyaki műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	0.00000
03M	129Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájbetegségek 18 év felett, súlyos társult betegséggel	0.00000
03M	130Z	Fül-, orr-, torok-, gége-, szájbetegségek 18 év alatt, súlyos társult betegséggel	0.00000

** Főcsoport: 04 Légzőrendszeri betegségek			Súlyszám
04P	1310	Légzőrendszeri betegségek műtéttel és légzéstámogatással	0.00846
04M	1320	Légzőrendszeri betegségek légzéstámogatással	0.00716
04P	1330	Nagyobb mellkasi műtétek	0.00184
04P	134A	Légzőrendszer egyéb műtétei, társult betegséggel	0.00000
04P	134B	Légzőrendszer egyéb műtétei, társult betegség nélkül	0.00000
04P	1350	Gümőkór műtéttel	0.00000
04M	1360	Gümőkór polirezisztens kórokozóval	0.00000
04M	137A	Gümőkór társult betegséggel	0.00142
04M	137B	Gümőkór társult betegség nélkül	0.00000
04M	1380	Pneumocystosis, pneumoconiosisok (aktív tüdőgümőkórral vagy anélkül)	0.00000
04M	1390	Tüdőembólia	0.00218
04M	140A	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év felett	0.00289
04M	140B	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év alatt, társult betegséggel	0.00000
04M	140C	Légzőszervi fertőzések, gyulladások 18 év alatt, társult betegség nélkül	0.00000
04M	141A	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év felett, speciális kezeléssel	0.00004
04M	141B	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év felett, speciális kezelés nélkül	0.00120
04M	142A	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év alatt, társult betegséggel	0.00041
04M	142B	Tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás 18 év alatt, társult betegség nélkül	0.00000
04M	1430	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év felett, speciális kezeléssel	0.00095
04M	144A	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év felett, speciális kezelés nélkül	0.00083
04M	144B	Asthma, bronchitis, egyéb krónikus obstruktív betegségek 18 év alatt	0.00014
04S	144C	Asthmás roham sürgősségi ellátása	0.00028
04M	1450	Cysticus fibrosis (tüdő)	0.00000
04M	1460	Légzőszervi daganatok	0.00640
04M	147A	Nagyobb mellkasi sérülések társult betegséggel	0.00034
04M	147B	Nagyobb mellkasi sérülések társult betegség nélkül	0.00000
04M	1480	Interstialis tüdőbetegség	0.00078
04M	1490	Bronchopulmonalis vagy egyéb, az újszülöttkorból eredő krónikus légzőszervi betegség (1 éves kor alatt)	0.00000
04M	150A	Pneumothorax társult betegséggel	0.00113
04M	150B	Pneumothorax társult betegség nélkül	0.00000
04M	1510	Légzőrendszer egyéb betegségei	0.00047
04S	1511	Légúti idegentest sürgősségi eltávolítása	0.00015
04M	152A	Légzőrendszeri tünetek társult betegséggel	0.00106
04M	152B	Légzőrendszeri tünetek társult betegség nélkül	0.00281
04P	172Z	Nagyobb mellkasi műtétek súlyos társult betegséggel	0.00000
04P	173Z	Légzőrendszeri műtétek, nagyobb mellkasi műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	0.00000
04M	174Z	Légzőrendszeri fertőzések, gyulladások, súlyos társult betegséggel	0.00000
04M	175Z	Légzőrendszeri betegségek kivéve fertőzések súlyos társult betegséggel	0.00093

** Főcsoport: 05 Keringésrendszeri betegségek			Súlyszám
05P	176A	Szívbillentyű műtétek katéterezéssel	0.00000
05P	176B	Szívbillentyű műtétek katéterezés nélkül	0.00000
05P	177A	Coronaria bypass katéterezéssel	0.00173
05P	177B	Coronaria bypass katéterezés nélkül	0.00000
05P	177C	Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezéssel	0.00000
05P	177D	Coronaria bypass (négy vagy több), katéterezés nélkül	0.00000
05P	178A	Különösen nagy vascularis műtétek társult betegséggel	0.00000
05P	178B	Különösen nagy vascularis műtétek társult betegség nélkül	0.00000
05P	179A	Nagy cardiovascularis műtétek társult betegséggel	0.00883
05P	179B	Nagy cardiovascularis műtétek társult betegség nélkül	0.00000
05P	1800	Diagnosztikus katéterezés	0.00000
05P	181A	Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor felett	0.00258
05P	181B	Jelentős szív-érrendszeri műtétek 2 éves kor alatt	0.00000
05P	1820	Egyéb szív-érrendszeri műtétek	0.00000
05P	183A	Percutan cardiovascularis műtétek utógondozással	0.00084
05P	183B	Percutan cardiovascularis műtétek utógondozás nélkül	0.00000
05P	184A	Szívbillentyű transzszeptális katéteres műtétei utógondozással	0.00000
05P	184B	Szívbillentyű transzszeptális katéteres műtétei utógondozás nélkül	0.00000
05P	185A	Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozással	0.00000
05P	185B	Szívbillentyű egyéb katéteres műtétei utógondozás nélkül	0.00000
05P	186A	Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozással	0.00000
05P	186B	Diagnosztikus katéterezés percutan cardiovascularis műtétekkel, utógondozás nélkül	0.00000
05P	187A	Diagnosztikus katéterezés, transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozással	0.00000
05P	187B	Diagnosztikus katéterezés, transzszeptális katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül	0.00000
05P	188A	Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozással	0.00000
05P	188B	Diagnosztikus katéterezés, egyéb katéteres szívbillentyű műtét utógondozás nélkül	0.00000
05P	1890	Katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét	0.00000
05P	190A	Percutan cardiovascularis műtét és bypass műtét	0.00000
05P	190B	Percutan cardiovascularis műtét és egyéb érműtét	0.00000
05P	1910	Diagnosztikus katéterezés, katéteres szívbillentyű műtét és nyílt szívbillentyű műtét	0.00000
05P	1920	Diagnosztikus katéterezés, percutan cardiovascularis műtét és coronaria bypass műtét	0.00000
05P	1930	Többszörös, kiterjesztett, jelentős szív- és érműtétek	0.00000
05P	1940	Többszörös szív-, érműtétek	0.00000
05P	195A	Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezéssel	0.00000
05P	195B	Állandó pacemaker beültetés, AICD, katéterezés nélkül	0.00000
05P	1960	Pacemaker revízió, kivéve az eszköz cseréjét	0.00000
05P	1970	Pacemaker csere	0.00000

05P	198A	Egyéb érműtétek társult betegséggel	0.00000
05P	198B	Egyéb érműtétek társult betegség nélkül	0.00000
05P	199A	Alsó végtag revaszkularizáció társult betegséggel	0.00109
05P	199B	Alsó végtag revaszkularizáció társult betegség nélkül	0.00089
05P	2000	Embolectomia	0.00000
05P	2010	Amputáció keringési zavarok miatt, kivéve a kéz-, lábujjakat	0.00039
05P	2020	Kéz-, lábujj amputáció keringési zavarok miatt	0.00077
05P	2030	Varix lekötés, eltávolítás	0.00000
05P	2040	Keringési rendszer egyéb műtétei	0.00000
05M	2050	AMI thrombolysis kezeléssel	0.00026
05M	2060	AMI ideiglenes pacemaker beültetéssel	0.00000
05M	2070	AMI speciális kezelés nélkül	0.00093
05M	2110	Keringési betegségek AMI kivételével, katéterezéssel igazolva	0.00170
05M	2120	Akut, szubakut endocarditis	0.00814
05M	2130	Szívelégtelenség	0.00064
05M	2140	Mélyvénás thrombophlebitis	0.00181
05M	2150	Szívmegállás, oka ismeretlen	0.00000
05P	216A	Érbetegségek angiográfiával igazolva, társult betegséggel	0.00044
05P	216B	Érbetegségek angiográfiával igazolva, társult betegség nélkül	0.00000
05M	217A	Érbetegségek társult betegséggel	0.00252
05M	217B	Érbetegségek társult betegség nélkül	0.00051
05M	218A	A szív veleszületett, billentyű rendellenességei 18 év felett	0.00170
05M	218B	A szív veleszületett, billentyű rendellenességei 18 év alatt	0.00000
05M	219A	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetéssel, társult betegséggel	0.00000
05M	219B	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetéssel, társult betegség nélkül	0.00000
05M	220A	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetés nélkül, társult betegséggel	0.00104
05M	220B	Szívrítmus-, vezetési zavarok, ideiglenes pacemaker-beültetés nélkül, társult betegség nélkül	0.00029
05S	220C	Szívrítmus-, vezetési zavarok sürgősségi ellátása	0.00009
05M	2210	Keringési betegségek speciális kezeléssel	0.00217
05M	2220	Angina pectoris, komplex non-invazív vizsgálattal igazolva	0.00312
05M	2230	Atherosclerosis, angina pectoris, egyéb keringési betegségek	0.00109
05M	2240	Hypertonia	0.00256
05S	2241	Hypertoniás krízis sürgősségi ellátása	0.00084
05M	225A	Collapsus társult betegséggel	0.00769
05M	225B	Collapsus társult betegség nélkül	0.01790
05M	268Z	Keringési rendellenességek, kivéve AMI, endocarditis, krónikus szívelégtelenség, súlyos társult betegséggel	0.00340
05M	269Z	Krónikus szívelégtelenség, szívrítmus-zavarok súlyos társult betegséggel	0.00284
05P	270Z	Keringési betegségek műtétei súlyos társult betegséggel	0.00131

** Főcsoport: 06 Emésztőrendszeri betegségek			Súlyszám
06P	2710	Nyelőcső nagyobb műtétei	0.00000
06P	2720	Nyelőcső közepes műtétei	0.00213
06P	2730	Nyelőcső kisebb műtétei	0.00000
06P	274A	Rectum resectio társult betegséggel	0.00000
06P	274B	Rectum resectio társult betegség nélkül	0.00000
06P	2750	Vékony-, vastagbél nagyobb műtétei	0.00125
06P	276A	Vékony-, vastagbél kisebb műtétei társult betegséggel	0.00000
06P	276B	Vékony-, vastagbél kisebb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
06P	277A	Gyomor nagyobb műtétei 18 év felett, társult betegséggel	0.00193
06P	277B	Gyomor nagyobb műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06P	277C	Gyomor nagyobb műtétei 18 év alatt	0.00000
06P	278A	Gyomor kisebb műtétei 18 év felett, társult betegséggel	0.00115
06P	278B	Gyomor kisebb műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06P	278C	Gyomor kisebb műtétei 18 év alatt	0.00000
06P	279A	Végbél, stoma műtétek társult betegséggel	0.00000
06P	279B	Végbél, stoma műtétek társult betegség nélkül	0.00000
06P	280A	Sérvműtétek a lágyék-, köldök-, combsérv kivételével 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
06P	280B	Sérvműtétek a lágyék-, köldök-, combsérv kivételével 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06P	281A	Lágyék-, köldök-, combsérv műtétek 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
06P	281B	Lágyék-, köldök-, combsérv műtétek 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06P	282A	Sérvműtétek 1—18 éves kor között	0.00000
06P	282B	Sérvműtétek 1 éves kor alatt	0.00000
06P	283A	Appendectomia komplikált fődiagnózissal, társult betegséggel	0.00190
06P	283B	Appendectomia komplikált fődiagnózissal, társult betegség nélkül	0.00000
06P	283C	Appendectomia komplikált fődiagnózis nélkül, társult betegséggel	0.00000
06P	283D	Appendectomia komplikált fődiagnózis nélkül, társult betegség nélkül	0.00000
06P	2840	Emésztőrendszer, máj, hasnyálmirigy műtétei 1 éves kor alatt	0.00000
06P	285A	Emésztőrendszer egyéb műtétei társult betegséggel	0.00046
06P	285B	Emésztőrendszer egyéb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
06P	2860	Emésztőrendszeri endoszkópos műtétek	0.00022
06M	287A	Emésztőszervi malignomák társult betegséggel	0.00157
06M	287B	Emésztőszervi malignomák társult betegség nélkül	0.00077
06M	2880	Tápcsatorna jóindulatú daganata és in situ cc.-i (kivéve ajak, szájüreg, garat)	0.00000
06M	289A	Gastrointestinalis vérzés társult betegséggel	0.00024
06M	289B	Gastrointestinalis vérzés társult betegség nélkül	0.00000
06M	290A	Gastrointestinalis vérzés, több mint 2E transzfúzióval, társult betegséggel	0.00000
06M	290B	Gastrointestinalis vérzés, több mint 2E transzfúzióval, társult betegség nélkül	0.00000
06M	2910	Szövődményes ulcus pepticum	0.00000
06M	292A	Nem szövődményes ulcus pepticum társult betegséggel	0.00000

06M	292B	Nem szövődményes ulcus pepticum társult betegség nélkül	0.00110
06M	293A	Gyulladásos bélbetegségek cytostaticus és/vagy cyclosporin kezeléssel	0.07649
06M	293B	Gyulladásos bélbetegségek	0.00054
06M	294A	Gastrointestinalis elzáródás társult betegséggel	0.00064
06M	294B	Gastrointestinalis elzáródás társult betegség nélkül	0.00000
06M	295A	Gastrointestinalis fertőzések 18 év alatt	0.00027
06M	295B	Gastrointestinalis fertőzések 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
06M	295C	Gastrointestinalis fertőzések 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06M	296A	Helminthiasisok 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
06M	296B	Helminthiasisok 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
06M	296C	Helminthiasisok 18 év alatt, társult betegséggel	0.00000
06M	296D	Helminthiasisok 18 év alatt, társult betegség nélkül	0.00000
06M	297A	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év felett, társult betegséggel	0.00086
06M	297B	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00012
06M	297C	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év alatt, társult betegséggel	0.00000
06M	297D	Oesophagitis, gastroenteritis, különféle emésztőszervi betegségek 18 év alatt, társult betegség nélkül	0.00000
06S	297E	Emésztőszervi betegségek sürgősségi ellátása	0.00004
06M	298A	Egyéb emésztőrendszeri betegségek 18 év felett, társult betegséggel	0.00052
06M	298B	Egyéb emésztőrendszeri betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00009
06M	298C	Egyéb emésztőszervi betegségek 18 év alatt	0.00054
06S	2990	Végbélnyílás kórfolyamatainak sürgősségi ellátása	0.00018
06M	336Z	Oesophagitis, gastroenteritis, nem szövődményes fekélyek súlyos társult betegséggel	0.00000
06M	337Z	Emésztőrendszeri bet. kiv.oesophagitis, gastroenteritis, nem szövődményes fekélyek súlyos társult betegséggel	0.00239
06P	338Z	Emésztőrendszeri műtétek (kivéve sérv, gyomor, nyelőcső vagy bél nagyobb műtétei), súlyos társult betegséggel	0.00000
06P	339Z	Sérvműtétek súlyos társult betegséggel	0.00000
06P	340Z	Gyomor, oesophagus, duodenum, vékony-, vastagbél műtétei (kivéve nagyobb műtétek) súlyos társult betegséggel	0.00346

** Főcsoport: 07 Máj- és hasnyálmirigy betegségek			Súlyszám
--	--	--	----------

07P	341A	Hasnyálmirigy, máj nagyobb műtétei társult betegséggel	0.00791
07P	341B	Hasnyálmirigy, máj nagyobb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
07P	3420	Hasnyálmirigy, máj közepes műtétei	0.00230
07P	343A	Epeútműtétek (kivéve ha csak cholecystectomy történt) társult betegséggel	0.00239
07P	343B	Epeútműtétek (kivéve ha csak cholecystectomy történt) társult betegség nélkül	0.00000
07P	344A	Cholecystectomy a ductus choledochus clearencével,	0.00000
07P	344B	Cholecystectomy a ductus choledochus clearance nélkül, társult betegséggel	0.00141
07P	344C	Cholecystectomy a ductus choledochus clearance nélkül, társult betegség nélkül	0.00051
07P	345A	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearencével	0.00000
07P	345B	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearance nélkül, társult betegséggel	0.00046
07P	345C	Cholecystectomy laparoscopica a ductus choledochus clearance nélkül, társult betegség nélkül	0.00017
07P	346A	Hepatobiliaris diagnosztikus eljárások rosszindulatú daganat esetén	0.00444

07P	346B	Hepatobiliaris diagnosztikus eljárások nem rosszindulatú daganat esetén	0.00138
07P	3470	Egyéb hepatobiliaris-, pancreas műtétek	0.00043
07M	3480	Májcirrhosis	0.00089
07M	3490	Hepatobiliaris rendszer, hasnyálmirigy malignomája	0.00345
07M	3500	Hasnyálmirigy betegségei, kivéve a rosszindulatú daganatokat	0.00071
07M	351A	Májbetegségek, kivéve rosszindulatú daganatok, cirrhosis, társult betegséggel	0.00097
07M	351B	Májbetegségek, kivéve rosszindulatú daganatok, cirrhosis, társult betegség nélkül	0.00019
07M	352A	Epehólyag, epeutak betegségei társult betegséggel	0.00125
07M	352B	Epehólyag, epeutak betegségei társult betegség nélkül	0.00089
07S	3530	Görcsrohammal járó epeút betegségek sürgősségi ellátása	0.00029
07P	368Z	Hasnyálmirigy, máj, epeút egyéb műtétei súlyos társult betegséggel	0.00563
07P	369Z	Cholecystectomy, egyéb hepatobiliaris műtétek súlyos társult betegséggel	0.00000
07M	370Z	Hepatobiliaris rendszer, hasnyálmirigy betegségek súlyos társult betegséggel	0.00364

** Főcsoport: 08 Vázizomrendszeri és kötőszöveti betegségek			Súlyszám
08P	371A	Alsó végtag nagyízületi műtétek, protézis beültetés (protézis ár térítése nélkül), komplikáció nélkül	0.00017
08P	371B	Cervicocapitalis csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371C	Cement nélküli csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371D	Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, nem traumatológiai indikáció esetén	0.00017
08P	371E	Bicondylaris, totál térdprotézis beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371F	Egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371G	Térdszalag beültetés (nem biológiai protézis) komplikáció nélkül	0.00017
08P	371H	Cementes csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371K	Hibrid csípőprotézis beültetés komplikáció nélkül	0.00017
08P	371L	Unicondylaris térdprotézis beültetés komplikáció nélkül, traumatológiai indikáció esetén	0.00017
08P	372A	Komplikáció miatt végzett alsó végtag nagyízületi műtétek (protézis ár térítése nélkül)	0.00000
08P	372B	Komplikáció miatt végzett cementes és hibrid csípőprotézis beültetés	0.00000
08P	372C	Komplikáció miatt végzett cement nélküli csípőprotézis beültetés	0.00000
08P	372D	Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, nem traumatológiai indikáció esetén	0.00000
08P	372E	Komplikáció miatt végzett bicondylaris, totál térdprotézis beültetés	0.00000
08P	372F	Egyéb nagyízületi protézis beültetés, komplikáció miatt végzett egyéb ízületi protézis (csukló) beültetés	0.00000
08P	372G	Komplikáció miatt végzett térdszalag beültetés (nem biológiai protézissel)	0.00000
08P	372L	Komplikáció miatt végzett unicondylaris térdprotézis beültetés, traumatológiai indikáció esetén	0.00000
08P	3730	Felső végtag nagyízületi műtétei protézis beültetéssel	0.00000
08P	374A	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év alatt	0.00000
08P	374B	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
08P	374C	Csípő, femur műtétek velőűrszegezéssel 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
08P	375A	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év alatt	0.00000
08P	375B	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
08P	375C	Csípő, femur műtétek (kivéve velőűrszegezés) 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000

08P	3760	Speciális hát-, nyakműtétek	0.02162
08P	3770	Nagy hát-, nyakműtétek	0.02146
08P	3780	Rutin hát-, nyakműtétek	0.02096
08P	3790	Vázizomrendszeri szeptikus állapotok műtéti ellátása	0.00000
08P	3800	Felső és alsó végtagi replantációk, kivéve kéz-, lábujjak	0.00000
08P	3810	Replantációs műtétek kis amputatum (kéz-, lábujjak)	0.00000
08P	3820	Lábszártörés velőúr szegezéssel	0.00000
08P	383A	Lábszár műtétei 18 év alatt	0.00000
08P	383B	Lábszár műtétei 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
08P	383C	Lábszár műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
08P	384A	Felkar műtétei 18 év alatt	0.00000
08P	384B	Felkar műtétei 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
08P	384C	Felkar műtétei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
08P	385A	Nagyobb térdműtétek társult betegséggel	0.00218
08P	385B	Nagyobb térdműtétek társult betegség nélkül	0.00074
08P	386A	Kisebb térdműtétek társult betegséggel	0.00056
08P	386B	Kisebb térdműtétek társult betegség nélkül	0.00026
08P	387A	Felső végtag (kivéve kéz) műtétei társult betegséggel	0.00032
08P	387B	Felső végtag (kivéve kéz) műtétei társult betegség nélkül	0.00000
08P	3880	Lábműtétek	0.00008
08P	389A	Kéz, csukló nagyobb műtétei	0.00101
08P	389B	Kéz, csukló kisebb műtétei	0.00000
08P	390A	Lágyrészműtétek társult betegséggel	0.00000
08P	390B	Lágyrészműtétek társult betegség nélkül	0.00035
08P	3910	Többszörös ortopédiai műtétek 18 év alatt	0.00000
08P	3920	Amputáció vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek miatt, kivéve a kéz-, lábujjakat	0.00000
08P	3930	Kéz-, lábujjak amputációja vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek miatt	0.00000
08P	3940	Bőráttűtetés (nem érnyeles) izom, kötőszövet nyílt sebe esetén	0.00000
08P	3950	Érnyeles bőráttűtetés izom, kötőszövet nyílt sebe esetén	0.00000
08P	3960	Helyi kimetszés, belső rögzítő eszközök eltávolítása a csípőből, a femurból	0.00000
08P	3970	Helyi kimetszés, belső rögzítő eszközök eltávolítása, kivéve csípő, femur	0.00000
08P	3980	Artroszkópia	0.00021
08P	399A	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek egyéb műtétei társult betegséggel	0.00000
08P	399B	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek egyéb műtétei társult betegség nélkül	0.00010
08P	400A	Scoliosis műtétei társult betegséggel	0.00000
08P	400B	Scoliosis műtétei társult betegség nélkül	0.00000
08P	401A	Scoliosis kombinált műtétei társult betegséggel	0.00000
08P	401B	Scoliosis kombinált műtétei társult betegség nélkül	0.00000
08M	4020	Combcsonttörések	0.00100
08M	4030	Medence-, csípőtörések	0.00058
08M	4040	Csípő, medence, comb húzódásai, rándulásai, ficamai	0.01039

08M	4050	Osteomyelitis	0.00738
08M	4060	Patológiás törések, a vázizomrendszer, a kötőszövet rosszindulatú daganatai	0.02326
08M	4070	Szisztémás autoimmun betegség cyclosporin kezeléssel, társult betegséggel	0.04184
08M	408A	Kötőszöveti betegségek társult betegséggel	0.00450
08M	408B	Kötőszöveti betegségek társult betegség nélkül	0.00194
08M	4090	Szeptikus artritisz	0.00364
08M	4100	Gerincbetegségek	0.01420
08M	4110	Csontbetegségek, specifikus artropatiák	0.00193
08M	4120	Nem-specifikus artropatiák	0.00414
08M	4130	Tendinitis, myositis, bursitis	0.00093
08M	4140	Vázizomrendszer, kötőszövet tünetei	0.00090
08M	4150	Vázizomrendszer, kötőszövet egyéb betegségei	0.00143
08M	4160	Vázizomrendszeri, kötőszöveti betegségek utókezelése (rehabilitációja)	0.00118
08M	417A	Alkar, kéz törése 18 év felett	0.00000
08M	417B	Alkar, kéz törése 18 év alatt	0.00000
08M	418A	Alkar, kéz húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	0.00000
08M	418B	Alkar, kéz húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	0.00000
08M	419A	Láb (kivéve lábszár) törése 18 év felett	0.00000
08M	419B	Láb (kivéve lábszár) törése 18 év alatt	0.00000
08M	420A	Láb (kivéve lábszár) húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	0.00000
08M	420B	Láb (kivéve lábszár) húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	0.00000
08M	421A	Felkar törése 18 év felett	0.00000
08M	421B	Felkar törése 18 év alatt	0.00000
08M	422A	Felkar húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	0.00000
08M	422B	Felkar húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	0.00000
08M	423A	Lábszár (kivéve láb) törése 18 év felett	0.00031
08M	423B	Lábszár (kivéve láb) törése 18 év alatt	0.00000
08M	424A	Lábszár (kivéve láb) húzódása, rándulása, ficama 18 év felett	0.00071
08M	424B	Lábszár (kivéve láb) húzódása, rándulása, ficama 18 év alatt	0.00396
08P	487Z	A vázizomrendszer nagyobb műtétei, kivéve protézis beültetések műtétei, súlyos társult betegséggel	0.00632
08P	488Z	Vázizomrendszer egyéb műtétei súlyos társult betegséggel	0.04430
08M	489Z	Vázizomrendszeri bet., kiv. osteomyelitis, szeptikus artritisz, kötőszöveti bet., súlyos társult betegséggel	0.01255
08M	490Z	Osteomyelitis, szeptikus artritisz, kötőszöveti betegségek súlyos társult betegséggel	0.00000

** Főcsoport: 09 Emlő- és bőrbetegségek			Súlyszám
---	--	--	----------

09P	491A	Teljes emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegséggel	0.00289
09P	491B	Teljes emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegség nélkül	0.00228
09P	492A	Szubtotális emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegséggel	0.00212
09P	492B	Szubtotális emlőeltávolítás rosszindulatú daganat miatt, társult betegség nélkül	0.00000
09P	4930	Emlőműtétek nem malignus daganatok miatt, kivéve a helyi kimetszést	0.00000

09P	4940	Helyi kimetszés emlőből nem malignus daganat miatt	0.00000
09P	4950	Bőráttétetés (nem érneles) a bőr, bőr alatti szövet betegsége miatt	0.00000
09P	4960	Érneles bőráttétetés a bőr, bőr alatti szövet betegsége miatt	0.00000
09P	4970	Pilonidalis műtétek	0.00000
09P	4980	Bőr, bőralatti szövet, emlő plasztikai műtétek	0.00000
09P	499A	Bőr, bőralatti szövet, emlő egyéb műtétei társult betegséggel	0.00000
09P	499B	Bőr, bőralatti szövet, emlő egyéb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
09M	5000	Nagy rizikójú rosszindulatú bőrdaganatok	0.00092
09M	5010	Súlyos bőrbetegségek	0.00072
09M	5020	Psoriasis, parapsoriasis	0.00114
09M	5030	Bőrfekélyek	0.00051
09M	5040	Kisebb bőrbetegségek	0.00043
09M	505A	Cellulitis 18 év alatt	0.00259
09M	505B	Cellulitis 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
09M	505C	Cellulitis 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
09M	506A	Rosszindulatú emlődaganatok társult betegséggel	0.00405
09M	506B	Rosszindulatú emlődaganatok társult betegség nélkül	0.00714
09M	5070	Nem-malignus emlő rendellenességek	0.00152
09M	508A	Emlőtrauma 18 év alatt	0.00000
09M	508B	Emlőtrauma 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
09M	508C	Emlőtrauma 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
09M	528Z	Nagyobb bőr-, emlőbetegségek súlyos társult betegséggel	0.00000
09M	529Z	Egyéb bőrbetegségek súlyos társult betegséggel	0.00000
09P	530Z	Bőr-, emlőműtétek súlyos társult betegséggel	0.00588

** Főcsoport: 10 Endocrin-, táplálkozási és anyagcsere -betegségek	Súlyszám
--	----------

10P	5310	Hypophysis műtétek	0.09662
10P	5320	Mellékvese műtétek	0.00540
10P	5330	Pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy műtétek	0.00108
10P	5340	Ductus thyreoglossus műtétei	0.00000
10P	535A	Endokrin, táplálkozási, anyagcsere betegségek egyéb műtétei társult betegséggel	0.00000
10P	535B	Endokrin, táplálkozási, anyagcsere betegségek egyéb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
10P	5360	Elhízás miatt végzett műtétek	0.00000
10M	537A	Diabetes 36 év felett, insulin dependens	0.00058
10M	537B	Diabetes 36 év felett, nem insulin dependens	0.00062
10M	537C	Diabetes mellitus 14—36 éves kor között	0.00000
10M	537D	Diabetes mellitus 14 éves kor alatt	0.00228
10S	537E	Diabetes mellitus, hypoglycaemias állapotok sürgősségi ellátása	0.00000
10M	538A	Pajzsmirigy betegségek rosszindulatú daganatok kivételével, társult betegséggel	0.00114
10M	538B	Pajzsmirigy betegségek rosszindulatú daganatok kivételével, társult betegség nélkül	0.00066

10M	539A	Rosszindulatú endokrin daganatok társult betegséggel	0.01719
10M	539B	Rosszindulatú endokrin daganatok társult betegség nélkül	0.00973
10M	540A	Egyéb endokrin szervek betegségei társult betegséggel	0.01430
10M	540B	Egyéb endokrin szervek betegségei társult betegség nélkül	0.00931
10M	541A	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év alatt	0.00038
10M	541B	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év felett, társult betegséggel	0.00417
10M	541C	Táplálkozási, anyagcsere betegségek 18 év felett, társult betegség nélkül	0.01192
10M	5420	Veleszületett anyagcsere betegségek, rendellenességek	0.00453
10M	5430	Kromoszóma rendellenességek	0.02203
10M	5440	Cysticus fibrosis (tüdő kivételével)	0.00000
10M	5450	Súlyos táplálkozási betegség rehabilitációja	0.00339
10P	564Z	Endokrin-, táplálkozási-, anyagcsere-betegség miatt végzett műtétek súlyos társ. betegséggel (kivéve hypophysis műtétek)	0.02958
10M	565Z	Endokrin-, táplálkozási-, metabolikus betegség súlyos társult betegséggel	0.00383

** Főcsoport: 11 Vese- és húgyúti betegségek			Súlyszám
11P	5660	Vese, ureter, húgyhólyag radikális műtétei	0.01150
11P	5670	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei daganat miatt	0.00000
11P	5680	Vese, húgyhólyag műtétei (kivéve radikális műtétek) 1 éves kor alatt	0.00000
11P	569A	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei nem daganat miatt, társult betegséggel	0.00259
11P	569B	Vese, ureter, húgyhólyag nagyobb műtétei nem daganat miatt, társult betegség nélkül	0.00000
11P	570A	Vese, húgyvezeték, húgyhólyag kisebb műtétei társult betegséggel	0.00000
11P	570B	Vese, húgyvezeték, húgyhólyag kisebb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
11P	571A	Transurethralis műtétek társult betegséggel	0.00055
11P	571B	Transurethralis műtétek társult betegség nélkül	0.00000
11P	572A	Húgycsőműtétek 18 év felett	0.00000
11P	572B	Húgycsőműtétek 18 év alatt	0.00000
11P	573A	Vese, húgyutak egyéb műtétei társult betegséggel	0.00061
11P	573B	Vese, húgyutak egyéb műtétei társult betegség nélkül	0.00000
11P	574A	Vese, a húgyvezeték egyszerű endoszkópos műtétei társult betegséggel	0.00067
11P	574B	Vese, a húgyvezeték egyszerű endoszkópos műtétei társult betegség nélkül	0.00083
11P	5750	Vese, a húgyvezeték komplikált endoszkópos műtétei	0.00000
11M	5760	Veseelégtelenség	0.00116
11M	577A	Vese-, húgyúti daganatok társult betegséggel	0.00211
11M	577B	Vese-, húgyúti daganatok társult betegség nélkül	0.00141
11M	578A	Vese-, húgyúti fertőzések 2—18 éves kor között	0.00000
11M	578B	Vese-, húgyúti fertőzések 2 éves kor alatt	0.00000
11M	578C	Vese-, húgyúti fertőzések 18 év felett, társult betegséggel	0.00085
11M	578D	Vese-, húgyúti fertőzések 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00124
11M	579A	Húgyrendszeri kövek társult betegséggel	0.00000
11M	579B	Húgyrendszeri kövek társult betegség nélkül	0.00013

11S	579C	Húgyrendszeri kövek, görcsállapotok sürgősségi ellátása	0.00004
11M	580A	Vese-, húgyúti tünetek 18 év alatt	0.00000
11M	580B	Vese-, húgyúti tünetek 18 év felett, társult betegséggel	0.00193
11M	580C	Vese-, húgyúti tünetek 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
11M	581A	Húgycsőszűkület 18 év felett	0.00000
11M	581B	Húgycsőszűkület 18 év alatt	0.00000
11M	5820	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év alatt, cytostaticus és/vagy cyclosporin kezeléssel	0.00000
11M	583A	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év alatt	0.00000
11M	583B	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év felett, társult betegséggel	0.00377
11M	583C	Vese-, húgyutak egyéb belgyógyászati betegségei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
11M	584A	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év alatt	0.00154
11M	584B	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év felett, társult betegséggel	0.00103
11M	584C	Vese-, húgyutak egyéb urológiai betegségei 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00167
11P	608Z	Vese-, húgyutak műtétei, kivéve radikális műtétek, súlyos társult betegséggel	0.00000
11M	609Z	Veseelégtelenség súlyos társult betegséggel	0.00252
11M	610Z	Vese-, húgyúti betegségek, kivéve veseelégtelenség, súlyos társult betegséggel	0.01765

** Főcsoport: 12	Férfi reprodukív rendszeri betegségek	Súlyszám
-------------------------	--	----------

12P	6110	Férfi reprodukív rendszer radikális műtétei	0.00000
12P	612A	Prostatectomia társult betegséggel	0.00000
12P	612B	Prostatectomia társult betegség nélkül	0.00000
12P	6130	Transurethralis prostataműtét	0.00061
12P	6140	Here műtétei malignus betegségek miatt	0.00000
12P	615A	Here műtétei nem malignus betegségek miatt 18 év felett	0.00100
12P	615B	Here műtétei nem malignus betegségek miatt 18 év alatt	0.00000
12P	616A	Circumcisio 18 év felett	0.00000
12P	616B	Circumcisio 18 év alatt	0.00000
12P	6170	Férfi reprodukív rendszer közepes műtétei nem rosszindulatú daganat miatt	0.00000
12P	6180	Férfi reprodukív rendszer kis műtétei nem rosszindulatú daganat miatt	0.00000
12P	6190	Férfi reprodukív rendszer egyéb műtétei rosszindulatú daganat miatt	0.00000
12P	6200	Férfi reprodukív rendszer lézer, egyéb alternatív műtétei	0.00000
12M	621A	Férfi reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegséggel	0.00289
12M	621B	Férfi reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegség nélkül	0.00000
12M	622A	Benignus prostata hypertrophia társult betegséggel	0.00066
12M	622B	Benignus prostata hypertrophia társult betegség nélkül	0.00000
12M	6230	Férfi reprodukív rendszer gyulladásai	0.00095
12M	6240	Férfi reprodukív rendszer egyéb betegségei	0.00000
12M	639Z	Férfi reprodukív rendszer betegségei súlyos társult betegséggel	0.00000
12P	640Z	Férfi reprodukív rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	0.01849

** Főcsoport: 13 Női reprodukív rendszeri betegségek			Súlyszám
13P	6410	Női nemi szervek radikális műtétei	0.01065
13P	6420	Uterus-, adnex műtétek malignitás miatt	0.00206
13P	643A	Uterus-, adnex műtétek in situ carcinoma, nem malignus betegség miatt, társult betegséggel	0.00156
13P	643B	Uterus-, adnex műtétek in situ carcinoma, nem malignus betegség miatt, társult betegség nélkül	0.00035
13P	6440	Női reprodukív rendszer helyreállító műtétei	0.00000
13P	6450	Vagina, cervix, vulva műtétek	0.00031
13P	6460	Abrasio malignus folyamatokban	0.00168
13P	6470	Abrasio nem malignus folyamatokban	0.00003
13P	6480	Egyéb nőgyógyászati kisműtétek malignus folyamatokban	0.00000
13P	6490	Egyéb nőgyógyászati kisműtétek nem malignus folyamatokban	0.00000
13P	6500	Nőgyógyászati endoszkópos és laparoszkópos kisebb műtétek	0.00000
13P	6510	Nőgyógyászati endoszkópos, laparoszkópos nagyobb műtétek	0.00000
13P	6520	Női reprodukív rendszer egyéb műtétei	0.00025
13P	6530	In vitro fertilizáció (IVF)	0.00000
13P	6540	ICSI (Intracytoplazmatikus spermium injekció) eljárás	0.00000
13P	6550	In vitro fertilizáció (IVF), a megapadást elősegítő módszerrel	0.00000
13P	6560	ICSI eljárás, a megapadást elősegítő módszerrel	0.00000
13M	657A	Női reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegséggel	0.00421
13M	657B	Női reprodukív rendszer rosszindulatú daganatai társult betegség nélkül	0.00647
13M	6580	Női reprodukív rendszer gyulladásos betegségei	0.00030
13M	6590	Menstruációs zavarok, a női reprodukív rendszer egyéb betegségei	0.00000
13M	669Z	Női reprodukív rendszer betegségei súlyos társult betegséggel	0.00000
13P	670Z	Női reprodukív rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	0.00000
** Főcsoport: 14 Terhesség, szülés, gyermekágy			Súlyszám
14P	671A	Császármetszés szövődménymentes terhesség után	0.00019
14P	671B	Császármetszés patológiás terhesség után	0.00016
14P	672A	Nagy rizikójú szülés (kivéve császármetszés) szövődménymentes terhesség után	0.00000
14P	672B	Nagy rizikójú szülés (kivéve császármetszés) patológiás terhesség után	0.00000
14M	673A	Hüvelyi szülés szövődménymentes terhesség után	0.00001
14M	673B	Hüvelyi szülés patológiás terhesség után	0.00000
14P	674A	Hüvelyi szülés műtéttel, szövődménymentes terhesség után	0.00000
14P	674B	Hüvelyi szülés műtéttel, patológiás terhesség után	0.00000
14P	6750	Terhességi műtétek diagnosztikus céllal	0.00000
14P	6760	Egyéb terhességi műtétek	0.00000
14P	677A	Postpartum, post abortum betegségek műtéttel	0.00000
14M	677B	Postpartum, post abortum betegségek műtét nélkül	0.00000
14P	6780	Méhén kívüli (ectopias) terhesség műtétei laparoszkóppal	0.00000

14P	6790	Méhenkízüli (ectopias) terhesség műtétei laparotomiával	0.00000
14P	6800	Inkomplett vetélés műszeres befejezéssel	0.00000
14P	681A	Interruptio kürettel, aspirációs kürettel, hysterotomiával	0.00000
14P	681B	Elektív abortusz	0.00000
14M	6820	Fenyegető vetélés	0.00000
14M	6830	Fenyegető koraszülés	0.00000
14M	684A	Egyéb antepartum betegségek társult betegséggel	0.00010
14M	684B	Egyéb antepartum betegségek társult betegség nélkül	0.00000

** Főcsoport: 15	Újszülöttek	Súlyszám
-------------------------	--------------------	----------

15M	7110	Újszülött, születési súly 999 g alatt	0.00000
15P	7120	Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtéttel	0.00000
15M	7130	Újszülött, születési súly 1000—1499 g, jelentős műtét nélkül	0.00327
15P	7140	Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtéttel	0.00000
15M	715Z	Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, súlyos problémával	0.00000
15M	7160	Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	0.00000
15M	7170	Újszülött, születési súly 1500—1999 g, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	0.00000
15P	7180	Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtéttel	0.00000
15M	719Z	Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül súlyos problémával	0.00000
15M	7200	Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	0.00000
15M	7210	Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, normális újszülött diagnózissal	0.00000
15M	7220	Újszülött, születési súly 2000—2499 g, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	0.00000
15P	7230	Újszülött, születési súly 2499 g, felett, jelentős műtéttel	0.00000
15P	7240	Újszülött, születési súly 2499 g felett, kisebb hasi műtéttel	0.00000
15M	725Z	Újszülött, születési súly 2499 g, felett, jelentős műtét nélkül súlyos problémával	0.00262
15M	7260	Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, közepes problémával	0.00017
15M	7270	Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, normális újszülött diagnózissal	0.00000
15M	7280	Újszülött, születési súly 2499 g felett, jelentős műtét nélkül, egyéb problémával	0.00000
15M	7290	Újszülött utógondozása nem kielégítő súlygyarapodás miatt	0.00000
15M	7300	Újszülött, áthelyezve 5 napos kor előtt, helyben született	0.00000
15M	7310	Újszülött, áthelyezve 5 napos kor előtt, máshol született	0.00000
15M	7320	Újszülött, születési súly 2499 g felett, ECMO-val	0.00000
15P	7330	Jelentős szív-érrendszeri műtétek újszülött korban	0.00000

** Főcsoport: 16	Vér- és vérképzőrendszeri betegségek	Súlyszám
-------------------------	---	----------

16P	741A	Lépműtétek 18 év felett	0.00388
16P	741B	Lépműtétek 18 év alatt	0.00000
16P	7420	Vérképző szervek egyéb műtétei	0.00000
16M	743A	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év felett, antithymocyt-globulin kezeléssel	0.00000

16M	743B	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év alatt, antithymocyta-globulin kezeléssel	0.00000
16M	743C	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év felett	0.00000
16M	743D	Idiopathias aplasticus anaemia 18 év alatt	0.00000
16M	7440	Szerzett hemolitikus anémia vagy sarlósejtes krízis 18 év alatt	0.00000
16M	745A	Vörösvértest egyéb rendellenességei 18 év alatt	0.00000
16M	745B	Vörösvértest egyéb rendellenességei 18 év felett	0.00221
16M	7460	Véralvadási rendellenességek	0.00289
16M	7470	Hemofília (VIII, IX faktor)	0.00000
16M	748A	Reticuloendothelialis rendszer betegségei, immunzavarok társult betegséggel	0.00303
16M	748B	Reticuloendothelialis rendszer betegségei, immunzavarok társult betegség nélkül	0.00081
16M	764Z	Vér-, vérképző-, immunológiai rendszer betegségei súlyos társult betegséggel	0.00000
16P	765Z	Vérképző-, immunológiai rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	0.00000

** Főcsoport: 17 Myeloproliferatív betegségek			Súlyszám
17P	7660	Lymphoma, leukémia nagyobb műtéttel	0.00000
17P	7670	Lymphoma, nem akut leukémia egyéb műtétei	0.00218
17P	7680	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok műtétei	0.00000
17P	7690	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok egyéb műtétei	0.00000
17M	770A	Lymphoma, nem akut leukémia, társult betegséggel, legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	0.00000
17M	770B	Lymphoma, nem akut leukémia, társult betegség nélkül, legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	0.00000
17M	771A	Lymphoma, nem akut leukémia társult betegséggel	0.00330
17M	771B	Lymphoma, nem akut leukémia társult betegség nélkül	0.00187
17M	7720	Akut leukémiák magas malignitással, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év alatt	0.13180
17M	7730	Akut leukémiák nagy dóziszú kemoterápiával, legalább 25E szűrt és/vagy besugárzott vérkészítmény adásával 18 év felett	0.00871
17M	7740	Akut leukémia, 18 év felett, nagy dóziszú kombinált kemoterápiával	0.01594
17M	775Z	Akut leukémia 18 év felett, nagy dóziszú kombinált kemoterápiával, súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	7760	Akut leukémia, 18 év felett, standard dóziszú komb. kemoterápiával	0.00000
17M	777Z	Akut leukémia 18 év felett, standard dóziszú kombinált kemoterápiával, súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	778A	Akut leukémia, 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, társult betegséggel	0.00151
17M	778B	Akut leukémia, 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, társult betegség nélkül	0.00254
17M	779Z	Akut leukémia 18 év felett, monokemoterápia vagy palliatív ellátás, súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	780A	Akut leukémia, 18 év alatt, magas malignitással, társult betegséggel	0.01506
17M	780B	Akut leukémia, 18 év alatt, magas malignitással, társult betegség nélkül	0.00000
17M	781Z	Akut leukémia 18 év alatt, magas malignitással, súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	782A	Akut leukémia, 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, társult betegséggel	0.00558
17M	782B	Akut leukémia, 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, társult betegség nélkül	0.00203
17M	783Z	Akut leukémia 18 év alatt, alacsony-közepes malignitással, súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	7840	Egyéb lympho-, myeloproliferatív betegségek, alacsony diff. daganatok	0.00505
17M	785Z	Egyéb myelo-, lymphoproliferatív betegségek, rosszul differenciált daganatok súlyos társult betegséggel	0.00000
17M	786Z	Lymphoma, nem akut leukémia súlyos társult betegséggel	0.00000

** Főcsoport: 18 Fertőző betegségek			Súlyszám
18M	801A	Szeptikémia 18 év felett	0.00854
18M	801B	Szeptikémia 18 év alatt	0.02657
18M	8020	Műtét, sérülés utáni fertőzések	0.00011
18M	803A	Vírusbetegségek 18 év felett	0.00132
18M	803B	Vírusbetegségek 18 év alatt	0.00124
18M	8040	Protozoonok okozta megbetegedések	0.00000
18M	8050	Antropozoonózisok	0.01244
18M	8060	Egyéb fertőzések, parazitás betegségek	0.00187
18M	8070	Nemi betegségek szisztémás manifesztációval	0.00000
18M	819Z	Szisztémás fertőzések, parazitás betegségek, kivéve szeptikémia, súlyos társult betegséggel	0.00000
18M	820Z	Szeptikémia súlyos társult betegséggel	0.01348

** Főcsoport: 19 Mentális betegségek			Súlyszám
19M	8210	Akut alkalmazkodási reakció, pszichoszociális diszfunkció	0.00136
19M	822A	Depresszív szindrómák 60 év alatt,	0.00912
19M	822B	Depresszív szindrómák 60 év felett	0.00812
19M	823A	Szorongásos betegségek 18 év felett	0.00988
19M	823B	Szorongásos betegségek 18 év alatt	0.00916
19M	8240	Személyiségzavarok, pszichogén reakciók	0.00355
19M	825A	Organikus zavarok (pszichoszindrómák), mentális retardáció 60 év alatt,	0.00555
19M	825B	Organikus zavarok (pszichoszindrómák), mentális retardáció 60 év felett	0.00440
19M	826A	Pszichózisok 60 év alatt,	0.00321
19M	826B	Pszichózisok 60 év felett	0.00262
19M	8270	Gyermekekori mentális rendellenességek	0.01090
19M	8280	ADD szindróma	0.00134

** Főcsoport: 20 Alkohol- és drogfüggőség, alkohol- és drogfogyasztás okozta organikus, mentális betegségek			Súlyszám
20M	8410	Ópium abúzus, függőség	0.00000
20M	8420	Kokain-, egyéb drog abúzus vagy függőség	0.00645
20M	8430	Alkohol abúzus, függőség	0.00205
20M	8440	Intoxikáció alkohol- vagy drogfogyasztás miatt	0.00031
20S	8441	Drog intoxikáció sürgősségi ellátása	0.00029

** Főcsoport: 21 Sérülések, mérgezések			Súlyszám
21P	8510	Bőráttűtetés (nem érneles) sérülés miatt	0.00470
21P	8520	Érneles bőráttűtetés sérülés miatt	0.00000
21P	8530	Váll, felkar, kéz többszörös sérülése miatti műtétek	0.00000
21P	854A	Nem meghatározott lokalizációjú sérülések műtétei társult betegséggel	0.00000
21P	854B	Nem meghatározott lokalizációjú sérülések műtétei társult betegség nélkül	0.00000
21M	855A	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év alatt	0.00081
21M	855B	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év felett, társult betegséggel	0.00115
21M	855C	Nem meghatározott lokalizációjú sérülés 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00000
21M	856A	Allergiás reakciók 18 év felett	0.00000
21M	856B	Allergiás reakciók 18 év alatt	0.00000
21S	856C	Allergiás reakciók sürgősségi ellátása	0.00000
21M	857A	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év alatt	0.00030
21M	857B	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év felett, társult betegséggel	0.00000
21M	857C	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásai 18 év felett, társult betegség nélkül	0.00097
21S	857D	Mérgezés, gyógyszerek toxikus hatásainak sürgősségi ellátása	0.00097
21M	8580	Ólommérgezés	0.00000
21M	859A	Egyéb sérülések, mérgezések és toxikus hatások társult betegséggel	0.00000
21M	859B	Egyéb sérülések, mérgezések és toxikus hatások társult betegség nélkül	0.00000
21S	8601	Hőhatás okozta akut események sürgősségi ellátása	0.00000
21M	879Z	Nem meghatározott lokalizációjú vagy többszörös kisebb sérülések, mérgezések súlyos társult betegséggel	0.00000
21P	880Z	Nem meghatározott lokalizációjú vagy többszörös kisebb sérülések, mérgezések műtétei súlyos társult betegséggel	0.00000
** Főcsoport: 22 Égések, fagyások			Súlyszám
22P	8810	Kiterjedt égés műtéttel	0.00000
22M	8820	Kiterjedt égés műtét nélkül	0.00000
22P	8830	Nem kiterjedt égés műtéttel	0.00000
22M	8840	Nem kiterjedt égés műtét nélkül	0.00000
22M	8850	Légzőrendszer égése légzéstámogatással	0.00000
22M	8860	Égések, más akut jellegű intézménybe áthelyezve (3 napon belül)	0.00000
22P	8870	Kiterjedt fagyás műtéttel	0.00000
22M	8880	Kiterjedt fagyás műtét nélkül	0.00000
22P	8890	Nem kiterjedt fagyás műtéttel	0.00000
22M	8900	Nem kiterjedt fagyás műtét nélkül	0.00000
22M	8910	Fagyás miatt más, akut jellegű intézménybe áthelyezve (3 napon belül)	0.00000

** Főcsoport: 23 <i>Jelek és tünetek</i>			Súlyszám
23M	8920	Többszörös, egyéb, k.m.n. veleszületett rendellenesség	0.00738
** Főcsoport: 24 <i>AIDS</i>			Súlyszám
24M	9110	AIDS	0.00000
** Főcsoport: 25 <i>Polytraumatizált állapot műtétei</i>			Súlyszám
25P	9210	Speciális, nagy intracraniális műtétek polytraumatizált állapotban	0.00000
25P	9220	Gerinc-, csípő-, femur- vagy végtagműtétek polytraumatizált állapotban	0.00000
25P	9230	Egyéb műtétek polytraumatizált állapotban	0.01344
25M	9240	Fej, mellkas, alsó végtag polytraumatizált állapota	0.00000
25M	9250	Egyéb polytraumatizált állapot	0.00275
25P	936Z	Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társult betegséggel	0.00000
25P	937Z	Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társ. betegs. $3 \leq \text{Műtét} \leq 6$	0.00000
25P	938Z	Polytraumatizált állapot műtétei, speciális, nagy intracraniális műtétek kivételével, súlyos társ. betegs. műtét > 6	0.00000
25M	939Z	Polytraumatizált állapot súlyos társult betegséggel 1 hétnél hosszabb intenzív ell.-sal	0.00000
25M	940Z	Polytraumatizált állapot súlyos társult betegséggel 1 hétnél rövidebb intenzív ell.-sal	0.00000
** Főcsoport: 99 <i>Főcsoport nélküli homogén betegségcsoportok</i>			Súlyszám
99P	941A	Szívátültetés	0.00000
99P	941B	Egyidejű szív-, tüdőátültetés	0.00000
99P	941C	Veseátültetés	0.00000
99P	941D	Májtranszplantáció	0.00000
99P	941E	Tüdőátültetés	0.00000
99P	941F	Hasnyálmirigy-átültetés	0.00000
99P	941G	Egyidejű vese-, hasnyálmirigy-átültetés	0.00000
99P	941H	Allogén csontvelő transzplantáció	0.00000
99P	941K	Autológ csontvelő transzplantáció	0.00000
99M	9420	Transzplantátum elégtelenség	0.00000
99M	9430	Sugarterápia	0.00610
99M	944A	Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év felett legalább 14E szűrt vérkészítmény adásával	0.00000
99M	944B	Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év alatt legalább 7E szűrt vérkészítmény adásával	0.00000
99M	945A	Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év felett	0.00293
99M	945B	Non-Hodgkin lymphoma, nem akut leukémia kemoterápiája 18 év alatt	0.00692
99M	9460	Here daganat kemoterápiája 18 év felett	0.00000

99M	947A	Csont sarcoma kemoterápiája 18 év felett	0.00000
99M	947B	Csont sarcoma kemoterápiája 18 év alatt	0.03322
99M	948A	Egyéb sarcoma kemoterápiája 18 év felett	0.00000
99M	948B	Egyéb sarcoma kemoterápiája 18 év alatt	0.01176
99M	9490	Egyéb kemoterápia 2E-nél több szűrt és/vagy besug.vérkészítménnyel, illetve 4E-nél több thromboc.készítménnyel 18 év alatt	0.02454
99M	950A	Egyéb kemoterápia 3E-nél kevesebb szűrt és/vagy besug.vérkészítménnyel, illetve 5E-nél kevesebb thromboc.készítménnyel 18 év alatt	0.02454
99M	950B	Egyéb kemoterápia 18 év felett	0.00167
99M	950C	Tüdő daganat kemoterápiája 18 év felett	0.00402
99M	950D	Tápcsatorna daganatainak kemoterápiája 18 év felett	0.00015
99M	950E	Emlő daganat kemoterápiája 18 év felett	0.00051
99M	950F	Hodgkin-kór kemoterápiája 18 év felett	0.00372
99M	9510	Szimultán kemo és radioterápia fej-nyak tumor esetén	0.00000
99P	9520	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés craniotomia és gerincműtétek esetén	0.03939
99M	9530	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek miatt	0.00000
99M	9540	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek kivételével	0.00717
99P	9550	Gerinc-, gerincvelő műtétek Halo alkalmazásával	0.02615
99P	9560	Halo alkalmazása egyéb betegségek és műtétek esetén	0.10086
99P	9570	Nagyobb műtét, mely független a fődiagnózistól	0.00000
99P	9580	A-V fistula, Cimino képzése, megszüntetése	0.00000
99M	9590	Felvétel vesedialízisre	0.00000
99	9600	ESWL kezelések	0.00000
99P	9610	Férfi sterilizáció	0.00000
99P	9620	Női sterilizáció	0.00000
99M	963A	Malignitás az anamnézisben, endoszkópiával	0.00000
99M	963B	Malignitás az anamnézisben, endoszkópia nélkül	0.00491
99M	9640	Rehabilitáció	0.00771
99M	965A	Utókezelés, az előzményben malignitás, mint másodlagos diagnózis	0.00000
99M	965B	Utókezelés, az előzményben malignitás, mint másodlagos diagnózis nélkül	0.00562
99M	9660	Kisded utógondozása nem kielégítő súlygyarapodás miatt 28 nap felett, 1 év alatt	0.00000
99M	9670	Harmadlagos utógondozás, 1 éves vagy annál idősebb korban	0.00000
99M	9680	Donor ellátása	0.00000
99M	9690	Kísérő személy ellátása	0.00000
99M	9700	Jelek, tünetek, és egyéb sine morbo állapothoz társuló egyéb kórházi ellátások	0.00365
99S	9701	Volumen hiány, tumor okozta anaemia sürgősségi ellátása	0.00183
99S	9702	Alarmírozó jelek és tünetek sürgősségi ellátása	0.00183
99	9980	Érvénytelen fődiagnózis	0.00000
99	9990	Nem csoportosítható	0.00000

**Az egészségügyi miniszter
14/2000. (V. 12.) EüM
rendelete**

**a szülésznőképzés szakmai követelményeiről szóló
20/1994. (XI. 15.) NM rendelet
módosításáról**

A szakképzésről szóló, 1993. évi LXXVI. törvény 5. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A szülésznőképzés szakmai követelményeiről szóló 20/1994. (XI. 15.) NM rendelet melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő 5. napon lép hatályba.

Dr. Gógl Árpád s. k.,
egészségügyi miniszter

Melléklet a 14/2000. (V. 12.) EüM rendelethez

[Melléklet a 20/1994. (XI. 15.) NM rendelethez]

I.

JEGYZÉK

az állam által elismert — az egészségügyi ágazathoz tartozó — szakképesítésekhez emelkedő sorszám szerint kiadott szakmai és vizsgakövetelményekről

Sorszám	OKJ azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Bevezetésének kezdő napja	Alkalmazásának utolsó napja	Vizsga szervezője	Szakképesítés központi programjának engedélyszáma
3.	55 5015 01	Szülésznő	A rendelet hatálybalépésének időpontja	Visszavonásig	Szak indítási engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmény, valamint az intézményi akkreditációban részt vevő egészségügyi szakképző iskolák	20077/2000.

II.

Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szülésznő szakképesítés szakmai és vizsgáztatási követelményei

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. Szakképesítés azonosító száma: 55 5015 01
2. Szakképesítés megnevezése: Szülésznő
3. Képzés formája: akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés

II. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR szám	Megnevezése
3242	Szülésznő

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR szám	Megnevezése
Betölthető munkakörök	
—	—
Rokon munkakörök	
3210	Ápoló
3232	Szakasszisztens

3. A munkaterület rövid, jellemző leírása

A szülésznő az egészségügyi ellátást biztosító rendszerben, elsősorban azon egységekben, részlegekben tölt be szülésznői munkakört, ahol a szülészeti események történnek. Mindezen túl a szülészeti ellátás egyéb szabályozott területén is tevékenykedhet.

Munkája során, tevékenységi körében a szakmai protokollok szerint:

- önállóan végez szükségleteken alapuló ellátást, szülésznői tevékenységébe tartozó feladatokat
 - = élettani terhesség alatt,
 - = élettani szülés alatt és az újszülött ellátásában,
 - = szövődménymentes gyermekágy során,
 - = nőbeteg ápolása, gondozása során;
- alapápolási feladatokat önállóan végez, annak végrehajtásához ápolási/gondozási tervet készít;
- ápolási diagnózis alapján, szükségleteken alapuló ápolást, gondozást, ellátást végez
 - = szövődményes terhesség, szülés és gyermekágy során,
 - = ápolja, gondozza a nőbetegeket,
 - = felismeri és jelzi az orvosi segítséget igénylő állapotokat és a segítség megérkezéséig a szükséges intézkedést megteszi;
- orvosi beavatkozásokban segít/asszisztál;
- korszerű technikai eszközöket és eljárásokat alkalmaz a diagnosztikában, a terápiában és a dokumentációban;
- ellátási körébe tartozó tevékenysége kapcsán a nők és családjuk számára egészségnevelő és tanító tevékenységet végez;
- munkájában hatékonyan alkalmazza a kommunikációs és metakommunikációs technikákat;
- munkáját hivatásként gyakorolja:
 - = a szakmai, etikai normákat betartja,
 - = a gondjaira bízott nőket minden életkorban autonóm személyiségnek, partnernek tekinti,
 - = pszichológiai-ápoláslélektani ismereteit adott szituációban alkalmazza;
- a hivatás gyakorlásához regisztrációval rendelkezik, rendszeresen részt vesz az előírt továbbképző programokon;
- részt vesz az ápoláskutatásban;
- szakmai tudásuk fejlesztéséhez segítséget nyújt a pályakezdő szülésznők és szülésznő tanulók számára.

III. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatscsoportok, feladatok, a szakképesítés követelményei:

A foglalkozás gyakorlása során „szülésznő” képesítéssel rendelkezők a következőkben felsorolt tevékenységek végzésére képesek:

Jelmagyarázat:

- x = Teljes kompetencia (önállóan végzett tevékenység)
- xx = Részleges kompetencia (orvosi irányítás és szakmai protokoll szerint önállóan végzett tevékenység)
- xxx = Minimális kompetencia (orvosi előírásra végzett tevékenység, melyeknél a szülésznő csak előkészít és segít/asszisztál)

Teljes kompetencia körébe sorolandók azok a feladatok, melyeket, a felsőfokú szakképzést elvégzett szakemberek a képzési célokban foglaltaknak megfelelően önállóan képesek elvégezni.

Részleges kompetencia körében tartoznak a teljes kompetenciában nem sorolt azon feladatok és helyzetek, amelyekről a szakképzésben részesült szakember az orvost tájékoztatni köteles. A továbbiakban csak a konzultáció során kapott felhatalmazás szerint az orvos irányításával járhat el a probléma megoldásában.

Minimális kompetencia körét képezik a ritka, csak részben, vagy egyáltalán nem ismert, a szakterülethez nem kapcsolódó feladatok, helyzetek, amelyek megoldására vonatkozóan a felsőfokú szakképzésben részesült szakember nem rendelkezik megfelelő kompetenciával, de mint egészségügyi dolgozó a beteg vagy környezete érdekében eljárni köteles. Ezek lehetnek orvosi feladatok is, de ilyen esetekben orvosi vagy más szakirányú segítséget kell kérnie. Kivételt képez az elsősegély nyújtása, amelynek során először minden rendelkezésére állóeszközzel biztosítani kell a beteg életének megmentését, ezt követően pedig a beteg szakellátásáról kell gondoskodni.

A következőkben részletezett tevékenységeket a szülésznők csak az ellátás szakmai protokollja szerint, az abban megadott kompetenciaszintek figyelembevételével végezhetik.

Kommunikációs-információs-dokumentációs tevékenységvégeztése

— Az általa végzett tevékenységek írásbeli dokumentálása	X
— A szülészeti tevékenységről dokumentáció vezetése, mely része az egészségügyi dokumentációnak	X
— Az ellátási körébe tartozó, valamint a hozzáforduló terhes gondozásával kapcsolatos dokumentáció értékelése	X
— A szülő nő fogadása	X
— Szakszerű-etikus kommunikáció a nőbeteaggel, a hozzátartozókkal és a munkatársakkal	X
— Munkájában saját kompetenciáinak ismerete, a kompetenciahatárok betartása	X
— A vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazása	X
— Számítógép használata alapfokon	X
— Alapfokon idegen nyelven kommunikál	X

Biztonságos, higiénés környezet megteremtése

— A szülőszobán, a szülészeti-nőgyógyászati osztályon és az ellátás területein a munkavédelmi/balesetvédelmi előírások alkalmazása	X

- Egészségügyi-technikai ismeretek: a szülészet-nőgyógyászati eszközök, műszerek ismerete és szakszerű használata X
- Fertőtlenítési-sterilizációs eljárások alkalmazása X
- Steril eszközök szakszerű használata X
- Testvázadékok levétele, tárolása, szállítása a higiénés szabályok szerint X
- Bemosakodás szüléshez és szülészet-nőgyógyászati műtétekhez X
- Esztétikus, higiénés, biztonságos környezet megteremtése, melyben a beteg megőrzi magánéletének légkörét és személyes tárgyait.

Általános ápolási feladatok végzése

- Ágyazások X
- Mobilizálás-szállítás, betegelhelyezés vizsgálatokhoz XX
- Higiénés szükségletek kielégítése X
- Betegmegfigyelés: életjelek, testvázadékok, magatartás, alvás, fájdalom. A megfigyelt paraméterek értékelése X
- Testvázadékok levétele, laboratóriumba küldése XX
- Vértétel vénából különféle vizsgálatokhoz hagyományos és zárt vérvételi rendszerrel XX
- Vértételek kivitelezése—értékelése: süllő, vérzés, alvadási idő, gyorsesztek XX
- Hólyagkiürítés katéterrel X
- Állandó katéter felhelyezése és eltávolítása X
- Különféle beöntések adása, szélcső felhelyezése XX
- Gyógyszerelés: enterális és parenterális módon, beleértve az intravénás módot is XX
- Inhalációs terápia XX
- Infúziós terápia kivitelezése XX
- Transzfúziós terápia és megfigyelés XXX
- Transzfúzió kivitelezése (transzfúziós tanfolyam elvégzésével és vizsgával) XX
- Decubitus megelőzése, kezelése X
- Folyadékhiánytartás, folyadékfelvétel és -leadás megfigyelése és értékelése XX
- Megfelelő étrend/diéta rendelése, diétás tanácsadás XX
- Duodenalis sonda levezetése gyomorba XX
- Eszméletlen, haldokló beteg ápolása XX
- Halottellátás XX

Elsősegélynyújtási feladatok ellátása

(mentőhívás, újraélesztés heveny rosszullétek, balesetek, sérülések, vérzések, mérgezések elsődleges ellátása) X

Terhesség alatti feladatok végzése

- Terhes nő és családja/környezete pszichés segítése X
- Felkészítés vizsgálatokra, beavatkozásokra X
- Ellátási körébe tartozók vagy a hozzáférők esetében tanácsadás a családtervezéssel kapcsolatban X
- Általános megtekintés, értékelés és dokumentálás X
- A szülés terminusának megállapítása X
- Vizeletvizsgálatok (fehérje és genny, cukor, acetone) elvégzése hagyományos módon és gyorseszttel X
- Ultrahangleletek értékelése XX
- Hüvelyvázadék levétele (különböző vizsgálatokra) X
- A Leopold-féle műfogások elvégzése, értékelése X
- A magzati életjelenségek megfigyelése, értékelése, a magzati szív működés észlelése hagyományos és műszeres módszerrel X
- Medencemérés medencekörzővel X
- Symphysis fundus távolság és a haskörfogat mérése X
- Veszélyeztetett és/vagyszövődményes terhesség felismerése, intézkedés X
- Amniocentézis, chorionbiopsia és más invazív perinatológiai vizsgálatok XXX
- Felkészítés a szülésre, az újszülött fogadására, az anyatejes táplálásra X

A szülés vezetése

- Szülő nő felvétele X
- Szülő nő előkészítése a szülésre X
- A szeméremtest borotválása X
- Eszközök előkészítése a szüléshez X
- A szülés haladásának észlelése, dokumentálása, értékelése (külső és belső vizsgálatok is) X
- Közreműködés szülészet anaesthesia előkészítésében és kivitelezésében XXX
- Burokrepszés XX
- Anyai, magzati állapot megfigyelése, értékelése X
- CTG előkészítése, értékelése X
- Élettani szülés önálló levezetése X
- Helyi érzéstelenítés X
- Episiotomia X
- Gátvédelem X
- Feltárás X
- Lepény vizsgálata X
- Sutura X

— Újszülött életjelenségeinek a vizsgálata a szülést követően	X
— Apgar-érték meghatározása	X
— Újszülött ellátása szülés után	X
— Nyákszívás	X
— Szemellátás	X
— Köldökelletás (elsődleges, másodlagos)	X
— Azonosító jelölés, első füröszítés, melegítés, a testméretek felvétele: testtömeg, testhossz, fejkörfogot mérés	X
— Újszülött megtekintése (fejlődési rendelkezés, sérülések felismerése)	X
— Előkészítés császármetszésre	XX
— Postoperatív megfigyelés és ápolás császármetszés után	X
— Újszülött átvétele császármetszésnél	X
— A szövődmenyes szülésre utaló tünetek felismerése, intézkedés	X
— Előkészítés szülést befejező műtétekhez	XXX
— Medencevégű szülés vezetése	XXX
— Amnioszkópos vizsgálat	XXX
— Shockállapot felismerése	X
— Részvétel a shocktalanításban	XXX
— Koraszülött ellátása, szállítása	XXX
— Újszülött és felnőtt CPR (cardio-pulmonalis resuscitatio) intézetben	XXX
— Szülés alatti fájdalomcsillapítás	XXX
— Anya-újszülött korai közvetlen kapcsolatának biztosítása	X
— A megszült nő gyermekágyas osztályra helyezése, átadása	X
— Az újszülött átadása az újszülöttoztályra	X

Újszülött gondozása, gyermekágyas ápolása

— Újszülött megfigyelése (életjelek, bőrszín), értékelés	X
— Újszülött elhelyezése inkubátorban	XX
— Újszülött gondozása inkubátorban	X
— Újszülött fogása/tartása	X
— Testtömegmérés, súlygyarapodás értékelése	X
— Fototerápia	XX
— Újszülött gondozása: fürdetés, pelenkázás, öltöztetés	X
— Újszülött táplálása	X
— Újszülött kóros tüneteinek felismerése, intézkedés	X
— Gyermekágyas megfigyelése (gátseb, fundus, lochia, emlők)	X
— Gyermekágyas gondozása: gátsebbenőrzés, -kezelés	X

— Mellápolás, felkészítés a szoptatásra, a szoptatás segítése	X
— Kapocs-, varratszedés	XX
— Műtétek utáni sebek ellenőrzése, kötőcsere	X
— Hazabocsátással kapcsolatos feladatok, tanácsadás	X
— Kóros tünetek (különös tekintettel a fertőzésekre) felismerése a gyermekágyban, intézkedés	X

Nőbeteg gondozása/ápolása

— Nőgyógyászati betegségek megelőzése (tanácsadás)	X
— Vérzési zavarok felismerése, intézkedés	XX
— Kenetvétel (EVP) citológiai vizsgálatra	XXX
— Emlő vizsgálata	X
— Komplex rákszűrő vizsgálat	XXX
— Az emlő önvizsgálatának tanítása	X
— Fogamzásgátlás, családtervezési tanácsadás	X
— Speciális kezelések: irrigálás	X
— hüvelykezelés, fizioterápia	X
— Szülészeti és nőgyógyászati műtéteknél segédkezés	XXX
— Műtetre váró betegek előkészítése	XX
— Postoperatív szak észlelése	X

A vizsgázó szülésznő:

— ismerje az ember, az egészség, a környezet, az ápolás és szülésznőség fogalmát, ezek integrált egyensúlyának és működésének tudományos alapjait és tevékenységével segítse ennek gyakorlati megvalósítását,	
— ismerje az egészségpolitika, szociálpolitika, népesséspolitikai történetét, jelenlegi célkitűzéseit, a fejlesztés irányát, az egészségügyi és szociális ellátás szervezetét, működését,	
— ismerje a család funkcióit, a családi kapcsolatokat, a családi élet ciklikusságát, a kritikus pontokat, legyen képes a családban előforduló egészségi és szociális problémák felismerésére,	
— legyen képes együttműködni a családdal a gondozási és egészség-megőrzési házi-ápolási tevékenység során, valamint legyen képes irányítani gondozottait egészségük megőrzésében, szükség esetén helyreállításában,	
— ismerje a prevenció elméleti és gyakorlati alapjait, a gondozás, a házi-ápolás elvi kérdéseit, módszereit, területeit,	
— legyen képes alkalmazni az egészségnevelés módszereit,	
— legyen képes felhasználni az országos és saját területe statisztikai mutatószámait,	

- ismerje az egészségügyi szűrővizsgálatok rendszerét és legyen képes szükség esetén abban aktívan részt venni,
- ismerje a működési területén alkalmazott vizsgálati módszereket és az eredmények értékelését,
- legyen képes a szakmai kompetenciájába tartozó vizsgálatokat elvégezni, illetve eredményeit értékelni,
- ismerje az alapvető közegészségügyi-járványügyi ar-talmakat, a megelőzés módját és az eljárásokat,
- legyen képes tanítani a családtervezés módszereit,
- legyen képes a terhesség igazolására, valamint az élettani terhesség vizsgálatára, ellenőrzésére,
- ismerje a szükséges vizsgálatokat a kockázatot viselő terhesek kiválasztására vonatkozóan,
- legyen képes a szülésre felkészítő program szervezésére és vezetésére, segítse a szülői szerepre való fel-készülést,
- legyen képes ellátási körébe tartozók, illetve a hozzáfordulók részére táplálási (különös tekintettel az anyatejes táplálásra), gondozási, ápolási, nevelési tanácsokat adni,
- legyen képes önállóan tanácsadást tartani és a kom-petenciájába tartozó vizsgálatokat, alapszűréseket önállóan elvégezni,
- ismerje az alapvető szociálpolitikai ellátási formá-kat, a társadalombiztosítási jogszabályokat, és le-gyen képes tevékenysége során alkalmazni azokat,
- ismerje a leggyakoribb betegségeket és a megelőzés módszereit, legyen képes megtanítani a gondozotta-kat, a közösséget a betegség megelőzésére,
- ismerje az alapvető terápiás eljárások lényegét, vár-ható eredményeit és esetleges mellékhatásait,
- ismerje a káros szenvedélyek elleni küzdelem mód-szereit, legyen képes szükség esetén a megfelelő in-tézménybe való irányításra,
- ismerje a rehabilitáció és rehabilitáció lehetőségeit és módszereit,
- legyen képes a terhes szülés alatti segítésére, ellátá-sára, beleértve a méhen belüli magzat ellenőr-zésének klinikai és technikai módszereit,
- legyen képes spontán szülés vezetésére, beleértve azon eseteket is, ahol episiotomia és sutura szüksé-ges, valamint medencevégű szülések sürgős szükségű eseteit is,
- legyen képes felismerni azon anyai és magzati kóros állapotok jeleit, melyek orvosi ellátást igényelnek, valamint orvos hiányában ezek elhárításának első-se-gély szintű alkalmazása, mint pl. lepényleválasztás, uterus manualis vizsgálata,
- legyen képes önállóan végezni szükségleteken ala-puló ápolást, gondozást, ellátást:
 - = élettani terhesség folyamán,
 - = élettani szülés vezetésében és az újszülött ellátá-sában,
 - = szövődménymentes gyermekágy során,
 - = műtétek után, nőgyógyászati jellegű fekvőbeteg-osztályokon,
- legyen képes az újszülött vizsgálatára és ellátására, a resuscitáció szükségének felismerésére,
- legyen képes az alapápolási és szakápolási feladato-kat önállóan végezni a szülészeti és nőgyógyászati osztályon,
- legyen képes az ápolási diagnózis alapján végezni a szükségleteken alapuló ápolást, gondozást, ellátást:
 - = szövődményes terhesség, szülés és gyermekágy során,
 - = ápolni, gondozni a nőbetegeket,
- legyen képes felismerni és jelezni az orvosi segítsé-get igénylő állapotokat, és a segítség megérkezéséig a szükséges intézkedést megtenni,
- legyen képes az orvosi beavatkozásokban segíteni/asszisztálni,
- ismerje a korszerű technikai eszközöket és eljárás-o-kat, és legyen képes alkalmazni a diagnosztikában, a terápiában és a dokumentációban,
- legyen képes a nők és családjuk számára egész-ségnevelő és tanító tevékenységet végezni,
- legyen képes munkájában hatékonyan alkalmazni a kommunikációs technikákat,
- legyen képes munkáját hivatásként gyakorolni:
 - = a szakmai, etikai normákat betartani,
 - = a gondjaira bízott nőket minden életkorban — a bizalomra épülő kapcsolat keretei között — auto-nóm személyiségnek, partnernek tekinteni,
- pszichológiai-ápoláslélektani ismereteit adott szituá-cióban alkalmazni,
- legyen képes szakszerűen és pontosan vezetni mű-ködési területén az előírt dokumentációt,
- ismerje a a szülésznői gyakorlat hazai és EU köve-telményeit, az EVSZ európai stratégiáját, a fejlesz-tés érdekében legyen képes elősegíteni a kutatási eredmények alkalmazását és hozzájárulni esetleges újabb kutatások eredményes végzéséhez,
- legyen képes idegen nyelven alapfokon kommu-nikálni.

IV. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára jelentkezés feltételei

a) Iskolai végzettség: érettségi bizonyítvány.

b) A szakképesítés központi programjában meghatáro-zott elméleti tantárgyak eredményes osztályzattal történő lezárása, tantárgyi vizsgák teljesítése, az előírt 60 kredit pont megszerzése.

c) A szakképesítés központi oktatási programjában meghatározott valamennyi szakmai gyakorlat letöltése megfelelő szakmai felügyelet mellett, ezen belül:

- tanácsadás terhes nők részére, beleértve legalább 100 fizikális vizsgálat elvégzését,
- legalább 40 terhes nő ellenőrzése és gondozása,
- 40 veszélyeztetett terhes nő ellenőrzése és gondozása a terhesség és szülés alatt, vagy a szülés utáni időszakban,
- legalább 40 szülés önálló vezetése és dokumentálása szülésvezetési naplóban, vagy 30 szülés önálló vezetése és további 20 szülésnél aktív közreműködés, azok dokumentálása,
- aktív közreműködés farfekvéses szüléseknél (ahol a farfekvéses szülések kevés száma miatt nem lehetséges, a szülésvezetés szimulált helyzetben is gyakorolható),
- gátmetszés elvégzése és a gátmetszést követő sebvarrás (a sebvarrás szimulált helyzetben is gyakorolható),
- legalább 100 gyermekágyas nő és egészséges újszülött ellenőrzése (az újszülött megfigyelésének dokumentálása) és az újszülöttek gondozása,
- speciális ellátást igénylő újszülöttek megfigyelése, gondozása és ápolása,
- nőgyógyászati és szülészeti ápolást igénylő nők ellátása,
- belgyógyászati és sebészeti klinikai ápolási gyakorlatok.

A központi oktatási programban meghatározott gyakorlatok letöltését a tanulmányi/leckekönyvben kell igazolni, a letöltött gyakorlat tárgyának, óraszámának, intézményének, időpontjának megjelölésével. (Határidő: a VI. félév nagy gyakorlatának utolsó napját követő első munkanap.)

d) Szakdolgozat készítése és annak elfogadása: A diplomamunka egyaránt lehet az irodalom kritikus áttanulmányozásán alapuló 20—40 oldalas esszé vagy önálló kutatás eredménye. Tudományos szempontból általában értékeesebb a kutatómunkán, önálló kísérleteken vagy megfigyelésen alapuló diplomamunka, melyben saját kutatási eredményeit tudja a hallgató bemutatni. Elfogadható az önálló kutatást nem tartalmazó szakdolgozat is, ha az bizonyítja, hogy a hallgató kritikus szemmel tanulmányozta a fellelhető szakirodalmat és képes volt a sokszor eltérő nézetekből átfogó világos képet formálni. Ezzel megbízható és pontos információt (forrást) ad azok számára, akik az adott kérdéssel mélységében még nem foglalkoztak. (A szakdolgozat leadásának határideje a VI. félév szakmai gyakorlat utolsó előtti hete, minősítését a gyakorlati vizsga osztályzatába kell beszámítani.)

e) A központi oktatási program moduljaiban az egyes tanulmányi területekben előírt vizsgák teljesítése, és a szükséges kreditpontok megszerzése.

f) „C” típusú alapfokú állami nyelvvizsga.

2. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

A szakmai vizsga a teljes szakmai ismeretanyagot átfogja, ezért a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, módosított 10/1993. (XII. 30.) MüM rendelet 7. §-ában foglaltakon túl a vizsga egyes részei alóli felmentés nem adható.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető feladatok a szint megjelölésével

Megegyeznek a III. 1—2. pontban meghatározottakkal.

4. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészekből áll. A vizsgarészek sorrendje: írásbeli vizsga, gyakorlati vizsga, szóbeli vizsga.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a szakmai követelmények alapján — az Egészségügyi Minisztérium által központilag kiadott — komplex feladatlapot oldanak meg a vizsgázók. Az írásbeli vizsga a III. 2. pontban meghatározott követelmények egészét átfogja.

Gyakorlati vizsga

A vizsgázó a gyakorlati vizsgán a szülésznői tevékenységek alapvető munkafolyamatait magába foglaló feladatokat végez.

A vizsganapon a vizsgázó — klinikai körülmények között, az ellátás folyamatos munkarendjét figyelembe véve — a szülőszoba és gyermekágyas osztály, valamint a nőgyógyászati osztály területén gyakorlati feladatot old meg.

A gyakorlati vizsga konkrét feladatait a szakmai vizsgát szervező intézet határozza meg a követelmények III. 1. pontjában meghatározott tevékenységek alapján.

Szóbeli vizsga

Tantárgyai:

- I. Szülészeti
- II. Nőgyógyászati
- III. Szakápolástan (szülészeti, újszülött-koraszülött és nőgyógyászati)

I. Szülészeti tantárgy vizsga témakörei:

1. Történeti áttekintés.
2. A medence és a női nemi szervek (szülészeti anatómia).
3. Fogamzás, az embrió, illetve a magzat fejlődése.
4. Élettani változások a terhes szervezetében.
5. Vizsgálatok terhességben.
6. A terhesgondozás, feladata, szervezete, gyakorlata, megjelenések gyakorisága.
7. A szülőszoba és a szülés.
8. Gyermekágy.
9. Kóros terhesség (ok, tünetek, kezelés, szülésznő feladatai).
10. Rendellenes szülés.

11. A szövődmenyes gyermekágy (a szövődmenyek okai, tünetei, kezelése, a szülésznő feladatai).
12. Terhességet és szülést befejező műtétek (fajtái, indikációi, a szülésznő feladata).
13. Pszichoszomatika a terhesség, szülés és a gyermekágy során.
14. Alternatív szüléset, együttszülés.
15. Szülészeti statisztika.

II. Nőgyógyászat tantárgy vizsga témakörei:

1. A praenatalis fejlődés rendellenességei.
2. A nő életkori szakaszai.
3. A női nemi szervek működése az ivarérett kor előtt és ivarérett korban.
4. A nemi érés zavarai.
5. A nemi szervek működésének zavarai ivarérett korban.
6. A meddőség.
7. Családtervezés.
8. A női nemi szervek gyulladásos megbetegedései.
9. A nemi szervek daganatos megbetegedései.
10. Endometriosz.
11. A méh és a hüvely kóros helyzetváltozásai.
12. Incontinentia urinae.
13. A változás kora, menopausa.
14. Nőgyógyászati pszichoszomatika.
15. Nőgyógyászati műtétek.
16. Postoperatív komplikációk.

III. Szakápolástan (szülészeti, újszülött-koraszülött, nőgyógyászati) tantárgy

a) Szülészeti szakápolástan

1. Terhesgondozás.
2. A szülés folyamata (tágulási, kitolási, lepényi és lepény utáni szak).
3. Szülés körüli fájdalomcsillapítás.
4. Gyermekágyas ápolása, gondozása.
5. A szülésznő feladata szülést befejező műtéteknél
6. Császármetszés.
7. Fogóműtétek.
8. Vákuum-extractio.
9. Leggyakrabban előforduló kóros/rendellenes állapotok.
10. Intenzív szülészobai ellátás.

b) Újszülött-koraszülött szakápolástan

1. Érett újszülött.
2. Koraszülött.

c) Nőgyógyászati szakápolástan

1. Nőgyógyászati osztálytagozódása, munkarendje, higiénés szabályai.

2. Nőbeteg fogadása, felvétele nőgyógyászati osztályra.
3. A felvett beteg általános megtekintése.
4. Előkészítés vizsgálatokra: betegelőkészítés, eszköz-előkészítés, segítés.
5. Az emlő önvizsgálatának tanítása.
6. Konzervatíván kezelhető betegek ápolási feladatai.
7. Műtetre váró betegek ápolása, megfigyelése.
8. Műteti előkészítés ápolási feladatai.
9. Műtét utáni feladatok (beleértve a szubintenzív ellátást is).
10. Dokumentáció nőgyógyászati osztályon.

A szóbeli vizsga konkrét kérdéseit az egészségügyi miniszter külön rendelkezés szerint adja ki.

5. A vizsgázó teljesítményének értékelése

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell végezni és egyetlen (1—5-ig terjedő) érdemjeggyel kell minősíteni.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1—5-ig terjedő) érdemjeggyel kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga osztályzatát az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni.

A gyakorlati vizsga osztályzatát a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladat(ok)ra kapott érdemjegy(ek) és a szakdolgozat érdemjegye alapján kell megállapítani.

A szakmai gyakorlati vizsga megfigyelési és értékelési szempontjai:

- munkaszervezés, a gyakorlati feladatok megoldásának szintje (önállóság, biztonság, időfaktor),
- tevékenység kivitelezése, szakmai tájékozottság, felismerő-, döntő-, végrehajtó képesség,
- munkacsoportban való munkavégzés képessége, a kommunikáció hatékonysága,
- dokumentációs tevékenység,
- a munkaeszközök megválasztása, előkészítésük módjai és szakszerű használata.

Elégtelen a vizsgázó gyakorlati osztályzata, ha:

- a követelményeknek csak nagy hiányossággal tud eleget tenni,
- elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,
- önálló tevékenységre nem képes,
- vizsgafeladatát irányítás mellett sem képes szakszerűen kivitelezni,
- a munkavédelmi szabályokat nem tartja be.

A szakmai vizsga, előzőekben nem szabályozott egyéb kérdéseiben a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, módosított 10/1993. (XII. 30.) MüM rendeletben foglaltak az irányadók.

V. Egyéb tudnivalók

A követelmények kiadásával egy időben — felmenő rendszerben — hatályát veszti a szülésznő szakképesítés 20102/94. számú központi programja.

**A gazdasági miniszter
16/2000. (V. 12.) GM
rendelete**

**a 4/1979. (III. 7.) NIM rendelettel hatályba léptetett
Nyomástartó Edények Biztonsági Szabályzata
módosításáról**

A műszaki-biztonsági felügyeletet ellátó szervezetről szóló 166/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet 3. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A 4/1979. (III. 7.) NIM rendelettel hatályba léptetett Nyomástartó Edények Biztonsági Szabályzata (a továbbiakban: NYEBSZ) e rendelet szerint módosul:

a) I. fejezet 1.2. pont kilencedik francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„— a hajók tartozékát képező, víziszállításra szolgáló mobil edények”

b) és a II. fejezet 10.3.1. pont (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) a használati engedélyt a területi műszaki biztonsági felügyelet egy esetben 12 hónap időtartamra a (3) bekezdésben említett hatósági vizsgálatok hiányában is megújíthatja.”

(2) A NYEBSZ II. fejezet 10.3.1. pont a következő (6/A) bekezdéssel egészül ki:

„(6/A) Abban az esetben, ha a nyomástartó edény tulajdonosa vagy üzemeltetője megfelelő vizsgálatokkal biztosítja a műszaki állapot figyelemmel kísérését, a hatóság a használati engedély érvényességére a 10.3.1. (1) bekezdésben foglaltaktól eltérő időtartamot határozhat meg. A vizsgálatok tartalmát és gyakoriságát a hatóság határozza meg. Az eltérési engedély az ügyfél kérelmére egyedi nyomástartó edényre vagy azonos kivitelű, azonos célra és azonos módon használt nyomástartó edények csoportjára egyaránt megadható.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba; egyidejűleg a gázenergiáról szóló 1969. évi VII. törvény végrehajtásáról rendelkező 1/1977. (IV. 6.) NIM rendelet 2. számú mellékletének IV. fejezete hatályát veszti.

Dr. Matolcsy György s. k.,
gazdasági miniszter

**A pénzügyminiszter
20/2000. (V. 12.) PM
rendelete**

**a Pénzügyminisztérium szolgálati titokkörének
megállapításáról szóló 4/1996. (I. 24.) PM rendelet
módosításáról**

Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 27. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az adatvédelmi biztos véleményére figyelemmel — a 4/1996. (I. 24.) PM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. 1. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A rendelet hatálya kiterjed

a) a Pénzügyminisztérium hivatali szervezetére,

b) a Szerencsejáték Felügyeletre,

c) az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Bűnügyi Igazgatóság és területi nyomozó hivatalai kivételével az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalra,

d) a Magyar Államkincstárra — ideértve az Államadósság Kezelő Központot, a Támogatásokat és Járadékokat kezelő Szervezetet, a Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egységet —,

e) a PM Üzemeltetési Igazgatóságára.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése utáni 3. napon lép hatályba, és ezzel egyidejűleg az R. mellékletének 2., 12. és 13. pontjai hatályukat veszítik.

Járai Zsigmond s. k.,
pénzügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 13/2000. (V. 12.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában — *dr. Erdei Árpád, dr. Harmathy Attila, dr. Kukorelli István és dr. Németh János* alkotmánybírák párhuzamos indokolásával — meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 269/A. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 269/A. §-a alkotmányosságának vizsgálatára két indítvány érkezett. Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette és azokat egy eljárásban bírálta el.

Az indítványozók álláspontja szerint a Btk. 269/A. §-a sérti az Alkotmány 61. § (1) bekezdésében alapjogként meghatározott véleménynyilvánítási szabadságot, ezért a kifogásolt törvényszakasz alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Az egyik indítványozó szerint a Btk.-beli törvényhely túl nagy értéket csorbit és rossz eszközhez is nyúl, midőn a nemzet jelképeinek tiszteletét jogi úton próbálja biztosítani. A másik indítványozó szerint a nemzeti jelképek megsértése a vélemény nyilvánításának egy sajátos, Magyarországon még szokatlan vetülete. Ugyanezen indítvány szerint a Btk. 269/A. §-a diszkriminatívan csak annak az államnak a nemzeti jelképeit védi, amelyre a magyar állam főhatalma kiterjed.

II.

1. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése a véleménynyilvánítási szabadságot alapjogként határozza meg: „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”

Az Alkotmány XIV. fejezete rendelkezik a Magyar Köztársaság fővárosáról és nemzeti jelképeiről. Az Alkotmány 75—76. §-ai a nemzeti jelképekről a következő rendelkezéseket tartalmazzák:

„75. § A Magyar Köztársaság himnusza Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével.

76. § (1) A Magyar Köztársaság zászlaja három, egyenlő szélességű piros, fehér és zöld színű vízszintes sávból áll.

(2) A Magyar Köztársaság címere hegyes talpú, hasított pajzs. Első mezeje vörössel és ezüsttel hétszer vágott. Második, vörös mezejében zöld hármashalomnak arany koronás kiemelkedő középső részén ezüst kettős kereszt. A pajzsra a magyar Szentkorona nyugszik.

(3) A Magyar Köztársaság címeréről, zászlajáról és azok használatáról szóló törvény elfogadásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

2. A büntető jogszabályok módosításáról szóló 1993. évi XVII. törvény 55. §-a a Btk.-t a „Nemzeti jelkép megsértése” elnevezéssel az alábbi rendelkezéssel egészítette ki:

„269/A. § Aki nagy nyilvánosság előtt a Magyar Köztársaság himnuszt, zászlaját vagy címerét sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, vagy más ilyen cselekményt követ el, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

3. Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel Magyarországon kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (a továbbiakban: Egyezségokmány) 19. Cikke így szól:

„1. Nézetei miatt senki sem zaklatható.

2. Mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra; ez a jog magában foglalja mindenfajta adat és gondolat határookra való tekintet nélküli — szóban, írásban, nyomtatásban, művészi formában vagy bármilyen más tetszése szerinti módon történő — keresésének, megismerésének és terjesztésének a szabadságát is.

3. Az e Cikk 2. bekezdésében meghatározott jogok gyakorlása különleges köteleességekkel és felelősséggel jár. Ennélfogva az bizonyos korlátozásoknak vethető alá, ezek azonban csak olyanok lehetnek, amelyeket a törvény kifejezetten megállapít, és amelyek

a) mások jogainak vagy jó hírvének tiszteletben tartása, illetőleg

b) az állambiztonság vagy a közrend, a közegészség vagy a közérdekek védelme érdekében szükségesek.”

4. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt és Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 10. Cikke a következő:

„10. Cikk 1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

III.

Az indítványok nem megalapozottak.

Az Alkotmánybíróság az ügy kapcsán áttekintette egyes európai országok e tárgykörrel kapcsolatos alkotmányjogi és büntetőjogi szabályozását, az idevonatkozó nemzetközi egyezményeket, továbbá az Európai Emberi Jogi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) gyakorlatát is.

1. Az összehasonlító elemzés során az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy milyen a felségjelvények alkotmányos szabályozása az európai országok gyakorlatában. Az európai alkotmányok túlnyomó többsége szabályozza a felségjelvényeket, e szabályok általában a szuverenitással összefüggésben az alkotmányok elején, az alapvető rendelkezések között kapnak helyet. A nyugat-, észak- és dél-európai alkotmányok leggyakrabban a nemzeti színeket rögzítik, néhány alkotmányban szerepel a himnusz, a főváros, a hivatalos nyelv, említhető az eskü és a jelszavak vagy jelmondatok felségjelvényként való szabályozása is. A közép-kelet-európai alkotmányok címerközpontúak, és a címer mellett szinte kivétel nélkül minden alkotmányban szerepel a zászló, a himnusz és a főváros, gyakori a hivatalos nyelv és az állami pecsét említése is. A felségjelvények alkotmányi szabályozási módszere kétféle: vannak olyan alkotmányok, amelyek tartalmilag írják le a felségjelvényeket, például a címer elemeit, más alkotmányok a törvényalkotásra bízzák a felségjelvények szabályozását. Az alkotmányok rendre kizárólagos törvényhozási tárgykörként írják elő — gyakran minősített többséggel — a felségjelvények használatát és védelmét. Néhány alkotmány szól arról

is, hogy a felségjelvényeket tisztelet övezi és különleges jogi védelmet élveznek.

2. Az összehasonlító vizsgálat alapján megállapítható az is, hogy a nemzeti (állami) jelképek megsértését Európa több országában büntetőjogi szankcióval fenyegetik; ilyen szabályozást tartalmaz pl. az osztrák, a német, a svájci, az olasz, a spanyol, a portugál és a lengyel büntető törvénykönyv is.

Az elkövetés tárgyát a felsorolt államok büntető törvénykönyvei részben eltérően, részben hasonlóan vagy azonosan határozzák meg: a nemzeti színek, más nemzeti és állami szimbólumok, felségjelvények — szövetségi államok esetében a tagállamok, tartományok, kantonok stb. jelképei, zászlói, címerei is — részesülnek büntetőjogi védelemben.

Ezekben a külföldi törvényekben az elkövetési magatartások széles skálája szerepel: a szóban forgó bűncselekmények megvalósulnak „gyűlölködő szidalmazás”, „szidalmazás”, „becsmérlés”, „meggyalázás”, „elpusztítás”, „eltávolítás”, „megrongálás”, „felismerhetetlenné tevés”, „gyalázkodó garázdálkodás”, „leverés”, „tettleges támadás vagy sértés”, „rongálás”, „megbecstelenítés” stb. esetén.

A német, az olasz, a portugál és a lengyel büntető törvények a hazai nemzeti jelképekkel azonos védelemben részesítik a külföldi államok nemzeti jelképeit is. Az egyes államok büntető törvénykönyvei e bűncselekményt szerkezetileg az állam elleni bűncselekmények között helyezték el. A felsorolt államok büntető törvényei a magyar Btk.-hoz hasonló büntetési tételeket tartalmaznak.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a nemzeti (állami) jelképek büntetőjogi védelme nem tekinthető magyar sajátosságnak.

3. Az Alkotmánybíróság az adott kérdésben alapul vette az Egyezségokmányt, továbbá az Egyezményt, valamint a Bíróság gyakorlatát. Az Egyezségokmány és az Egyezmény meghatározza azt, hogy mennyiben korlátozhatók az emberi jogok, a bírói gyakorlat pedig értelmezte a vonatkozó szabályokat.

Az emberi jogok korlátozásánál a Bíróság által kialakított követelmény az, hogy a korlátozás megfelelő szintű jogszabályon alapuljon, továbbá, hogy az állampolgár számára világos legyen a jogszabály tartalma, az állampolgár tudja, hogy milyen következményekkel járhat a magatartása.

A Bíróság az utóbbi években szükségszerűnek minősítette a véleménynyilvánítási szabadságnak olyan törvényi korlátozását, amelynek meghozatalával mások vallási meggyőződésének, vallási érzéseinek védelmét kívánták biztosítani a sértő, megbotránkoztatást keltő magatartással szemben, és így a Bíróság ezt a korlátozást az Egyezmény 9. Cikke 1. bekezdése szerinti gondolat-, lelkiismeret-, vallásszabadság, illetve 10. Cikke 2. bekezdésében megfogalmazott „mások jogai védelme” céljából történő korlátozásként értékelte (Otto-Preminger-Institut kontra Ausztria ítélet 1994. szeptember 20, Series A no. 295-A, p. 14, § 48;

Wingrove kontra Egyesült Királyság ítélet 1996. október 22, no. 19/1995/525/611, § 48).

A Bíróság fentiekben megjelölt határozatai a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására a mások jogainak védelmét a vallási meggyőződéssel, vallási érzéssel kapcsolatban ismerték el törvényes célként. A vallási meggyőződéshez, érzéshez hasonlóan védelmet érdemel azonban a valamely államhoz tartozással kapcsolatos meggyőződés, érzés is, a független állam jelképeit sértő vagy lealacsonyító kifejezések használata vagy más ilyen cselekmények elkövetése esetén.

Az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése az emberi jogok korlátozásának további feltételeként azt szabja, hogy a felsorolt okok védelme a korlátozást egy demokratikus társadalomban szükségessé tegye.

Mind az Egyezségokmány 19. Cikkének 3. bekezdése, mind az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése kimondja, hogy a véleménynyilvánítási jog gyakorlása kötelezettségekkel és felelősséggel jár. A Bíróság már hivatkozott mindkét ítélete a véleménynyilvánítással járó kötelezettséggel és felelősséggel összefüggésben vizsgálja azt, hogy mennyiben támadó jellegű a vélemény. Az egyes országok sajátosságainak megfelelően látja megállapíthatónak mindkét ítélet azt, hogy a korlátozás társadalmi szükségessége az elismert cél érdekében fennáll-e és arányos-e. A korlátozás szükségességének társadalmi okait a magyar történelmi sajátosságokra tekintettel bírálta el a Bíróság a Rekvényi kontra Magyarország ügyben is (Bírósági Határozatok 1999/12. 956. oldal).

4. A Bíróság több ítéletében is kifejezésre juttatta, hogy a totalitárius államberendezkedésből a demokratikus társadalomba való átmenet időszakában, a demokratikus intézmények teljes megszilárdulásáig helye lehet bizonyos jogok korlátozásának olyankor is, amikor az egy töretlen demokratikus fejlődésen keresztülment ország esetében indokolatlan volna.

Az összehasonlító vizsgálat azt mutatja, hogy számos európai országban van olyan büntetőjogi szabály, amely az állam felségjelvényei tekintetében a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozza. Ezekben az országokban tehát úgy ítélik meg, hogy a demokratikus államban szükséges az állam jelképeit sértő véleménynyilvánítás megakadályozása, az ehhez az államhoz tartozás érzését valló személyekben megbotránkozást keltő magatartás elleni fellépés.

Az európai alkotmányos demokráciákra általában jellemző, hogy szélesedett a véleménynyilvánítás szabadsága és ezzel párhuzamosan szűkült a büntetőjogi védelemben részesülő jogi tárgyak köre. E védett jogi tárgyak között a demokratikus társadalmakban — a nemzeti történeti tradícióktól nem függetlenül — ott szerepelnek a nemzeti jelképek, többek között az alkotmányi szintű szabályozásból következően is. A parlamenteket széles körű mérlegelési jog illeti meg a tekintetben, hogy a büntetőjogilag is védett tárgyak között szerepeltetik-e a nemzeti jelképeiket.

IV.

1. A véleménynyilvánítási szabadság büntetőjogi korlátozásának alkotmányos feltételeiről az Alkotmánybíróság több határozatban, alapvetően a 30/1992. (V. 26.) AB határozatában (ABH 1992. 167.), összefoglalóan pedig a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában (ABH 1994. 219.) fejtette ki álláspontját.

Az Alkotmánybíróság a közösség elleni izgatás enyhébb alakzatának büntetőjogi szankcionálását megsemmisítő 30/1992. (V. 26.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) részletesen kifejtette a véleménynyilvánítási szabadság alapjoga korlátozhatóságának alkotmányos feltételeit.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megállapította, hogy az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközhöz, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.

A büntetőjog a jogi felelősségi rendszerben az ultima ratio, társadalmi rendeltetése, hogy a jogrendszer egészének szankciós zárköve legyen. A büntetőjogi szankció, a büntetés szerepe és rendeltetése a jogi és erkölcsi normák épségének fenntartása akkor, amikor már más jogágak szankciói nem segítenek.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem csupán alapvető alanyi jog, hanem e jog objektív, intézményes oldalának elismerése egyben a közvélemény szabad kialakulásának a garانتálását is jelenti. A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem jelenti azt, hogy ez a jog — az élethez vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan — korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságát korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, és kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely „intézmény” közvetítésével véd, s a legkisebb a súlya, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban végül hangsúlyozta, hogy határozata szerint a közösségek méltósága a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos korlátja lehet. A közösség méltóságának hatékony védelmére azonban más

jogi eszköz, pl. a nem vagyoni kártérítés alkalmazási lehetőségeinek bővítése is alkalmas. (ABH 1992. 171, 176, 178, 181.)

2. Jelen ügyben a véleménynyilvánítás szabadsága az Alkotmányra közvetlenül visszavezethető más normatív alkotmányos értékekkel ütközik, s különbözik a konkrét büntetőjogi norma szerkezete is (pl. az elkövetési tárgy) a korábbi alkotmánybíróági vizsgálat alapjául szolgáló normákétól.

Az Alkotmány 75. és 76. §-ában foglalt normatív rendelkezések a nemzeti jelképeket mint alkotmányos értékeket, az alkotmányos védelem tárgyait határozzák meg. A nemzeti jelképek tárgyi valóságát és kettős funkcióját — mivel azok nemzeti jelképként és egyúttal a Magyar Köztársaság állami szimbólumaiként is funkcionálnak — kifejező alkotmányi szabályok adják meg e jelképek kiemelkedő jogi jelentőségét. A Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló 1995. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Njtv.) indokolása is rámutat erre a kettős jelentéstartalomra: „Az Alkotmány értelmében nemzeti jelképeink azonban kettős funkciót hordoznak, amelyeket az alaptörvény meg is határoz. Egyrészt a 76. §-ában a magyar államiséghez kötve ad pontos leírást a jelképekről. Másrészt a XIV. fejezet címében szereplő meghatározással jelzi, hogy e jelképek a nemzeti érzés, a nemzethez tartozás kinyilvánításának az eszközei is.”

A jelvények és szimbólumok egyidősek az emberiséggel, az emberi közösségek történetével. A szimbólumok egyrészt kifejezték a jelvényt használó egyének meghatározott közösséghez való tartozását, másrészt kifejezték megjelenítették az adott közösség egészét is. Bár ma már az emberiség egészének és a nagy régióknak is vannak jelképeik, a jelképek körében különös jelentősége van az államilag megszerveződő nemzeti közösségek jelvényeinek.

A nemzet — mint közösség — fogalmának történelmi jelentősége van, időben és területileg viszonylagos. A nemzet a nemzetállammá alakulás történelmi folyamatában kapcsolódott szervesen az államhatalomhoz. A nemzeti szimbólumok ezt a történelmi folyamatot jelenítik meg, így váltak az államiség szimbólumává. A nemzeti jelképeknek a szuverenitás gondolatát őrző és fenntartó ereje volt az önálló állami lét elvesztése vagy korlátozása idején is.

A nemzeti jelképeknek tehát kettős jelentéstartalmuk van: egyrészt az államiség, az állami szuverenitás külső megjelenítési formáinak tekinthetők, másrészt a nemzethez mint közösséghez való tartozás kinyilvánításának az eszközei is. E szimbólumokat a törvényben meghatározott feltételek mellett a közösség tagjai, természetes és jogi személyek is széles körben használhatják és használják, kifejezve ezzel a magyar nemzethez vagy a magyar államhoz — vagy mindkettőhöz — tartozással kapcsolatos meggyőződésüket.

Az Njtv. kifejezetten elismeri a nemzeti érzés felségjelvények útján való kinyilvánításának lehetőségét és — a

jelképek tekintélyének megőrzése mellett — megengedi magánszemély részére a nemzethez való tartozás kifejezésére, illetve eseti jelleggel a különböző nemzeti ünnepeken, társadalmi rendezvényeken ezek használatát.

3. Az Alkotmányban szabályozott felségjelvények szorosan kapcsolódnak az 1989—1990-es alkotmányos rendszerváltozáshoz, az alkotmányos demokrácia megteremtéséhez. A Himnusz az 1989. évi XXXI. törvény, a zászlót az 1990. évi XL. törvény, a címet az 1990. évi XLIV. törvény iktatta az Alkotmány szövegébe. A Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1990. évi XLIV. törvény indokolása szerint „indokoltnak látszik, hogy — tekintettel az állami szimbólumok nagy jelentőségére és érzelmi színezetére — a címerről alkotmányi rendelkezés szövege.” E nagy jelentőségű alkotmányi szabályozási tárgykör és a mögötte meglévő — a törvény indokolásában is szereplő — történelmi konszenzus a fokozott jogi védelem alkotmányos igényét támasztja alá, amelynek révén az alkotmányozó hatalom ezáltal kívánta „helyreállítani azt a rendet, amely szervesen illeszkedik szuverén államiságunk történelmi folyamatainak sorába”.

Az Alkotmány szövegébe került nemzeti szimbólumok jelentősége az ország közelmúltbeli történelmére — a totalitárius államberendezkedésből a demokratikus társadalomba való átmenetre — tekintettel felértékelődött, aminek e szimbólumokat sértő egyes magatartások büntetőjogi védelme is nyomatékot ad. A magyar törvényhozónak a Btk. 269/A. §-ában kifejeződő álláspontját e történelmi körülmények is indokolták.

A jelen ügyben a történelmi sajátosság megítéléséhez hozzátartozik, hogy 1948-tól az alkotmányos rendszerváltásig az állami függetlenség és a nemzeti szimbólumok szorosan összefüggtek. A független magyar államhoz tartozás, a nemzeti érzés háttérbe szorult az internacionalizmussal szemben, a címet megváltoztatták, a nemzeti ünnepen rendszeresen sor került letartóztatásokra és ilyenkor a nemzeti jelkép használata is politikai gyanút keltett.

A nemzeti jelképek alkotmányos jelentőségét, ezen alkotmányos értékek fokozott és különleges védelmét támasztja alá és teszi nyilvánvalóvá az Alkotmány 76. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés, amely a Magyar Köztársaság címeréről, zászlajáról és azok használatáról szóló törvény elfogadásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatát kívánja meg. Ilyen minősített törvényhozási többség csak az Alkotmány elfogadásához és módosításához szükséges. Az Országgyűlés az Alkotmány 76. § (3) bekezdésének végrehajtására 1995-ben megalkotta az Njtv.-t.

Az Abh. a véleménynyilvánítás szabadsága védelmében semmisítette meg a Btk. 169. §-ának (2) bekezdését, amely a magyar nemzetet, nemzetiséget, népet, felekezetet vagy fajt sértő véleménynyilvánítás büntetését rendelte el. Ennek a határozatnak az ismeretében hozta meg az Országgyűlés az 1993. évi XVII. törvényt, amelynek 55. §-a iktatta be a Btk.-ba 269/A. §-ként a támadott, a nemzeti jelkép

megsértéséről szóló rendelkezést. Ennél a büntetőjogi szabálynál már nem a nemzetről, nemzetiségről, népről, felekezetről, fajról szóló vélemény kifejtéséről van szó, hanem a függetlenségét csak rövid ideje megélő ország jelképeiről.

4. A demokráciáknak csak egyik lényeges kritériuma a vélemények pluralizmusa. A demokráciákra jellemző az ország egységét megjelenítő intézmények és szimbólumok léte, amelyek — bár nem kritizálhatatlanok — bizonyos vonatkozásaikban kívül vannak a vélemények alkotmányjogilag védendő pluralizmusán.

Ez az elv jelenik meg a nemzet egységét kifejező köztársasági elnök esetében, akinek személye az Alkotmány értelmében sérthetetlen, és akinek büntetőjogi védelmét külön törvény biztosítja. [Alkotmány 29. § (1) bekezdés, 31/A. § (1) bekezdés.] Az Alkotmánybíróság a 48/1991. (IX. 26.) AB határozatában az Alkotmány fenti tételeit a véleménynyilvánítás szabadsága viszonylatában megszorítóan értelmezte, ám a történelmi analógiákra figyelve nem zárta ki a köztársasági elnök fokozottabb büntetőjogi védelmét. E határozatában az Alkotmánybíróság megállapította: „Az Alkotmány 29. §-ának az a kitétele, mely szerint a köztársasági elnök »kifejezi a nemzet egységét«, az adott összefüggésben sokkal inkább a köztársasági elnöki funkció pártatlanságát fejezi ki, mintsem azt, hogy az elnök elleni támadás egy nemzeti jelkép (zászló, címer, himnusz) megsértésével esne egy tekintet alá. A becsület védelmének speciális szabályozásakor a törvényhozó egyaránt mérlegelheti azt, hogy szigorúbb szankciókat alkalmaz, vagy pedig hogy inkább a közhivatalt és tisztségeket betöltők hivatali tevékenysége szabad bírálatának biztosít szélesebb lehetőségét.” (ABH 1991. 217., 238.)

Az Alkotmány XIV. fejezetében felsorolt nemzeti jelképek — amelyek alkotmányos intézményként sem tekinthetők közszereplőnek — a ciklusidőhöz kötött államfőhöz képest még inkább az ország külső és belső integritásának alkotmányos szimbólumai, éppen ezért alkotmányos érvek szólnak büntetőjogi védelmük mellett. A nemzeti szuverenitást kifejező és megjelenítő intézmények fokozott közjogi és büntetőjogi védelme az európai jogi kultúrákban alkotmányosan elfogadott, s ez a véleménynyilvánítás szabadságának indokolt korlátja is egyben.

5. A törvényhozó a nemzeti jelkép megsértésének bűncselekményét a közrend elleni bűncselekményeket meghatározó XVI. fejezet II. címében, a köznyugalom elleni bűncselekmények között, közvetlenül a közösség elleni izgatás bűncselekményét követően helyezte el.

A vitatott bűncselekmény — Btk.-beli szerkezeti elhelyezése alapján — általános jogi tárgyat közvetetten a közrend, közelebbről a köznyugalom képezi. A közvetlen elkövetési tárgya pedig a Magyar Köztársaság himnusza, zászlaja és címere.

A vizsgált bűncselekmény elkövetési magatartása hasonló a közösség elleni izgatásnak az Abh.-val megsemmisített gyalázkodás alakzatához. Az elkövetési magatartás: nagy nyilvánosság előtt szóban és tettben megnyilvánuló

sértő, vagy lealacsonyító kifejezések használata, vagy más ilyen cselekmények elkövetése.

A két bűncselekmény közötti lényeges eltérés az elkövetés tárgyában található. Amíg az Alkotmánybíróság által az Abh.-ban megsemmisített 269. § (2) bekezdésében közvetlenül védett jogi tárgy: a magyar nemzet, valamely nemzetiség, nép, felekezet vagy faj volt, addig a Btk. most vizsgált rendelkezése által közvetlenül védett jogi tárgy a Magyar Köztársaságnak az Alkotmányban meghatározott nemzeti jelképei. A véleménynyilvánítás alkotmányos korlátja, a fokozott büntetőjogi védelem szempontjából tehát alapvetően más jogi tárgyról van szó.

6. A véleménynyilvánítás szabadságának büntetőjogi korlátozásakor az arányosság kérdésének megítélésénél egyrészt vizsgálni kell azt, hogy más jogi eszközök alkalmazására lehet-e számítani, másrészt más eszközök hiányában is tisztázandó, nem túl súlyos-e a büntetőjogi következmény. Az Abh.-ban más jogi eszközként számításba vehetőnek tekintett kártérítés széles körben, visszatartó hatással való alkalmazására a jelen esetben nem lehet gondolni. A büntetőjogi szabállyal történő korlátozást vizsgálva a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat azt fejtette ki, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában (ABH 1994. 219. 231.). A nemzeti jelképek megsértése esetén nem ilyen magatartásról van szó. Más számításba vehető jogi eszköz hiányában a büntetőjogi szabály alkalmazása (a büntetőjog rendszeréhez viszonyítva enyhe szankció kilátásba helyezésével) nem tekinthető aránytalannak.

A 21/1996. (V. 17.) AB határozatban foglaltak szerint a bűncselekmények meghatározása és szankcionálása törvényhozói kompetencia, amely felett kivételes esetekben érvényesülhet csak alkotmánybírósági kontroll. (ABH 1996. 74. 82.) Az Országgyűlés mérlegelési jogkörébe tartozik tehát annak eldöntése, hogy a nemzeti jelképek számára önállóan nevesített büntetőjogi védelmet intézményesít-e, avagy beéri a Btk. 271. §-ában meghatározott büntetőjogi felelősségnek az említett elkövetési magatartásra való alkalmazásával.

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a nemzeti jelképeket illető negatív tartalmú vélemények, a jelképek történetére, értékére, közjogi jelentőségére vonatkozó tudományos nézetek, művészi kifejezések, illetőleg kritikák hangoztatása, esetleg megváltoztatásukat vagy eltörlésüket célzó javaslatok kifejezésre juttatása, értelemszerűen nem eshet büntetőjogi szankcionálás alá, hanem része a véleménynyilvánítás alkotmányos szabadságának.

7. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem megalapozott az indítványozónak az a megállapítása sem, miszerint a Btk. vizsgált szabálya diszkriminatív. A Btk. e rendelkezése csak az Alkotmány által meghatározott és általa védett nemzeti jelképeket részesíti büntetőjogi védelemben. A törvényhozó mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy az Alkotmányban meghatározott nemzeti jelképeken

kívül esetleg külföldi államok nemzeti szimbólumait is büntetőjogi védelemben részesíti-e.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Btk. 269/A. §-a nem alkotmányellenes, összhangban van az alkotmányos büntetőjoggal szemben támasztott követelményekkel, ezért az indítványokat a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

Az Alkotmánybíróság e határozata tárgyának jelentőségére és közérdekűségére figyelemmel indokoltan tartotta annak a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Budapest, 2000. május 8.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
előadó alkotmánybíró

*Dr. Tersztyánszkyne
dr. Vasadi Éva s. k.,*
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 763/B/1995.

Dr. Erdei Árpád alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek azzal, hogy az Alkotmánybíróság a Btk. 269/A. § alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította. A határozat indokolásának azon megállapítása azonban, hogy a nemzeti jelképeknek kettős jelentéstartalmuk van, mert egyrészt az államiság, az állami szuverenitás külső megjelenítési formáinak tekinthetők, másrészt pedig a nemzethez mint közösséghez való tartozás nyilvánításának eszközei is, bizonyos, az indokolásban nem érintett következtetések levonását is megengedi, s ugyanakkor meg is kívánja.

A Btk. 269/A. §-ában megfogalmazott törvényi tényállás a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozza a büntetőjog eszközeivel. A határozat indokolása részletesen ismerteti az Alkotmánybíróság a 30/1992. (V. 26.) AB határozata indokolásában az alapjog korlátozásának feltételeiről kifejtettéket. Ugyancsak idézi az ugyanott, kifejezetten a véleménynyilvánítási szabadság korlátozásáról írtakat.

Elfogadva is a mostani határozatnak azt a megállapítását, hogy a jelen ügyben a véleménynyilvánítás szabadsága az Alkotmányra közvetlenül visszavezethető más normatív

alkotmányos értékekkel ütközik s különbözik a konkrét büntetőjogi norma szerkezete is a korábbi alkotmánybíró-sági vizsgálat alapjául szolgáló normákétól (IV. 2.), rá kell mutatni arra, hogy a Btk. 269/A. §-ában meghatározott tényállás alkotmányossága nem csupán e megállapításra és a hozzá fűzött okfejtésre tekintettel mondható ki, hanem azért is, mert a véleménynyilvánítási szabadságot a közösség méltóságának védelme érdekében korlátozza.

A 30/1992. (V. 26.) AB határozatban az Alkotmánybíró-ság kimondta, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között s a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie. Kimondotta azonban azt is, hogy az emberi méltóság — amelyhez az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerint minden embernek vele született joga van — a véleménynyilvánítási szabadság korlátja lehet, s ugyancsak ilyen korlát lehet a közösségek méltósága is. A büntetőjog eszközeinek az emberi méltóság, illetőleg a közösség méltósága védelmére történő igénybevételét az Alkotmánybíróság megengedhetőnek tekintette. (ABH 1992. 167., 174., 181.)

A Btk. 269/A. §-a az Alkotmány 75. és 76. §-ában meghatározott nemzeti jelképek megsértését tilalmazza. Ez a tilalom büntetőjogi értelemben a nemzeti jelképek kettős jelentésére tekintet nélkül áll fenn; a Btk. rendelkezése önmagában a kettős jelentéstartalmat nem teszi nyilvánvalóvá. A kettős tartalom az alkotmányi rendelkezések elemzése során tárható fel, de már a jelképeket megállapító XIV. Fejezet „A Magyar Köztársaság fővárosa és nemzeti jelképei” címe is világosan jelzi azok egyszerre állami és nemzeti jellegét. A Btk. 269/A. § alkotmányosságának megítéléséhez azonban más tényezők mellett éppen a kettős jelentéstartalom feltárása szolgálhat alapul.

A határozat utal arra, hogy a nemzeti jelképek használatával a közösség tagjai kifejezhetik a magyar nemzethez, vagy pedig a magyar államhoz vagy éppen mindkettőhöz tartozásukkal kapcsolatos meggyőződésüket. Valóban, a nemzethez, illetőleg az állam polgárainak körébe tartozás nem szükségképpen esik egybe: vannak, akik a magyar nemzethez tartozónak tekintik magukat, miközben más államnak a polgárai, s ugyanúgy vannak nem a magyar nemzethez tartozó magyar állampolgárok. Ezen az alapon legalább két közösséget lehet megkülönböztetni, mégpedig a magyar nemzethez tartozók közösségét és a magyar állam polgárainak közösségét. Az is természetes, hogy e két közösség nagyrészt egybeesik: a magyar nemzethez tartozók jórészt egyben a Magyar Köztársaság polgárai is, s a Magyar Köztársaság polgárai jórészt magyar nemzetiségűek.

Az a tény, hogy a történelem folyamán a magyar nemzeti jelképek egyben a magyar állami szuverenitást úgyszintén kifejező jelképekké is váltak, magyarázza, hogy a nem magyar nemzetiségű magyar állampolgárok ugyancsak sajátjukként és saját közösségüket kifejező jelképként kezelhetik azokat. Számukra a jelképek, ha nem a nemzeti, akkor az állami jellege a meghatározó. A Magyar Köztársaság magyar és nem magyar nemzetiségű polgárai így egyformán

tarthatnak igényt arra, hogy az Alkotmányban megállapított jelképeket mindenki tiszteletben tartsa. A jelképek szempontjából a közösséget az állam polgárainak közösségét az államhoz való viszonyuk határozza meg (nemzetiségtől függetlenül), s ennek a közösségnek a méltósága is lehet a véleménynyilvánítási szabadság korlátja.

A határozat indoklásában a közösség méltóságának a Btk. 269/A. § alkotmányossága megítélése szempontjából nagyobb jelentőséget kellett volna tulajdonítani. Ezáltal a véleménynyilvánítási szabadság korlátairól a 30/1992. AB határozatban kifejtettek érvényének változatlan fenntartása megfelelő hangsúlyt kapott volna.

Budapest, 2000. május 8.

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila alkotmánybíró párhuzamos indoklása

1. A Btk. 269/A. §-ának az indítványokban támadott rendelkezése olyan magatartásra vonatkozik, amely a véleménynyilvánítás egy sajátos esetét jelenti. Annak következtében az ebben a szabályban meghatározott magatartás bűncselekmény, a véleménynyilvánítás szabadsága ebben a tekintetben korlátozottá vált és a korlátot büntetőjogi szabály tartalmazza.

2. Az Alkotmány az alapvető jogok között, a 61. §-ban kimondja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánításra. A 8. § (1) bekezdése szerint pedig az ember alapvető jogainak védelme az állam elsőrendű kötelessége, és ennek megfelelően — a 8. § (2) bekezdése szerint — az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, az alapvető jog lényeges tartalmát azonban törvény sem korlátozhatja.

Az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezés alkotmányosságának megítélésénél alapul vette az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlésén 1966-ban elfogadott és Magyarországon az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmányát (a későbbiekben: Egyezségokmány), továbbá az Európa Tanács tagjai által 1950-ben elfogadott és Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény), valamint az Európai Emberi Jogi Bíróság gyakorlatát. Az Egyezségokmány és az Egyezmény meghatározta azt, hogy mennyiben korlátozhatók az emberi jogok, a bírói gyakorlat pedig értelmezte a vonatkozó szabályokat. Az emberi jogok korlátozásáról több határozatban állást foglalt az Alkotmánybíróság is.

3. Az Európai Emberi Jogi Bíróság gyakorlatában az emberi jogok korlátozásánál követelmény az, hogy a korlátozás törvényen alapuljon. Ez a követelmény nem merül ki abban, hogy a korlátozó szabály formailag törvényben fogalmazódik meg, hanem kiterjed a tartalomra is, és eb-

ben a vonatkozásban azt jelenti, hogy a korlátot meghatározó szabály megfogalmazása lehetővé teszi az állampolgár számára annak — ha szükséges jogi tanácsadó segítségével történő — előre látását, milyen következményekkel járhat magatartása. (A Bíróság által alkalmazott követelményeknek a megfogalmazása megtalálható a közelmúltban a Bírósági Határozatokban közzétett Rekvényi kontra Magyarország, 25390/94 számú ügyben, Bírósági Határozatok 1999/12. 954. oldalon.)

A Btk. támadott szabályát a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1993. évi XVII. törvény határozta meg és iktatta be a Btk.-ba 269/A. §-ként. A jelen ügyben a szabály érthetősége, pontossága megfelel a Bíróság gyakorlatában kialakult elveknek. A korlátozás törvényen alapuló volta tehát megállapítható.

4. Az Európai Emberi Jogi Bíróság az emberi jogok korlátozásánál azt is vizsgálандónak tartja, hogy a korlátozásnak az Egyezményben elismert célja volt-e. A Btk. 269/A. §-ának tartalmából és elhelyezéséből az állapítható meg, hogy a szabály célja a magyar állam függetlensége jelképeinek és ezzel összefüggésben — az Egyezmény szóhasználata szerint — mások jogainak védelme volt. Az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése szerint mások jogainak védelme céljából a véleménynyilvánítás szabadsága korlátozható.

Az Európai Emberi Jogi Bíróság az utóbbi években ismételten elismert célnak minősítette a véleménynyilvánítási szabadságnak olyan törvényi korlátozását, amelynek meghozatalával vallási meggyőződés, vallási érzés védelmét kívánták biztosítani a sértő, megbotránkozást keltő magatartással szemben. A Bíróság ezt a korlátozást az Egyezmény 9. Cikke 1. bekezdése szerinti gondolat-, lelkiismeret-, vallásszabadság, illetve 10. Cikke 2. bekezdésében megfogalmazott „mások jogai védelme” céljából történő korlátozásként értékelte (Otto-Preminger-Institut v. Austria ítélet 1994. szeptember 20, Series A no. 295-A, p. 14, § 48; Wingrove v. the United Kingdom ítélet 1996. október 22, no. 19/1995/525/611, § 48).

5. A véleménynyilvánítás büntetőjogi szabállyal történő korlátozása tekintetében alaptételeket megfogalmazó 30/1992. (V. 26.) AB határozat az Alkotmány alapján kifejtette, hogy nem alkotmányellenes az alapjog törvénnyel történő korlátozása, ha másik alapjog védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el és a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest nem aránytalan. A határozat azt is kimondta, hogy a közösségek méltóságának védelme a véleménynyilvánítás alkotmányos korlátja lehet (ABH 1992. 167, 171, 181). Az Alkotmánybíróság az Európai Emberi Jogi Bíróság gyakorlatát is elemezte a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában és erre is figyelemmel hangsúlyozta, hogy alapjog korlátozásának alkotmányossága akkor ismerhető el, ha a korlátozás más alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében szükséges és a korlátozás megfelel az arányosság követelményének (ABH 1994, 219, 222, 224—225.).

Az Alkotmánybíróság a 31/1994. (IV. 2.) AB határozatban a Magyar Köztársaság címerének és az állami felségjogra utaló egyes elnevezések használata tárgyában a címer különleges szerepét juttatta kifejezésre, amikor kimondta, hogy a címert csak a közhatalmi szervek használhatják (ABH 1994. 168, 171.). A köztársasági elnök személyének büntetőjogi védelmével kapcsolatban pedig a 48/1991. (IX. 26.) AB határozat azt fejezi ki, hogy az egyébként az Alkotmány 29. §-a szerint a nemzet egységét kifejező személy védelménél nagyobb jelentőséget tulajdonít a nemzeti jelkép (zászló, címer, himnusz) megsértésével szemben való fellépésnek (ABH 1991. 217, 238.).

6. Az Európai Emberi Jogi Bíróság fentiekben megjelölt határozatai a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására a mások jogainak védelmét a vallási meggyőződéssel, vallási érzéssel kapcsolatban ismerte el törvényes célként. A vallási érzéshez hasonló az embereknek az az érzése, amely a valamely országhoz, hazához tartozásban fejeződik ki. Ezt az érzést sérti meg az állam jelképeit sértő vagy lealacsonyító kifejezések használata vagy más ilyen cselekmények elkövetése. Az ilyen cselekményekkel történő véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása — mind a formai, mind a tartalmi szempontokat figyelembe véve — megfelel a Bíróság gyakorlatában kialakult feltételeknek, és az Alkotmánybíróság gyakorlatával sem ellentétes az, hogy mások jogai védelme érdekében törvény a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozza, valamint az sem, hogy a Magyar Köztársaság jelképeinek különleges védelme legyen.

7. Az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése az emberi jogok korlátozásának feltételeként állapítja meg, hogy a felsorolt jogok vagy érdekek védelme a korlátozást demokratikus társadalomban szükségessé tegye. A magyar Alkotmánybíróság gyakorlata az alapjog korlátozásának lehetőségét akkor ismeri el, ha más alapjog védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme máséknál nem érhető el és a korlátozás arányos [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994. 219, 222.].

Mind az Egyezségokmány 19. Cikkének 3. bekezdése, mind az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése kimondja, hogy a véleménynyilvánítási jog gyakorlása kötelezettségekkel és felelősséggel jár. Az Európai Emberi Jogi Bíróság már hivatkozott mindkét ítélete a véleménynyilvánítással járó kötelezettséggel és felelősséggel összefüggésben vizsgálja azt, hogy mennyiben támadó jellegű a vélemény. Az egyes országok sajátosságainak megfelelően látja megállapíthatónak mindkét ítélet azt, hogy a korlátozás társadalmi szükségessége az Egyezményben elismert cél érdekében fennáll-e és arányos-e (Otto-Preminger-Institut v. Austria ítélet 1994. szeptember 20, Series A no. 295-A, p. 15, § 49, 50; Wingrove v. the United Kingdom ítélet 1996. október 22, no. 19/1995/525/611, § 52, 53, 57—58.). A korlátozás szükségességének társadalmi okait a magyar történelmi sajátosságokra tekintettel bírálta el a Bíróság a Rekvényi kontra Magyarország ügyben is (Bírósági Határozatok 1999/12. 956. oldal).

A rendszerváltást megelőző negyven év alatt az internacionalizmussal szemben háttérbe szorították az országhoz tartozás érzését, az ezzel az érzéssel szorosan összekapcsolódó szimbólumok szerepét csökkentették, a címet megváltoztatták, a nemzeti ünnepen rendszeresen sor került rendőri intézkedésekre és ilyenkor a zászló alkalmazása, a kokárda viselése is politikai gyanút keltett. A rendszerváltást követően megerősödött az országhoz tartozás érzése, és ezzel összefüggésben az állam függetlenségét kifejező jelképek tisztelete. Az Alkotmánynak a nemzeti jelképekről szóló rendelkezései 1989-ben, illetve 1990-ben kerültek megfogalmazásra. Ezen az alapon érthető az Alkotmány 76. §-a (3) bekezdésének az a rendelkezése is, amely szerint a címerről, a zászlóról és azok használatáról szóló törvény elfogadásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

8. Az összehasonlító vizsgálat azt mutatja, hogy számos európai országban van olyan büntetőjogi szabály, amely az adott állam felségjelvényei tekintetében a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozza. Ezekben az országokban tehát úgy ítélik meg, hogy a demokratikus államban szükséges a független állam jelképét sértő véleménynyilvánítás megakadályozása, az ehhez az államhoz való tartozás érzését valló személyekben megbotránkozást keltő magatartással szemben való fellépés. [A német Alkotmánybíróság egyik ítélete szerint a Német Szövetségi Köztársaság érdeke, hogy állampolgárai azonosuljanak a zászló, mint jelkép által kifejezett értékekkel és ezért a zászló megsértésére vonatkozó büntetőjogi rendelkezést alkotmányosnak tekintette — BVerfGE 81, 278, 294 (1990)]. Fokozottan jelentkezhet ilyen igény a magyar történelmi sajátosságokra tekintettel, ahol a nemzeti jelkép megsértése bizonyos esetekben még megfélemlítő hatást is kiválthat.

Nem áll ellentétben az elmondottakkal a 30/1992. (V. 26.) AB határozat, amely a Btk.-nak a magyar nemzet, nemzetiséget, népet, felekezetet vagy fajt sértő véleménynyilvánítás büntetéséről rendelkező 269. §-át alkotmányellenessé nyilvánította és megsemmisítette. Ez a határozat annak ellenére, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának általános elveiről is megállapításokat tartalmazott, az állami és a helyi önkormányzati szervek tevékenységének nyilvános bírálhatóságáról, a nagy nyilvánosság előtt történő véleménynyilvánításról szólt, ez pedig a határozat szerint „gyakorlatilag a sajtónyilvánosságot jelenti”, a határozat elsődlegesen a sajtószabadságot védi (ABH 1992, 167, 180.). A határozat meghozatala után, 1993-ban megalkotott törvénnyel a Btk.-ba 269/A. § számmal felvett rendelkezés a megsemmisített 269. §-ban meghatározottól eltérő természetű cselekményre vonatkozik, amelynél „nagyszámú egyéni jog megsértésének veszélye” áll fenn, ezzel szemben pedig a határozat is szükségesnek látta a védelmet (ABH 1992. 167, 179.). Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltóság joga általános személyiségi jognak minősül, amelynek külön nevesített esete a vallásszabadsághoz és a lelkiismereti szabadsághoz való jog [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 51.]. Az

országához való tartozás érzése nem jelenik meg ugyan nevesített jogként, ennek ellenére — a vallásszabadsághoz, a lelkiismereti szabadsághoz való joghoz hasonlóan — ez is része az emberi méltósághoz való jognak, mint általános személyiségi jognak. Ennek a jognak a sérelmét hárítja el a véleménynyilvánítási szabadság korlátozása.

9. A véleménynyilvánítás szabadságának büntetőjogi szabállyal való korlátozásánál az arányosság kérdésének megítélésénél egyrészt vizsgálni kell azt, hogy más jogi eszközök alkalmazására lehet-e számítani, másrészt egyéb eszközök hiányában is tisztázandó, nem túl súlyos-e a büntetőjogi következmény. A 30/1992. (V. 30.) AB határozatban más jogi eszközként számításba vehetőnek tekintett kártérítés széles körben, visszatartó hatással való alkalmazására a jelen esetben nem lehet gondolni. A büntetőjogi szabállyal történő korlátozást vizsgálva a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat azt fejtette ki, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálát, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában (ABH 1994. 219, 231.). A nemzeti jelképek megsértése esetén nem ilyen magatartásról van szó. Más számításba vehető jogi eszköz hiányában a büntetőjogi szabály alkalmazása (a büntetőjog rendszeréhez viszonyítva enyhe szankció kilátásba helyezésével) nem tekinthető aránytalannak.

Budapest, 2000. május 8.

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István alkotmánybíró párhuzamos indoklása

Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjog kiemelt alkotmányos védelmet élvez, és csak különösen indokolt esetben korlátozható. A határozat is kiemeli a 30/1992. (V. 26.) AB határozatnak azt az alapvető megállapítását, amely szerint „a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely 'intézmény' közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).” (ABH 1992. 178.)

Az Alkotmánybíróság jelen ügyben arra az álláspontra jutott, hogy az Alkotmány 75—76. §-aiban alkotmányos értékke emelt nemzeti jelképek védelme érdekében kivételesen korlátozható a véleménynyilvánítás szabadsága. Mivel a kifejezés szabadságát korlátozó törvényeket, így a Btk. 269/A. §-át is megszorítóan kell értelmezni, az Alkotmánybíróság — elsősorban a jogalkalmazás számára —

megfogalmazta, hogy „a nemzeti jelképeket illető negatív tartalmú vélemények, a jelképek történetére, értékére, közjogi jelentőségére vonatkozó tudományos nézetek, művészi kifejezések, illetőleg kritikák hangoztatása, esetleg megváltoztatásukat vagy eltörlésüket célzó javaslatok kifejezésre juttatása értelemszerűen nem eshet büntetőjogi szankcionálás alá”.

Bár ez a megállapítás az indoklás részeként is irányadó a bíróságok számára, álláspontom szerint a Btk. 269/A. §-ának alkalmazásával kapcsolatos alkotmányos követelményt helyesebb lett volna a határozat rendelkező részében megfogalmazni. Ezt a megoldást választotta az Alkotmánybíróság például a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban is, amikor a közhatalmat gyakorlókkal és a politikusokkal szembeni véleményszabadság biztosítása érdekében a rágalmozás és a becsületsértés alkalmazási körét szűkebb keretek közé szorította. (ABH 1994. 219.)

A nemzeti jelkép megsértése esetében különös jelentősége van annak, hogy a cselekmény mennyiben veszélyes a társadalomra. A társadalomra veszélyesség minden bűncselekmény fogalmi eleme (Btk. 10. §). A bírói gyakorlat egységes abban a tekintetben, hogy a társadalomra veszélyesség egyrészt jogalkotói, másrészt jogalkalmazói kategória. Jogalkotói kategória annyiban, hogy a törvényhozó a Btk. megalkotásánál azokat az emberi magatartásokat nyilvánította — törvényi tényállásba foglalás útján — bűncselekménnyé, amelyeket a társadalomra veszélyesnek ítélt. Ugyanakkor a jogalkalmazóknak minden esetben vizsgálniuk kell az elkövetett cselekmény konkrét társadalomra veszélyességét, illetve annak mértékét. A bíróságok ennek eredményeképpen arra a következtetésre is juthatnak, hogy a törvényi tényállást kimerítő cselekmény nem bűncselekmény, mert az elkövetéskor teljesen nélkülözte a társadalomra veszélyességét (BH 1994. 471.).

A jogalkotó a Btk. 269/A. § megalkotásával társadalomra veszélyesnek minősítette azt, ha valaki „nagy nyilvánosság előtt a Magyar Köztársaság himnuszát, zászlaját vagy címerét sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, vagy más ilyen cselekményt követ el”. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 61. §-ának értelmezése alapján megfogalmazott alkotmányos követelménnyel e tényállás alkalmazási körét szűkítette. Nem minősíthető ugyanis társadalomra veszélyesnek önmagában a nemzeti jelképeket érintő negatív vélemény kifejezése, a tudományos bírálat, de még az olyan művészi kifejezés sem, amely a jelképeket meghökkenítő módon értékeli vagy azokat sajátos szemléltető eszközként használja. A szólásszabadság, a művészi kifejezés szabadsága és a tudomány szabadsága ennyiben elsőbbséget élvez a nemzeti jelképek büntetőjogi védelmével szemben.

Az Alkotmánybíróság azzal, hogy alkotmányosnak ítélte a Btk. 269/A. §-át, nem változtatta meg álláspontját az egyik legfontosabb demokráciakritérium, a véleményszabadság kitüntetett szerepéről. A testület joggyakorlata töretlenül tekinthető a közönség elleni izgatás „gyalázkodási” tényállását alkotmányosértőnek minősítő 30/1992. (V. 26.) AB határozattól az ugyancsak a közönség elleni

izgatásról hozott 12/1999. (V. 21.) AB határozatig. A Btk. 269/A. §-a különleges megközelítést igényelt, mert a Magyar Köztársaság himnusza, zászlaja és címere fokozott alkotmányos védelemben részesül.

Budapest, 2000. május 8.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek azzal, hogy a Btk. 269/A. §-a nem alkotmányellenes, a határozat indokolásával kapcsolatban azonban az alábbiakat tartom szükségesnek kifejtetni:

1. A nemzeti jelkép megsértésének törvényi tényállása több ponton is hasonló, illetőleg azonos vonásokat mutat, mint a Btk.-nak az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozattal megsemmisített 269. § (2) bekezdése. Azonos vonás, hogy mindkét törvényi tényállás nagy nyilvánosság előtt használt, sértő vagy lealacsonyító kifejezések vagy ilyen cselekmények tanúsítását szankcionálja. Hasonló vonás, hogy a cselekmények mindkét esetben a magyar nemzet méltósága ellen (is) irányulnak. A két tényállás közötti bizonyos különbség abban áll, hogy amíg a Btk. 269. § (2) bekezdése a *magyar nemzetet* (továbbá valamely nemzetiiséget, népet, felekezetet vagy fajt) védi a büntetőjog eszközeivel, addig a jelen határozat tárgyát képező büntetőjogi rendelkezés a *Magyar Köztársaság nemzeti jelképeivel* szembeni ugyanazokat az elkövetési magatartásokat nyilvánítja bűncselekménnyé.

Az Alkotmánybíróság a Btk. 269. (2) bekezdését alkotmányellenesnek találta és megsemmisítette, ugyanerre pedig a Btk. 269/A. § esetében nem lát okot, ezért a két tényállás között csupán árnyalatnyinak tűnő eltérésre tekintettel felmerülhet a kérdés: ennek az-e az oka, hogy az Alkotmánybíróság a 30/1992. (V. 26.) AB határozathoz képest a véleménynyilvánítási szabadság és a büntetőjog egymáshoz való viszonyára vonatkozó s azóta is következetesen képviselt álláspontját most módosította, vagy pedig a tényállások végső hasonlósága ellenére mégis olyan jelentős a különbség, hogy az az első esetben alkotmányellenesség megállapítására vezetett, a másodikban viszont nem. Erre a kérdésre a véleménynyilvánítási szabadság meghatározó alkotmányos értéke és — ahogyan az Alkotmánybíróság több korábbi határozatában is fogalmazott — kommunikációs anyajogi szerepe miatt nagyon világos és egyértelmű választ kell adni. Az indokolásból ezt részben hiányolom.

2. A határozat által a Btk. 269. § (2) bekezdése és a 269/A. §-a eltérő megítélésének indokaként adott válasz kettős.

Egyrészt azzal érvel, hogy a magyar himnusz, zászló és címer, tehát a nemzeti jelképek magának az Alkotmánynak

az intézményei azáltal, hogy az Alkotmány 75. és 76. §-ai határozzák meg azokat, és hogy a nemzeti jelképekkel kapcsolatos törvénykezéshez az Országgyűlés minősített többsége szükséges: ezért a jelképek magas fokú védelmet igényelnek, s többek között emiatt nem aránytalan a büntetőjogi védelmük. Ezzel az érvel — amelynek az indoklás elsődleges jelentőséget kölcsönöz — nem tudok egyetérteni. A büntetőjogi védelem alkotmányszerűsége szempontjából annak a mozzanatnak nincsen meghatározó jelentősége, hogy a jelképeket az Alkotmány határozza meg és tartalmazza. Ha mégis ez kapna elsődleges nyomatókat, akkor nem lenne magyarázható, hogy az Alkotmány egészének, minden rendelkezésének középpontjában álló magyar nemzetre sértő és lealacsonyító kifejezések, cselekmények büntetése miért alkotmányellenes [ahogyan ezt a 30/1992. (V. 26.) AB határozat kifejtette], és miért nem alkotmányellenes az ezt a nemzetet jelképező szimbólumok megsértése — más szóval mi indokolja a jelkép erősebb védelmét, mint azét az értékét, melyet jelképez.

Az indokolásban lényegében megtalálhatók annak a megítélésem szerinti elsődleges, legfontosabb indoknak az elemei, ami igazolja a Btk. 269/A. §-a alkotmányszerűségét. Egyetértek az indoklás IV. 3. pontjával, amely hivatkozik a történelmi körülményekre, arra, hogy a sok évtizedes, a nemzeti érzést az internacionalizmus javára háttérbe szorító totalitárius berendezkedést követően a nemzeti jelképekhez való viszony felértékelődött. Az indoklás szerkezete azonban azt a benyomást kelti, hogy a büntetőjogi szankció alkotmányszerűségének elsődleges indoka az, hogy a jelképeket az Alkotmány jeleníti meg, s csak második, kisegítő indokként lehet a történelmi körülményekre hivatkozni. Holott álláspontom szerint a jelképek büntetőjogi védelmének az Alkotmánnyal való összeegyeztethetősége szempontjából a történelmi átmenet viszonyainak van meghatározó jelentősége és nem annak, hogy a jelképeket az Alkotmány határozza meg és tartalmazza — ez utóbbi önmagában aligha lenne elegendő hivatkozási alap az indítvány elutasításához. Összességében tehát a Btk. 269/A. §-ának az Alkotmánnyal való összeegyeztethetősége indokolásában a történelmi körülményeknek nagyobb nyomatókat kellene kapnia. Ezt az érvet az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjoga is alátámasztja, mely szerint a totalitárius államberendezkedésből a demokratikus társadalomba való átmenet időszakában a demokratikus intézmények megszilárdulásáig, éppen a kialakulófélben lévő demokratikus intézmények védelmében átmenetileg helye lehet bizonyos emberi jogok és szabadságok korlátozásának olyankor is, amikor az egy töretlen demokratikus fejlődésen keresztülment ország esetében indokolatlan volna.

3. Nem értek egyet azzal az érvel sem, amely szerint a nemzeti jelképek büntetőjogi védelmét az is indokolja, hogy a valamely államhoz tartozással kapcsolatos meggyőződés és érzés a vallási meggyőződéshez, érzéshez hasonló védelmet érdemel.

A határozat indokolása ezzel kapcsolatban hivatkozik az Emberi Jogok Európai Bíróságának két ítéletére, melyben az a véleménynyilvánítási szabadság jogszerű korlátozásának tekintette a mások vallásos érzületét sértő kifejezések használata miatti büntetőjogi szankció alkalmazását. A felhozott példák nem találók. Az említett két ítélet abban foglalt állást, hogy az egészen kiemelkedően, szokatlanul durva istenkáromlás miatti büntetőjogi büntetés mások vallásos érzületének védelme érdekében összeegyeztethető a véleménynyilvánítási szabadsággal. Ezek az ítéletek nem jelentenek megfelelő hivatkozási alapot olyan elkövetési módozatok szankcionálhatóságát illetően — sértő, lealacsonyító kifejezés használata, vagy ilyen cselekmény elkövetése — melyeknek a törvény általi megfogalmazásából az is következik, hogy a nem tapintatlanul goromba, durva kifejezések is e törvényhely alá eshetnek.

A nemzeti érzületnek a vallásos érzülethez hasonlítását továbbá azért nem tudom helyesnek tekinteni, mert ebben a tekintetben a társadalmi megítélés megoszolhat; nem szerencsés, ha az Alkotmánybíróság az egyéni megítélések, ízlések világába tartozó kérdésekben foglal állást, különösen ha ez az állásfoglalás — mint a jelen esetben — nem elkerülhetetlenül szükséges az előtte lévő ügy eldöntéséhez.

Végeredményben tehát a Btk. 269/A. §-át azokkal az indokolásbeli hangsúlyeltolódásokkal, melyeket itt jeleztem, összeegyeztethetőnek tartom a véleménynyilvánításnak az Alkotmány 61. §-a által biztosított szabadságával. E megfontolások kihangsúlyozása azért is lényeges, hogy világossá váljék: az Alkotmánybíróság e határozat meghozatalánál is változatlanul azokra a kritériumokra épít, melyeket korábbi határozataiban a büntetőjog és a véleménynyilvánítási szabadság viszonya tekintetében kidolgozott. Ezért is értek mélyen egyet az indokolásnak azzal a tételével, mely szerint „Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a nemzeti jelképeket érintő akár negatív vélemény hangoztatása, az arra vonatkozó tudományos vizsgálat, művészi kifejezés, illetőleg kritika, a jelképek történetére, értékére, közjogi jelentőségére vonatkozó, esetleg megváltoztatásukat vagy akár eltörlésüket célzó vélemény, álláspont, javaslat kifejezésre juttatása például értelemszerűen nem eshet büntetőjogi szankcionálás alá, hanem beletartozik a véleménynyilvánítás alkotmányos jogába” (IV. 6. pont). E tétel meghatározó fontosságára tekintettel azonban célszerűnek tartottam volna, ha a fentieket nem csupán az indokolás tartalmazza, hanem a határozat rendelkező része a Btk. 269/A. § alkalmazásánál érvényesülő alkotmányos követelményként írta volna elő.

Budapest, 2000. május 8.

Dr. Németh János s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 14/2000. (V. 12.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában — *dr. Holló András* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával és *dr. Kukorelli István* alkotmánybíró különvéleményével — meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 269/B. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja, a 269/B. § (1) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésére vonatkozó indítványokat pedig visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 269/B. §-a alkotmányellenességének vizsgálatára több indítvány érkezett. Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette és azokat egy eljárásban bírálta el.

Az indítványozók többsége a sarló-kalapács és az ötágú vöröscsillag, valamint az ezeket ábrázoló jelképek terjesztésének, használatának, illetve közszemlére tételeének bűncselekménnyé nyilvánítását sérelmezte. Egy indítványozó a teljes törvényi tényállás alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte; támadta a horogkeresztre, SS-jelvényre, nyilaskeresztre vonatkozó részt is.

Az indítványozók álláspontja szerint a Btk. sérelmezett rendelkezése ellentétes az Alkotmány 3. § (1) bekezdésében megállapított pártalapítás szabadságával, 60. § (1) és (2) bekezdésében deklarált gondolat, lelkiismeret és a vallás szabadságával, illetve (4) bekezdésében foglalt kétharmados törvényi előírással. Véleményük szerint e rendelkezés sérti továbbá a 61. § (1) bekezdésében meghatározott véleménynyilvánítási szabadság alapjogát is.

Az indítványozók szerint azzal, hogy a jogalkotó csak bizonyos, általa önkényuralminak minősített jelképek büntetőjogi üldözését rendeli, az embereknek az Alkotmány 70/A. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző, vallási, politikai vagy más vélemény szerinti hátrányos megkülönböztetését valósítja meg. A Btk. e rendelkezése ugyanakkor sérti az Alkotmány 70/G. § (2) bekezdését is, amely alapján tudományos igazságok kérdésében kizárólag a tudomány művelői jogosultak dönteni.

Több indítványozó részletesen kifejti, hogy a sérelmezett rendelkezések ellentétesek a magyar államot kötelező nemzetközi joggal és nemzetközi egyezményekkel, így elsődlegesen az ENSZ közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és hazánkban az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (a továbbiakban: Egyezségokmány), az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt, Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) általuk megjelölt számos Cikkelyével.

II.

1. Az Alkotmánynak az indítványozók által hivatkozott rendelkezései a következők:

„3. § (1) A Magyar Köztársaságban a pártok az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és szabadon tevékenykedhetnek.”

„60. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságára.

(2) Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más lelkiismereti meggyőződés szabad megválasztását vagy elfogadását, és azt a szabadságot, hogy vallását és meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon akár egyénileg, akár másokkal együttesen nyilvánosan vagy magánkörben kinyilváníthassa, vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolhassa, vagy taníthassa.

(4) A lelkiismereti és vallásszabadságról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.

(3) A közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény, valamint a sajtószabadságról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(4) A közszolgálati rádió, televízió és hírügynökség felügyeletéről, valamint vezetőinek kinevezéséről, továbbá a kereskedelmi rádió és televízió engedélyezéséről, illetőleg a tájékoztatási monopóliumok megakadályozásáról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

„70/G. § (1) A Magyar Köztársaság tiszteletben tartja és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát, a tanszabadságot és a tanítás szabadságát.

(2) Tudományos igazságok kérdésében dönteni, kutatások tudományos értékét megállapítani kizárólag a tudomány művelői jogosultak.”

2. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1993. évi XLV. törvény „Önkényuralmi jelképek használata” elnevezéssel az alábbi rendelkezéseket iktatta a Btk.-ba:

„269/B. § (1) Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot, vagy ezeket ábrázoló jelképet

a) terjeszt,

b) nagy nyilvánosság előtt használ,

c) közszemlére tesz,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki azt ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezései az államok hatályban lévő hivatalos jelképeire nem vonatkoznak.”

A fenti bűncselekményi tényállás megalkotásának indokait e törvény praeambulumára rögzíti. Eszerint a XX. század szélsőséges politikai eszméi Európában és Magyarországon a hatalom erőszakos megszerzése és kizárólagos birtoklása útján olyan diktatúrákat hoztak létre, amelyek semmibe vették az emberi jogokat, és magyar állampolgárok tömeges kiirtásához vezettek. Az említett szélsőséges eszméket magukénak valló államok, szervezetek, mozgalmak jelképeinek használata fájó sebeket szaggat fel és összeegyeztethetetlen alkotmányos értékekkel.

A törvény praeambulumában és 1. §-ában foglaltaknak megfelelően az új bűncselekmény a közrend elleni bűncselekmények fejezetében, a köznyugalom elleni bűncselekmények között kapott helyet.

A törvényjavaslat indokolása azért javasolta a tényállásban leírt cselekményeket büntetendővé nyilvánítani, mert „a különböző szélsőséges (fasiszta és bolsevista) szimbólumok továbbélése, újra felhasználása felháborítja, jogos érzékenységekben sérti a társadalom jelentős részét. Ugyanakkor a törvényjavaslatban leírt cselekmények rontják hazánk nemzetközi hírnevét is”.

3. Az indítványozók az Egyezségokmány 19. Cikke és az Egyezmény 10. Cikke rendelkezéseinek sérelmére is hivatkoztak.

Az Egyezségokmány 19. Cikke szerint:

„1. Nézetei miatt senki sem zaklatható.

2. Mindenkinek joga van szabad véleménynyilvánításra; ez a jog magában foglalja mindenfajta adat és gondolat

határokat való tekintet nélküli — szóban, írásban, nyomtatásban, művészi formában vagy bármilyen más tetszése szerinti módon történő — keresésének, megismerésének és terjesztésének a szabadságát is.

3. Az e Cikk 2. bekezdésében meghatározott jogok gyakorlása különleges kötelességekkel és felelősséggel jár. Ennélfogva az bizonyos korlátozásoknak vetendő alá, ezek azonban csak olyanok lehetnek, amelyeket a törvény kifejezetten megállapít és amelyek

a) mások jogainak vagy jó hírnevének tiszteletben tartása, illetőleg

b) az állambiztonság vagy a közrend, a közegészség vagy a közérkölcök védelme érdekében szükségesek”.

Az Egyezmény 10. Cikke a következőket tartalmazza:

„1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokat tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együttjáró szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vetendő alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

III.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat az alábbiak miatt nem találta megalapozottnak:

1. Az Alkotmány 3. § (1) bekezdése a pártok alapításának és működésének szabadságát az általános rendelkezések körében önálló nevesített alapjogként határozza meg és részesíti alkotmányos védelemben. Ez a rendelkezés azonban a pártok szabad tevékenységét, s annak alkotmányos védelmét az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok keretei között biztosítja. Ebből következően tehát a pártok tevékenységének törvényi szabályozáson alapuló korlátozása önmagában nem sérti az Alkotmány e rendelkezését [24/1992. (IV. 21.) AB határozat, ABH 1992. 126, 128.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az önkényuralmi jelképek használatának bűncselekménnyé nyilvánítása nem áll közvetlen alkotmányos összefüggésben a pártok alapításának és működésének szabadságával, ezért az nem is sérti az Alkotmány 3. § (1) bekezdését.

2. A Btk. 269/B. §-a nem sérti az Alkotmány 60. §-ában meghatározott szabadságjogokat sem.

A Btk. e rendelkezése nem korlátozza a vallásszabadságot, mert a törvényi tényállásban felsorolt jelképek nem vallási, hanem politikai jellegűek. Ez a rendelkezés nem sérti a gondolat és lelkiismeret szabadságát sem, ugyanis a vitatott tényállás meghatározott magatartás büntetését teszi lehetővé; a büntetőjog axiómái közé tartozik, hogy pusztán a gondolat, vagy a lelkiismeret nem lehet a büntetőjogi felelősségre vonás alapja.

A lelkiismeret szabadságához való alapjog az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vallási, erkölcsi, vagy bármely egyéb természetű, így a politikai meggyőződésre is kiterjed. [46/1994. (X. 21.) AB határozat, ABH 1994. 260, 270.] A lelkiismereti szabadság alapjogát az Alkotmánybíróság a személyiség integritásához való jogként értelmezi: az állam senkit sem kényszeríthet olyan helyzetbe, amely meghasonlásba vinné önmagával, vagy amely összeegyeztethetetlen a személyiségét meghatározó valamely lényeges meggyőződéssel [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991. 297, 313.]. A vizsgált bűncselekmény elkövetési magatartását — politikai jelentésű szimbólumok terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát, közszemlére tételét — azonban nem lehet általában és minden elkövetési esetre nézve olyannak tekinteni, mint amely az elkövető személyiségét meghatározó lényeges meggyőződését fejezi ki. Ezért a Btk. vizsgált tényállása a lelkiismereti szabadság jogának korlátozását sem eredményezi.

A törvény nem az elkövetőnek a jelképekkel való azonosulását tiltja, hanem azok kifelé irányuló felhasználását, ami már a véleménynyilvánítási szabadság területére esik, amellyel az Alkotmánybíróság alább foglalkozik.

3. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Btk. kifogásolt rendelkezése nincs közvetlen alkotmányos összefüggésben az Alkotmány 70/G. §-ában meghatározott tudományos élet szabadságának jogával, a tudományos igazságok eldöntésének kérdésével. A tudományos élet szabadsága ugyanis magában foglalja a tudományos kutatáshoz és a tudományos igazságok és ismeretek terjesztéséhez való szabadságjogot, amely tágabb értelemben a véleménynyilvánítási szabadsághoz kapcsolódik, egyúttal tartalmazza az államnak azt a kötelezettségét, hogy tartsa tiszteletben és biztosítsa a tudományos élet teljes függetlenségét, a tudomány tisztaságát, elfogulatlanságát és pártatlanságát [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994. 182, 183.]. Erre tekintettel a Btk. sérelmezett rendelkezése nem sérti az Alkotmány 70/G. §-át sem, minthogy a 269/B. § (2) bekezdése éppen garanciája e jogok gyakorlásának.

4. A Btk. 269/B. §-a nem ütközik az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében meghatározott diszkrimináció tilalmába sem. A diszkrimináció tilalmának sérelme különösen nem áll fenn az indítványozók által felvetett abban az összefüggésben, hogy a Btk. csupán a tényállásban megjelölt jelképek használatát bünteti, más egyéb önkényuralmi jelképeket azonban nem. A vizsgált tényállás nem tesz különbséget

emberek között politikai meggyőződésük alapján, hanem általában, mindenkre vonatkozóan és politikai meggyőződéstől függetlenül tiltja az önkényuralmi jelképek használatát, önkényuralmi jelképnek minősítve mind a fasiszta önkényhez, mind a kommunista önkényhez kapcsolódó jelképeket.

Az Alkotmánybíróság megállapítja azt is, hogy ezek az önkényuralmi jelképek nemcsak a közvélemény számára jelentik az ismert és megélt önkényuralmi rendszereket, hanem a Magyar Köztársaság törvényhozása kezdettől fogva mindmáig együtt kezelte az e rendszerek által elkövetett jogtalanságokat, legyen szó akár a törvénytelen ségek következményeinek orvoslásáról, — például az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károkért járó kárpótlásról, illetve az életüktől és szabadságuktól politikai okokból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról — vagy pedig eme önkényuralmi rendszerek kifejezetten és jellemzően önkényuralmi tetteiben való részvétel szimbolikus elítéléséről az úgynevezett átvilágítási törvényben.

Az Alkotmánybíróság határozataiban az említett jogtalanságok vonatkozásában kifejezetten megerősítette, hogy nem hozható fel alkotmányossági kifogás ezen önkényuralmi rendszerek azonos megítélése és együttes kezelése ellen. A tulajdoni kárpótlás tekintetében a 28/1991. (VI. 3.) AB határozat tartalmazza mindezt. (ABH 1991. 88, 102.) Az élettől és szabadságtól való megfosztásért járó kárpótlás tekintetében az Alkotmánybíróság külön eljárásban is, elvont alkotmányértelmezés keretében állapította meg, hogy a szóban forgó önkényuralmi rendszerek áldozatainak azonos elbánásban részesítése nem csupán nem ellentétes az Alkotmánnyal, hanem „nincs sem szükség és — az okozott sérelemre épülő kárpótlási rendszerben — jogi lehetőség sem arra, az egyébként is kivihetetlen és az emberi méltósággal ellentétes összevetésre, hogy például a náci haláltáborban elszenvedett halálért más kárpótlás járhatna, mint a szovjet lágerben, vagy az ÁVH pincéjében megölt ember életéért”. [22/1996. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1996. 89, 101.] Az egyes fontos tisztségeket betöltő személyek ellenőrzéséről szóló törvényalkotmányossági vizsgálata során pedig az Alkotmánybíróság — az adott tevékenységeknek a jogállamiság alapjaival ellentétes volta miatt — szintén alkotmányosnak találta, hogy a törvény együtt kezeli a volt állambiztonsági szervezet tagjait és az információk felhasználóit, a nyilaskeresztes párt volt tagjait és azokat, akik 1956—1957-ben karhatalmi alakulatban szolgáltak [60/1994. (XII. 24.) AB határozat, ABH 1994. 342, 356.].

A törvény diszkriminatív voltát sérelmező indítványok kapcsán az Alkotmánybíróság még a következőkre is rámutat. A demokratikus átalakulást megelőző évtizedekben kizárólag a fasiszta, nyilas jelképek terjesztését, használatát üldözték a büntetőjog eszközeivel. Ugyanakkor a kommunista eszméket megtestesítő jelképek használatát a politikai berendezkedés jellegéből adódóan természetesen nem hogy nem büntették, hanem éppen ellenkezőleg: büntetőjogi úton védték. Ebből a szempontból a törvény hatása tehát éppen az, hogy megszünteti az önkényuralmi jelképek korábbi kezelésében mutatkozó indokolatlan különbségtételt.

Ezért az Alkotmánybíróság a Btk. vizsgált rendelkezése tekintetében sem lát okot arra, hogy a közvélemény által is egységesen kezelt önkényuralmi rendszerek között bármiféle megkülönböztetést tegyen.

5. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Btk. 269/B. §-ának megalkotása nem követelte meg a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazatát. Az Alkotmánynak az indítványok által hivatkozott 60. § (4) bekezdése csak a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló törvény elfogadásához írja elő a kétharmados szavazatarányt. A véleménynyilvánítási szabadság körében pedig az Alkotmány csak a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény, a sajtószabadságról szóló törvény és a közszolgálati rádió, televízió és hírügynökség ott meghatározott kérdéseiről szóló törvény elfogadásához írja elő a minősített többséget [64. § (3) és (4) bekezdése]. A Büntető Törvénykönyv elfogadásához vagy módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők egyszerű többségének szavazata is elegendő. Ilyen törvényhozási tárgy vonatkozásában az Alkotmány nem ír elő úgynevezett minősített többséget.

IV.

1. A Btk. 269/B. §-ában megjelölt önkényuralmi jelképek terjesztése, nagy nyilvánosság előtti használata, közszemlére tétele (a továbbiakban: használata) a politikai véleménynyilvánítás egyik formája. A törvénynek az a rendelkezése tehát, amely ezeket a tétélesen meghatározott cselekvéseket tiltja, a véleménynyilvánítási szabadság alapját korlátozza.

A törvényalkotó a bűncselekményi tényállások meghatározásánál szükségképpen különbséget tesz magatartások között akkor, amikor a társadalomra veszélyes magatartások köréből kiválasztja azokat, amelyek ellen a legsúlyosabb felelősségi rendszer, a büntetőjog eszközeivel kíván fellépni. Ennek során azonban nem járhat el önkényesen: érvényesülni kell az alkotmányos büntetőjog tartalmi és formai követelményeinek.

Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése értelmében, noha alapvető jog lényeges tartalmát az alapvető jogra vonatkozó törvény nem korlátozhatja, az alapvető jog gyakorlása korlátozható.

Az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánítási szabadság korlátozásának, közelebbről a büntetőjogi korlátozásának alkotmányos feltételeiről több határozatban, alapvetően a 30/1992. (V. 26.) AB határozatában (ABH 1992. 167.; a továbbiakban: Abh.) fejtette ki álláspontját.

Az Abh. szerint „a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, tulajdonképpen ’anyajoga’ többféle szabadságnak, az ún. ’kommunikációs’ alapjogoknak. Ebből eredő külön nevesített jogok a szólás és a sajtószabadság, amely utóbbi felöleli valamennyi médium szabadságát, továbbá az informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát. Tágabb értelemben a véleménynyilvánítási

szabadsághoz tartozik a művészi, irodalmi alkotás szabadsága és a művészeti alkotás terjesztésének szabadsága, a tudományos alkotás szabadsága és a tudományos ismeretek tanításának szabadsága. Ez utóbbiak tiszteletben tartásáról és védelméről az Alkotmány 70/G. §-ában külön is rendelkezik. A véleménynyilvánítási szabadsághoz kapcsolódik a lelkiismereti és vallásszabadság (60. §), valamint a gyülekezési jog is (62. §). Ez a jogegyüttes teszi lehetővé az egyén megalapozott részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban. Történelmi tapasztalat, hogy mindannyiszor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság, az emberi kreativitás, csökkent az emberben rejlő képességek kibontakozásának lehetősége. A káros következmények nem csupán az individuum, hanem a társadalom életében is megmutatkoztak és az emberiség fejlődésének sok szenvedéssel járó zsákutcájához vezettek. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a még oly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele” (ABH 1992. 167, 170—171.).

Az Abh. irányt mutat a különösen védett alapjog korlátozhatóságának alkotmányos feltételeiről, a korlátozás alkotmányos határaitól is.

Az Abh.-ban vizsgált büntetőjogi tényállás elkövetési magatartása gyűlöletkeltés (gyűlöletre uszítás), illetve csupán gyalázkodás (a megvetés kifejezésre juttatása) volt. Az Alkotmánybíróság akkor azt vizsgálta, hogy

— elkerülhetetlenül szükséges-e a véleménynyilvánítás és sajtószabadság korlátozása a tényállásban leírt magatartások esetén,

— a korlátozás megfelel-e az arányosság követelményeinek, azaz az elérni kívánt célhoz a büntetőjog eszközei rendszerében általában és ezen belül az adott büntető tényállás szükséges és megfelelő-e.

Az Alkotmánybíróság említett határozata szerint „a véleménynyilvánítás és sajtószabadság körében az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltés alkotmányos védelemben részesítése feloldhatatlan ellentmondásban lenne az Alkotmányban kifejezésre jutó politikai berendezkedéssel és értékrenddel, a demokratikus jogállamiságra, az emberek egyenlőségére, egyenlő méltóságára, valamint a diszkrimináció tilalmára, a lelkiismereti és vallásszabadságra, a nemzeti, etnikai kisebbségek védelmére, elismerésére vonatkozó alkotmányos tételekkel” (ABH 1992. 167, 173.). Az Alkotmánybíróság ezért a Btk. 269. § (1) bekezdését, a gyűlöletkeltés (uszítás) kifejezésre juttatását tiltó szabályt támadó indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság idézett határozata viszont a Btk. 269. § (2) bekezdését, a megvetés kifejezésre juttatását tiltó törvényi rendelkezést már alkotmányellenesnek nyilvánította. A határozat szerint „a köznyugalom fenntartásához nem elkerülhetetlen, hogy a magyar nemzetet, valamely nemzetiséget, népet, felekezetet vagy fajt sértő vagy lealacsonyító kifejezés nagy nyilvánosság előtti használatát önmagában véve (illetve az ezzel egyenértékű cselekményt)

büntetőjogi büntetéssel fenyegetse a törvény. Ez a törvényi tényállás szükségtelenül, és az elérni kívánt célhoz képest aránytalanul korlátozza a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot. A köznyugalom elvont, esetleges fenyegetettsége nem elégséges indok arra, hogy a véleménynyilvánításhoz való alapjogot, amely a demokratikus jogállam működéséhez nélkülözhetetlen, a büntetőtörvény a 269. § (2) bekezdése szerint korlátozza” (ABH 1992. 167, 180—181.).

A határozat kifejtette továbbá, hogy a vizsgált esetben „a gyalázkodással a köznyugalomban okozott sérelem olyan feltételezés csupán, amely a szabad véleménynyilvánítás korlátozását kielégítően nem indokolhatja. Itt ugyanis a külső korlát megléte, azaz más jog sérelme, maga is bizonytalan. Ezzel a véleménynyilvánításhoz való jog korlátozása elkerülhetetlenségének és arányosságának vizsgálata idő előttivé válik. A ’köznyugalom’ ráadásul maga sem független a véleményszabadság helyzetétől. Ahol sokféle véleménnyel találkozhatnak az emberek, a közvélemény toleráns lesz; míg zárt társadalmakban sokkal inkább felkavarhatja a köznyugalmat egy-egy szokatlan hang is. Másrészt a véleménynyilvánítás szükségtelen és aránytalanul szigorú korlátozása a társadalom nyitottsága ellen hat” (ABH 1992. 167, 180.).

Az Alkotmánybíróság, amikor e határozatában a fenti indokolás alapján alkotmányellenessé nyilvánította a 269. § (2) bekezdését, ugyanakkor azt is kiemelte, hogy „a közösségek méltósága a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos korlátja lehet. Nem zárja ki tehát a határozat azt, hogy arról a törvényhozó akár a gyűlöletre uszítás tényállásán túlmenő büntetőjogi védelemmel is gondoskodjék. A közösségek méltósága hatékony védelmére azonban más jogi eszköz, például nem vagyoni kártérítés alkalmazási lehetőségeinek bővítése is alkalmas” (ABH 1992. 167, 181.).

E határozatnak a jelen ügy elbírálása szempontjából a véleménynyilvánítási szabadság alapvető jogát és ennek alkotmányos korlátait értelmező lényeges megállapításai irányadóak azzal, hogy a jelen ügyben vizsgált Btk. 269/B. § (1) bekezdésében foglalt elkövetési magatartások más vizsgálati, értékelési szempontok figyelembevételét is szükségessé teszik.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a fentiekből a Btk. 269/B. §-ának vizsgálatára vonatkozóan több következtetés vonható le. Ezek egyike az, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának büntetőjogi eszközzel történő korlátozására az uszítás tényállásától eltérő más tényállások esetében is sor kerülhet.

Ennek alkotmányos kereteit egyrészt a gyűlöletre uszítás, másrészt a sértő kifejezésnek vagy azzal egyenértékű cselekménynek pusztán a köznyugalom megzavarására alkalmas volta — mint elkövetési magatartások — kijelölik. Eszerint a gyűlöletre uszítás tényállásánál szélesebb körben, de a gyalázkodásnál mégis szűkebben, alkotmányosan büntetőjogi korlátozás alá vonható a közösségek méltóságát sértő, köznyugalmat veszélyeztető magatartás is.

Az alkotmányosan még megengedett korlátozhatóság határa tehát ott van, amikor a tiltott magatartás nem pusztán egy — helyesnek vagy helytelennek tartott — politikai nézetet fejez ki, hanem annál több: a demokrácia értékei mellett elkötelezett közösségek méltóságát sértve veszélyezteti a köznyugalmat is.

Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint eddig is elismerte, hogy a köznyugalom bizonyos mértékű megzavarása igazolhatja a szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását. A köznyugalom ilyen esetben büntetőjogi védelem alatt állhat.

Más kérdés e védelem terjedelme, mivel azt, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog a köznyugalom milyen mértékű megzavarásánál korlátozható alkotmányosan, csak esetenként vizsgálva lehet eldönteni [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992. 167.].

Nyilvánvaló tehát, hogy az Abh.-ban kifejtett elvek másfépp alkalmazhatóak az ott elbírálnál szűkebb, határozottabb tényállások tekintetében, mint amilyen a jelen ügyben vizsgált tényállás is.

2. A véleménynyilvánítási szabadság korlátozásának alkotmányossági problémája vizsgálatánál az Alkotmánybíróság figyelembe vette az Egyezmény rendelkezéseit is. E jog korlátozására az Egyezmény 10. Cikke szerint sor kerülhet akkor, ha az a „demokratikus társadalomban szükséges”.

Az Egyezségokmány 19. Cikk 3. pontja mások jogainak és jóhírnevének, illetőleg az állambiztonság, a közrend, a közegészség vagy a közérkölcse védelme érdekében szintén elismeri a korlátozás lehetőségét, törvény útján.

Az Egyezmény (és az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlata) széles mérlegelési lehetőséget biztosít az államoknak annak eldöntésénél, hogy mi tekinthető „demokratikus társadalomban szükséges” korlátozásnak (Barfod, 1989; Markt Intern, 1989; Chorherr, 1993; Casado Coca, 1994; Jacubowski, 1994.).

Az államnak e mérlegelése során különösen tekintettel kell lennie az Alkotmány által védett alkotmányos értékekre, valamint az adott történelmi helyzetre.

Az Alkotmánybíróság már számos korai határozatában alkotmányossági vizsgálata körébe vonta, relevánsnak tekintette a történelmi körülményeket [28/1991. (VI. 3.) AB határozat, ABH 1991, 88.; 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77.].

A 4/1993. (II. 12.) AB határozatban (volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezése) részben a rendszerváltás sajátos körülményeinek (az adott esetben a minősített többség funkciójának) vizsgálata adott ténybeli alapot a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvényt támadó ama indítványok elutasításához, amelyek szerint a vizsgált törvény azért lett volna alkotmányellenes, mert azt az Országgyűlés nem a jelenlévő képviselők több mint kétharmadának szavazatával fogadta el (ABH 1993, 48.).

A 15/1993. (III. 12.) AB határozatban (ez foglalta össze az AB kárpótlással kapcsolatos korábbi döntéseit) újból

megerősítette, hogy az Alkotmánybíróság a kárpótlási törvény alkotmányosságát már a második kárpótlásos határozattól kezdve a rendszerváltás összefüggéseibe helyezve vizsgálta. E határozat ismét kimondotta, hogy a rendszerváltás sajátos körülményeit a törvényhozás figyelembe veheti (ABH 1993, 112.).

Az Alkotmánybíróság eddig határozataiban a történelmi körülményeket (leggyakrabban a rendszerváltás tényét) következetesen úgy értékelte, hogy az szükségessé tehet bizonyos alapjogbeli korlátozásokat, de például önmagában a rendszerváltás ténye miatt az alkotmányosság követelményeiben engedményt soha nem tartott lehetségesnek. A rendszerváltás ténye által indokolt jogszabályoknak, az ezekben foglalt korlátozásoknak mindenkor a hatályos Alkotmány keretein belül kellett maradniuk. Az igazságtétellel kapcsolatos határozatokban ugyanez a módszer fedezhető fel. Valamennyi igazságtételi törvény ugyanis ugyanarra a problémára kereste a megoldást, de eltérő volt a törvények jogi koncepciója, és emiatt az alkotmányossági megítélésük is. Végül az a törvény, amelyben sikerült az Alkotmány keretei között maradót megoldást találni, nem találtatott alkotmányellenesnek.

Maga az Abh. is a történelmi helyzetre, a rendszerváltás körülményeiből adódó társadalmi feszültségekre figyelemmel volt, amikor megállapította: „A rendszerváltás ... feszültségekkel jár. E feszültségeket kétségtelenül fokozhatja, ha egyesek büntetlenül adhatnak kifejezést nagy nyilvánosság előtt bizonyos csoportokkal szembeni gyűlöletüknek, megvetésüknek vagy ellenérzésüknek” (ABH 1992. 167, 180.).

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) gyakorlata szintén tekintettel van a véleménynyilvánítás korlátozása megengedett céljának és szükségességének vizsgálatánál az alperes állam sajátos történelmi múltjára és jelenére.

A „Rekvényi kontra Magyarország” ügyben, amelynek tárgya a rendőrök politikai tevékenységének, a politikai vitához fűződő szabadságának korlátozása volt, 1999. május 20-án hozott ítéletében a Bíróság úgy találta, hogy „az a célkitűzés, hogy a rendőrségnek a társadalomban betöltött kritikus szerepe ne kompromittálódjék tagjai politikai semlegességének gyengülése miatt, olyan célkitűzés, amely összeegyeztethető a demokratikus elvekkel. Ez a célkitűzés különleges történelmi jelentőségre tesz szert Magyarországon, az országnak a korábbi totalitárius berendezkedése miatt, ahol az állam nagymértékben támaszkodott rendőrségének az uralkodó párt iránti közvetlen elkötelezettségére” (Bírósági Határozatok, 1999/12., 950—958.).

A Bíróság kifejtette, hogy az Egyezmény 10. Cikk 2. bekezdésének értelme szerint a „szükséges” jelző valamilyen „nyomós társadalmi szükséglet” fennállását feltételezi. A Bíróság feladata az, hogy a panaszolt beavatkozást az ügy egészének fényében vizsgálja meg, s döntse el, hogy a beavatkozás „arányban állt-e az elérni kívánt törvényes céllal”, és hogy a beavatkozás igazolására felhozott indokok „relevánsak és elégségesek” voltak-e. A Bíróság elismerte,

hogy „egyes szerződő államok sajátos történelmét figyelembe véve ezen államok nemzeti hatóságai — a demokrácia megszilárdításának és fenntartásának biztosítása végett — olyan alkotmányos biztosítékokat is szükségesnek tarthatnak, amelyek ezt a célt (a politikailag semleges rendőrség meglétét) a rendőrök politikai tevékenységének és különösen a politikai vitához fűződő szabadságának korlátozása útján kívánják elérni.”

A Bíróság abból indult ki, hogy „1949 és 1989 között Magyarországot egyetlen politikai párt irányította. A társadalom számos szférájában a párttagságot elvárták, ez az elvárás még kifejezettebb volt ... a rendőrségnél, ahol a szolgálat tagjai nagy többségének párttagsága garantálta az uralkodó párt politikai akaratának közvetlen érvényesülését. Pontosan ez az a fogyatékoság, amelynek megelőzésére a rendőrség politikai semlegességéről szóló szabályok hivatottak. A magyar társadalomnak csak 1989-ben sikerült kiépítenie a plurális demokrácia intézményeit, amelyek 1990-ben — több mint negyven év után — az első többpárti országgyűlési választásokhoz vezettek.” ...

„Tekintettel az e területen a nemzeti hatóságok számára meghagyott mérlegelési jogkörre a Bíróság úgy találja — különösen a történelmi háttér fényében —, hogy a Magyarországon azzal a céllal meghozott intézkedések, hogy a rendőrséget a pártpolitika közvetlen befolyásától megvédelmezzék, egy demokratikus társadalomban „nyomás társadalmi szükséglet”-re adott válasznak tekinthetők.”

3. A véleménynyilvánítási jog nem csupán alanyi jog, hanem a nyilvánosságot alakító különböző vélemények szabad kifejezésének garanciája is.

Nem korlátozhatatlan jog, de kiemelt szerepe folytán olyan védelmet élvez, hogy csak igen kevés más joggal szemben lehetséges korlátozása. Ezért az olyan mögöttes, elvont értékek, mint például a köznyugalom, kevesebb védelmet kaphatnak e joggal szemben.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Btk. 269/B. §-a a törvény szerkezetében a köznyugalom elleni bűncselekmények között helyezkedik el. A törvény közvetlen célja — s egyben a büntetőjogi védelem tárgya — a köznyugalom védelme, hasonlóan, mint a Btk. 270. §-a (rémhírterjesztés) és 269/A. §-a (nemzeti jelkép megsértése) rendelkezéseinek.

A Btk. most vizsgált 269/B. §-ának tényállása azonban mind az elkövetési magatartás, mind az alkotmányos értelemben vett, felismerhetően védett jogi tárgyak, illetve a bűncselekmény tárgya, az elkövetés jogkövetkezménye és a tényállás határozottsága tekintetében jelentős mértékben eltér mind a rémhírterjesztéstől (Btk. 270. §), mind a nemzeti jelkép megsértésétől (Btk. 269/A. §), amely rendelkezések alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság úgyszintén vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság az indítvánnyal támadott törvényhely alkotmányossági vizsgálata során szem előtt tartotta azokat az elveket, amelyeket a 763/B/1995. AB határozatában (a nemzeti jelkép megsértéséről) kiemelt.

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az önkényuralmi jelkép használatának korlátozását törvény írja elő

(Btk. 269/B. §). Ez a törvényi megfogalmazás az Alkotmánybíróság szerint elegendő pontosságú, tartalmi határozottságú ahhoz, hogy lehetővé tegye az állampolgár számára, hogy magatartását a törvényben előírtakhoz igazítsa.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint büntetőjogi védelem alá vonható a közösségek méltóságát sértő, köznyugalmat veszélyeztető magatartás, ha ez nem kifejezetten meghatározott, azonosítható személy ellen irányul; a kitűzött cél elérése érdekében elvben nincs más és esetleg enyhébb eszköz, mint a büntetőjogi szankció.

Az Alkotmány az élethez való jog mellett, azzal azonosan, az emberi méltósághoz való jogot kiemelten védi. A Magyar Köztársaság demokratikus jogállam [Alkotmány 2. § (1) bekezdés]. „Magyarország jogállammá minősítése ténymegállapítás és program egyszerre” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992. 77.]. A demokratikus jogállamiasághoz szorosan kapcsolódik az alkotmányos rend fenntartása és működtetése [36/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992. 207.]. Az Alkotmány nem értéksemleges, az Alkotmánynak van értékrendje. Az alkotmányos értékekkel összeegyeztethetetlen véleménynyilvánítást az Alkotmány 61. §-a nem védi.

Az Alkotmány 2. § (3) bekezdése szerint a társadalom egyetlen szervezetének, egyetlen állami szervnek vagy állampolgárnak a tevékenysége sem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és egyben köteles fellépni.

Az Alkotmány a demokratikus jogállam alkotmánya, ami azt jelenti, hogy az alkotmányozó hatalom védendő alkotmányos értéknek tekinti a demokráciát, a pluralizmust, az emberi méltóságot, s egyben az Alkotmányon kívülre utasít minden olyan tevékenységet, amely a hatalom erőszakos megszerzésére, gyakorlására, kizárólagos birtoklására irányul [2. § (3) bekezdés]. A Btk. 269/B. §-a olyan szimbólumok terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közzételezését, nagy nyilvánosság előtti rendeli büntetni, amelyek politikai diktatúrák jelképei voltak; e diktatúrák tömegesen követtek el törvénytelenéseket, sértették meg az alapvető emberi jogokat. Ezek a jelképek, mint az állami önkény jelképei, a XX. századi magyar történelemben megvalósult olyan politikai törekvéseket szimbolizálnak, olyan negatív értékeket hordoznak, amelyeket a hatályos Alkotmány 2. § (3) bekezdése kifejezetten tilt, és mindenki kötelezettségévé teszi az ilyen törekvésekkel szembeni fellépést.

A köznyugalom védelme, az adott történelmi helyzetben „a zavargás megelőzése”, a mások jogai védelme mint cél — az elmondottakra figyelemmel — az Egyezmény 10. Cikk 2. bekezdése szerint ugyanis a szabad véleménynyilvánítás gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, mások jogai védelme céljából.

A múltban sérelmet elszenvedett emberekben és ezek különféle közösségeiben a jelképeknek a Btk. 269/B. §-ában tiltott használata méltán fenyegetettség-érzetet, konkrét tapasztalatokon alapuló félelmet ébreszt, hiszen a jelképek a totalitárius eszmékhez kapcsolódó embertelenségek megismétlődésének rémét keltik fel.

Az Alkotmánybíróság szerint, ha a büntetőjog által így megfogalmazott védett tárgy mellett más, alkotmányos értékek védelme más módon nem érhető el, a büntetőjogi korlátozás önmagában nem aránytalan; feltéve, hogy szükséges e jelképek használata ellen védekezni. Az, hogy ez a védekezés demokratikus társadalomban szükséges-e, függ a korlátozás jellegétől, társadalmi, történelmi összefüggéseitől, az érintett személyekre gyakorolt hatásától.

A kifejtettek alapján tehát a jelen esetben a büntetőjog által megfogalmazott védett tárgy mellett a vizsgált jogszabály más alkotmányos értékek védelmét is szolgálja. Ilyen az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében említett jogállam demokratikus volta, továbbá a 2. § (3) bekezdésében meghatározott tilalom és az Alkotmány 70/A. §-ában megfogalmazott az a követelmény, amely szerint a jognak mindenkit egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46.].

4. Az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy a kifogásolt szabály a jelképek használata körében milyen elkövetési magatartások tiltására szorítkozik.

A Btk. 269/B. §-ában szereplő, tételesen meghatározott elkövetési magatartások a jelképek által képviselt — a hatalom erőszakos megragadásához, diktatórikus fenntartásához kapcsolódó — eszmékhez való sajátos viszonyt fejeznek ki; ennek lényeges tartalmát jelenti a náci és bolsevik népiirtó és erőszakkal kizárólagosságra törő ideológiákkal való azonosulás és azok propagálásának szándéka.

A jelkép valamely eszmének, személynek, vagy eseménynek jelvényt, vagy képpel való megjelölése, melynek az a rendeltetése, hogy a jel és a megjelölt eszmék, személyek vagy események közös vonásaik révén egymással kapcsolatba hozhatók legyenek. A jelképek megjelenéséhez, észleléséhez éppen ezért mindig valamilyen tudati, érzelmi kapcsolat fűződik.

Az egyes elkövetési magatartások jellemzése körében megállapítható, hogy az önkényuralmi jelkép terjesztésén [Btk. 269/B. § (1) bekezdés a) pont] általában olyan nyilvános közlést kell érteni, ami a tiltott jelképeket megtestesítő jelvényeknek, vagy azok más hordozóinak árusítását, szétküldését, kézbesítését, kölcsönzését, szétosztását és nyilvánosság előtti bemutatását jelenti. Az ilyen módon való terjesztés célja a törvényben rögzített jelképeknek minél szélesebb körben történő megismertetése.

A Btk. 269/B. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nagy nyilvánosság előtti használaton a mindenki számára azonnal feltűnő viselés, vagy valamely termék forgalmazása során, a terméken történő jelzésszerű feltüntetetés értendő. Ez egyben azt is jelenti, hogy a jelképeket egyszeri ránézéssel meg nem állapítható számú személy észlelheti. Ha a használat nem nagy nyilvánosság előtt történik, a tényállás e fordulata szerinti bűncselekmény nem valósul meg.

A közszemlére tételt [Btk. 269/B. § (1) bekezdés c) pont] a törvényben meghatározott jelképek nyilvános helyen történő elhelyezésével lehet megvalósítani. Ennek révén válnak a jelképek minden korlátozás nélkül többek számára hozzáférhetővé. Ezen magatartással az az elkövető szándéka, hogy a tilalmazott jelkép és a hozzá kapcsolódó eszme minél nagyobb körben elterjedjen.

Rámutat az Alkotmánybíróság arra, hogy a szabad véleménynyilvánítás az Egyezmény értelmében is „kötelezettségekkel és felelősséggel” jár együtt. A demokratikus jogállami értékek védelme az állam minden szervének kötelessége, kötelesség az emberi személy méltóságának tisztelete is. Az erőszak, a gyűlölet, a szembenállás megnyilvánulásaival szemben fel kell lépni. A demokrácia rendkívül összetett fogalmához hozzátartozik az erőszakkal, az erőszakkal fenyegetésről mint a konfliktusmegoldás eszközeiről való lemondás.

A szóban lévő jelképeknek minden korlátozás nélküli, nyilvános, szabad használata a jelen történelmi helyzetben az emberi személy méltóságát tisztelő, ezért a gyűlölet és agresszió eszméit elítélő, a demokrácia értékei mellett elkötelezett minden személyt súlyosan sért, és különösen sérti a náciizmus és a kommunizmus üldözöttjeit. Magyarországon elevenen él a köztudatban és az üldözéseket túlélők közösségeiben a tiltott jelképekben sűrűsödő mindkét eszme emléke és a jelképek használata mellett elkövetett minden bűn; ezek nem merültek feledésbe. Közöttünk élnek a súlyos sérelmet szenvedett személyek és hozzátartozóik. A jelképek használata felidézi a még közeli múltat az akkori fenyegetésekkel, az embertelen szenvedéseket, deportálásokat és halált hozó ideológiákat.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a demokratikus társadalom védelmét jelenti az, s ezért nem alkotmányellenes, ha az állam a jelen történelmi helyzetben a demokráciával ellentétes, vagyis önkényuralmi hatalmi rendszerek adott jelképeivel kapcsolatos egyes konkrét magatartásokat tilt meg: a terjesztést, a nagy nyilvánosság előtti használatot, közszemlére tételt [Btk. 269/B. § (1) bekezdés a)—c) pontjai].

5. Az Alkotmánybíróság már több határozatában foglalkozott az Alkotmány 70/A. §-ának értelmezésével. Gyorlata szerint, bár a jogegyenlőség fogalma csupán a hivatkozott § (3) bekezdésének szövegében lelhető fel, a jogegyenlőség követelménye jelen van a 70/A. § valamennyi szabályában. A jogegyenlőség lényege, hogy az állam, mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem tehet különbséget közöttük faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt tilalom nem csak az emberi, illetve az alapvető állampolgári jogokra irányadó, hanem e tilalom — amennyiben a különbségtétel sérti az emberi méltósághoz való jogot — kiterjed az egész jogrendszerre, ideértve azokat a jogokat is, amelyek nem tartoznak az emberi jogok, illetőleg az alapvető állampolgári jogok közé [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ilyen értelemben a demokrácia értékei mellett elkötelezett közösségek védelmét az Alkotmánynak az emberek egyenlőségére, a diszkrimináció tilalmára vonatkozó 70/A. §-a és az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében foglalt emberi méltósághoz való alapvető jog alapozza meg. Bár az Alkotmány 54. § (1) bekezdése az „ember” jogaként határozza meg az emberi méltósághoz való alapvető jogot, az Alkotmánybíróság egyik alaphatározatának tekintett Abh. is hivatkozott „a közösségek méltóságának hatékony védelmére” (V. 4. pont utolsó bekezdés). Az Alkotmánybíróság „az emberek bizonyos közösségei” (IV. 1. pont utolsó bekezdés), „az emberek meghatározott csoportjai” (IV. 2. pont első bekezdés) védelmét — akár a véleménynyilvánítási szabadság korlátozása útján is — lehetségesnek tartotta. Az Abh. határozottan utalt arra, hogy „a csoporthoz tartozók becsületét, méltóságát” (V. 2. pont) az ezt fenyegető veszély ellen védeni lehet. Az Abh. kifejezetten kimondta, hogy „a közösségek méltósága a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos korlátja lehet” (V. 4. pont utolsó bekezdés).

Az Alkotmánybíróság a közösségek méltóságának védelméről kifejtetteket eddig is ebben a szellemben alkalmazta. Az Alkotmánybíróság 33/1998. (VI. 25.) AB határozatában megállapította, hogy „önkormányzatok képviselő-testületeinek méltósága” is alkotmányos korlátja a véleménynyilvánítási szabadságnak (ABH 1998, 256.).

Az Alkotmánybíróság minderre figyelemmel megállapítja, hogy a demokrácia értékei mellett elkötelezett közösségek méltóságát a Btk. 269/B. §-ában meghatározottak szerinti védő szabály tehát a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos korlátja lehet.

Jóllehet, hogy a törvény által védett értékek — mint a köznyugalom és a demokrácia értékei mellett elkötelezett közösségek méltósága — megsértésének büntetőjogi szankcionálása külön-külön esetleg más alkotmányossági elbírálás illetve értékelés alá eshetne; mivel azonban az önkényuralmi jelképek használata e két értéket együttesen, egyszerre sérti, egymást felerősítő, kumulatív hatásuk jelentkezik, és ehhez kapcsolódik a közvetlen történelmi előzményeknek még ma is érvényesülő hatása.

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Magyarország történelmi tapasztalatai, és az alkotmányos értékeket fenyegető az a veszély, amelyet ma még az elmúlt diktatúrák ideológiáin alapuló tevékenységeknek a nyilvánosságban való megjelenése jelenthet a magyar társadalomra, meggyőzően, objektíve és ésszerűen igazolják e tevékenységek tiltását és a büntetőjogi eszközökkel való fellépést; a véleménynyilvánítási szabadságnak a Btk. 269/B. § (1) bekezdésében megjelenő korlátozása a történelmi háttér fényében nyomós társadalmi szükségletre adott válasznak tekinthető.

Az Alkotmánybíróság szerint a Btk. 269/B. § (1) bekezdésében kiemelt jelképek, mint elkövetési tárgyak használatával, a velük kapcsolatosan kiemelt három elkövetési magatartással szemben — az alkotmányos értékekben megfogalmazódó célok védelme érdekében — a jelen történelmi helyzetben a büntetőjogi eszközrendszeren és

szankciókon kívül más jogi eszköz a hatékony védelemre nem biztosított (ultima ratio). Összehasonlítható történelmi más ország szintén büntető törvényben, a demokratikus jogállam veszélyeztetéséről szóló bűncselekmények között tiltja alkotmányellenes szervezetek jelképeinek (zászlók, jelvények, egyenruhák, jelszavak, köszöntési formák) használatát [Strafgesetzbuch (StGB) vom 15. Mai 1871 (RGrB. S. 127) in der Fassung der Bekanntmachung vom 13. November 1998 (BGBl. I, 3322) § 86a.].

6. Ugyanakkor, amikor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a demokratikus társadalom érdekében, a közösség méltóságát sértő, köznyugalom veszélyeztető magatartások megakadályozása érdekében az alapjog korlátozása elkerülhetetlenül szükséges, és a védelmet a büntetőjog biztosítja, vizsgálta annak az együttes feltételnek meglétét is, amelyet az Abh. a korlátozás alkotmányosságához megkövetel, nevezetesen, hogy a korlátozás akkor alkotmányos, ha az a védett célok súlyával arányos is.

A Btk. tényállása tartalmilag előkészület-jellegű magatartást tilt, az alkotmányos jogállam köznyugalomát védi, a legújabb kori történelem közelmúlt eseményeire figyelemmel. Számol ugyanakkor azzal, hogy súlyosabb bűncselekmény is megvalósulhat a jelképhasználattal.

A törvény nem tiltja meg e jelképek előállítását, megszerzését, tartását, behozatalát, kivitelét, sőt használatát sem, ha ez nem nagy nyilvánosság előtt valósul meg. A törvény csupán a három kiemelt elkövetési magatartást (terjesztés — nagy nyilvánosság előtti használat — közszemlére tétel), aktív cselekvőseget ítéli olyannak, amely a demokratikus jogállam értékeivel szemben áll, mert alkalmas arra, hogy a hallgatóságra nem egyszerűen „sértő, meghökkentő vagy aggodalmat keltő”, hanem kifejezetten félelmet ébresztő, fenyegető hatása legyen azáltal, hogy a megvetett ideológiákkal való azonosulást, az eszmék nyilvános terjesztésének szándékát tartalmazza. Ez pedig alkalmas arra, hogy a demokratikus társadalom egészét, különösen pedig azok jelentős csoportjai, közösségei emberi méltóságát sértse, akik elszenvedői voltak a tiltott jelképekben sűrűsödő mindkét eszméhez és jelképekhez tapadó, használatuk mellett elkövetett legsúlyosabb bűncselekményeknek.

A Btk. 269/B. §-a speciálisabb és jelentősen szűkebb tényállás, mint az egykor alkotmányellenessé nyilvánított büntető jogszabályi rendelkezés volt. Lényegesen szűkebb és határozottabb elkövetési magatartásra vonatkozik, a véleménynyilvánítások körét így kevésbé és kiszámíthatóbban korlátozza, mint a Btk. 269. §-ának az idézett AB határozatban alkotmányellenesnek ítélt akkori (2) bekezdésében foglalt magatartás korlátozása volt.

Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a Btk. 269/B. § (1) bekezdése a három cselekvőség esetében szubszidiárius rendelkezés. A bűncselekmény vétséget képez, amelynek büntetése pénzfőbüntetés. A törvényi tényállás viszonylag széles körben határoz meg mentesítésre okot adó speciális körülményeket is. A (2) és (3) bekezdése feloldja a tilalmakat. A Btk. 269/B. § (2) bekezdése rögzíti e cselekmény vonatkozásában a büntethetőséget kizáró okokat. Ennek megfelelően

nem büntethető az, aki az (1) bekezdésben rögzített cselekményeket ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból, vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el.

Ennek oka, hogy a történelmi tényeket mindenki a valóságnak megfelelően ismerhesse meg, és a tényszerű, hasznos, a közművelődéshez elengedhetetlen információk minél szélesebb rétegekhez jussanak el.

A (3) bekezdés rendelkezései folytán az államok hatályban lévő hivatalos jelképeire a tényállás nem vonatkozik.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság szerint a Btk. 269/B. § (1) bekezdésében megjelenő korlátozás a védett célok súlyához képest nem minősíthető aránytalannak, a korlátozás terjedelme és szankciója az alkalmazható legenyhébb eszköznek minősül, ezért a Btk. e szabályában megfogalmazott alapjog-korlátozás megfelel az arányosság alkotmányos követelményének.

Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Btk. 269/B. §-a nem szükségtelenül és nem aránytalanul korlátozza a véleménynyilvánításhoz való jogot, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt rendelkezések alkotmányellenességére hivatkozó indítványokat elutasította.

V.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 21. § (3) bekezdése alapján valamely jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközése vizsgálatának indítványozására kizárólag a törvényben felsorolt személyek, illetve szervek jogosultak. Mivel az indítványozók nem tartoznak ebbe a körbe, az Alkotmánybíróság az indítványok e részét — mint nem jogosulttól származót — visszautasította.

A Magyar Közlönyben történő közzétételt a vizsgálat tárgyának jelentősége indokolja.

Budapest, 2000. május 9.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czucz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszkyné
dr. Vasadi Éva s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 607/B/1993.

Dr. Holló András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a Határozat rendelkező részével, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) 269/B. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványok elutasításával: a Btk. 269/B. §-a a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányosan indokolható korlátozása.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 61. § (1) bekezdésének általános értelmezését — amint erre a Határozat is utal — a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban fogalmazta meg (ABH 1992. 167. — továbbiakban: Abh.). Ennek megfelelően a véleménynyilvánítás szabadsága, mint többféle szabadságjognak „anyajoga”, kiemelt alkotmányos védelmet élvez: korlátozhatóságának mércéjét — lényeges tartalmának terjedelmét — az Alkotmánybíróság tágabb körben vonta meg, mint általában az alapjogok korlátozhatóságának alkotmányos határait: „... a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.” (ABH 1992. 178.)

Osztom a Határozat álláspontját, hogy az Abh. általános elvi megállapításai a véleményszabadság tartalma alkotmányos korlátozhatóságát illetően a jelen ügy elbírálásánál is irányadók azzal, hogy „a Btk. 269/B. § (1) bekezdésében foglalt elkövetési magatartások más vizsgálati, értékelési szempontok figyelembevételét is szükségessé teszik.”

A Btk. 269/B. § alkotmányosságának megítélésénél azonban, lényegében ugyanazokra az alapkérdésekre kellett a választ megadni, amit az Abh. a Btk. 269. §-a vizsgálatánál megfogalmazott:

— elkerülhetetlenül szükséges-e a véleménynyilvánítás korlátozása a tényállásban leírt magatartások esetén,

— a korlátozás megfelel-e az arányosság követelményeinek, azaz az elérni kívánt célhoz a büntetőjog eszközei általában és ezen belül az adott büntetőtényállás szükséges és megfelelő-e? (ABH 1992. 172.)

A Határozat a Btk. 269/B. §-át a véleménynyilvánítás alkotmányos (szükséges és arányos) korlátozásának ismeri el, mert a törvényileg tiltott magatartás:

— „a demokrácia értékei mellett elkötelezett közösségek méltóságát sértve veszélyezteti a köznyugalmat is”, továbbá

— a demokratikus jogállam, mint alkotmányos érték védelmét szolgálja, nevezetesen: a demokratikus hatalomgyakorlás alkotmányos követelményét és egyben az erőszakos hatalomgyakorlás, illetőleg az erre irányuló törekvések alkotmányi tilalmát [Alkotmány 2. § (1) és (3) bekezdések].

Álláspontom szerint a határozat indoklásában ki kellett volna emelni, hogy az Alkotmány 2. § (1) és (3) bekezdésében megfogalmazott alkotmányos értékek és tilalmak jelentik az alkotmányos korlátozás elsődleges és meghatározó indokait. A jelen ügyben ugyanis nem az alapvető jog érvényesülése, hanem az alkotmányos érték védelme indokolja az állam alapjogkorlátozó intézkedését. Önmagában az önkényuralmi jelképek kifejezetten kereskedelmi célzatú, üzleti haszonszerzés motiválta terjesztése, a szubjektív

véleménynyilvánítás határát át nem lépő viselése, használata stb., nem tekinthető a szabad véleménynyilvánítás jogával való olyan visszaélésnek, amely a közösség méltóságát a „közösségi méltósághoz való jogot” — amely az élethez való jogtól elválasztva, önálló minőségében korlátozható alapjog [64/1991.(XII. 17.) AB határozat] — annak érvényesülését oly mértékben, s egyben a köznyugalmat is veszélyeztetve korlátozná, hogy szükségessé és arányossá tenné a büntetőjogi eszközök igénybevételét.

Ezt a következtetést támasztja alá a véleménynyilvánítás szabadságának az Abh.-ban megfogalmazott — s a Határozat által is irányadónak tekintett — kiemelt kezelése, nevezetesen: a korlátozás alkotmányosságának megítélésénél a tágabb mérce alkalmazása, a korlátozó törvények megszorító értelmezése.

A jelen ügyben az alapjogkorlátozás alkotmányosságát az alkotmányos alapértékek védelme, illetve a tilalom büntetőjogi alátámasztása indokolja. Az alkotmányozó hatalom — amint ezt az Abh. is megállapította — védendő alkotmányos értéknek tekinti a demokráciát, ezen belül a különbözőséghez való jogot, a kisebbségek védelmét, az erőszakra és az erőszakkal fenyegetésről, mint a konfliktusmegoldás eszközeiről való lemondást (ABH 1992. 173.); ennek védelme érdekében az Alkotmányon kívülre utasít minden olyan tevékenységet, amely a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására irányul.

A Btk. 269/B. §-a azokat a politikai törekvéseket szimbolizáló önkényuralmi jelképek terjesztését, használatát tiltja, amelyek szemben állnak az Alkotmány által védett demokratikus hatalomgyakorlással, s amely magatartással, tevékenységgel szembeni fellépést az Alkotmány mindenki kötelezettségévé teszi.

A Btk. 269/B. §-a a véleménynyilvánítás szabadságát a fent részletezett alkotmányi értékek védelme érdekében — a reális veszélyeztetését elhárítandó — szükséges mértékben és arányosan korlátozza.

Az arányos korlátozás alkotmánybíróági megítélése átláspontom szerint az alkotmányi értékek reális veszélyeztetésére is utaló alkotmányos követelmény megfogalmazását indokolta volna. Büntetőjogi tényállás alkotmányossági felülvizsgálata során az Alkotmánybíróság már élt ezzel a megoldással. A Btk. 179. és 180. §-ainak alkalmazásánál az alkotmányos követelményt meghatározva, ezzel összefüggésben — az adott tényállás alapján — megfogalmazta a büntethetőség „alkotmányos feltételeit” is. [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994. 219.]

A Határozat rendelkező részében az Alkotmánybíróságnak ki kellett volna mondania az alábbiakat: „A Btk. 269/B. § alkalmazásában — az Alkotmány 2. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel — alkotmányos követelmény a véleménynyilvánítás szabadságával való visszaélés vizsgálata. A tiltott jelkép terjesztője, használója stb. csak akkor büntethető, ha olyan magatartást tanúsít, ami a jelképek által szimbolizált diktatúrák melletti intézményes kiállításnak, propagálásnak minősül, illetve egyéb olyan magatartást tanúsít, amely túlterjeszkedik a szorosan értelmezhető, pusztán személyes véleménykifejezésen.”

Az Alkotmány 2. § (1) és (3) bekezdésére tekintettel ez a megszorító értelmezés (lásd az Abh.-t) teszi a szükségesnek ítélt korlátozást arányossá, ezáltal a Btk. 269/B. §-t alkalmazásában alkotmányossá.

Budapest, 2000. május 9.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István alkotmánybíró különvéleménye

Az Alkotmánybíróságnak a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 269/B. §-ának alkotmányossági vizsgálatakor arra kellett választ adnia, hogy Magyarországon, ahol a demokratikus jogállamiság értéke csorbíthatatlan [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] és a véleményszabadság kiemelt védelmet élvez [Alkotmány 61. § (1) bekezdés], büntetéssel sújthatók-e azok, akik egyes náci vagy kommunista jelképeket használnak.

Az alkotmányos demokráciában a jogalkotás és a jogalkalmazás során, valamint a politikai életben egyértelművé kell tenni, hogy a közhatalom határozottan szemben áll a szélsőséges eszmékkel. Az állam köteles fellépni és védelmet nyújtani állampolgárai számára az erőszakos, az erőszakra uszító és az emberi méltóságot sértő megnyilvánulásokkal szemben. Kérdés azonban, hogy ez a fellépés mikor tekinthető alkotmányosnak, különösen abban az esetben, ha az állam a jogi felelősségi rendszerben a végső eszközhöz, a büntetőjoghöz nyúl.

Miközben azonosulni tudok a Btk. 269/B. §-át megfogalmazó 1993. évi XLV. törvény indokolásának lényegével, és elítélem a szélsőséges politikai eszméket, diktatúrákat és azok szimbólumait, nem vagyok meggyőződve arról, hogy a törvényalkotói célokat — végső soron — a büntetőjog eszközeivel kell megvalósítani.

A véleményszabadság kiemelt szerepe

A véleménynyilvánítás, az önkifejezés szabadsága az egyik legalapvetőbb emberi jog. Ez biztosítja az emberek számára, hogy gondolataikat, tapasztalataikat, véleményüket másokkal megosszák. A véleményszabadság és az emberi méltósághoz való jog egymástól elválaszthatatlanok.

A szabad véleménynyilvánítás joga a plurális, demokratikus társadalom alapvető értékei közé tartozik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint e jognak kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, tulajdonképpen „anyajoga” többféle szabadságjognak, az ún. „kommunikációs” alapjogoknak, amelyek együttesen teszik lehetővé az egyén részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban. A társadalom szellemi gazdagodása a véleményszabadságtól is függ: csak akkor van esély a téves nézetek kiszűrésére, ha szabad és nyilvános vitákban ütközhetnek ellentétes vélekedések, és ha a káros nézetek is napvilágra kerülhetnek. „Történelmi tapasztalat, hogy mindannyi-

szor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság, az emberi kreativitás, csökkent az emberben rejlő képességek kibontakozásának lehetősége. A káros következmények nem csupán az individuum, hanem a társadalom életében is megmutatkoztak, és az emberiség fejlődésének sok szenvedéssel járó zsákutcájához vezettek. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a megolynépszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele.” [30/1992. (V. 26.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), ABH 1992. 167, 171.]

Magyarországon, hasonlóan a többi alkotmányos demokráciához, a szabad véleménynyilvánítás kiemelkedő védelmet élvez, és csak különösen indokolt esetben korlátozható. Az Alkotmánybíróság megfogalmazása szerint „a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a vélemény-szabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely „intézmény” közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).” (ABH 1992. 178.)

A nyilvános jelképhasználat és a véleményszabadság

A Btk. 269/B. §-a büntetéssel fenyegeti meghatározott náci és kommunista jelképek terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére vételét. A határozat szerint a törvény csupán három kiemelt elkövetési magatartást tilt, de nem bünteti a jelképek előállítását, megszerzését, tartását stb. Az ítélkezési gyakorlat szerint nagy nyilvánosság megállapítására akkor kerülhet sor, ha az elkövetés helyén nagyobb létszámú személy van jelen, illetve fennáll a lehetősége annak, hogy a bűncselekményről nagyobb vagy előre meg nem határozható számú személy szerez tudomást (BH 1981. 223.). A bíróságok tíz-húsz személy együttes jelenlétét mindig nagy nyilvánosságnak tekintik, ezért tipikusan e körbe tartozik a közterületen vagy más nyilvános helyen történt elkövetés, de ide sorolandó a zártkörű rendezvény is, ha azon nagyobb létszámú személy vesz részt. A Btk. 137. § 12. pontja alapján minden esetben nagy nyilvánosságnak számít, ha a bűncselekményt „sajtó, egyéb tömegtájékoztatói eszköz, sokszorosítás, illetőleg elektronikus rögzített információ távközlő hálózaton való közzététele útján”, vagyis — egyebek mellett — az interneten követik el.

Megítélésem szerint a Btk. a szélsőséges politikai szimbólumokkal kapcsolatos tevékenységek közül éppen azokat szankcionálja, amelyek leginkább a véleménynyilvánítás körébe tartoznak, ezért a legerősebb alkotmányos védelem alatt állnak. A jelképek nyilvános használatával, megjelenítésével az egyén politikai álláspontját, hovatartozását tudatja másokkal. A társadalmi kommunikáció részeseként a jelkép viselője véleményét fejezi ki, személyes

elköteleződésére hívja fel mások figyelmét. Aki ötagú vöröscsillagot vagy horogkeresztet tartalmazó jelvényt visel, aki a közönség számára nyitva álló helyen kommunista vagy fasiszta szimbólumokat jelenít meg, aki ilyen jelképeket meggyőződésének illusztrálására sajtótermékben tesz közzé, mások számára egyértelművé és világossá teszi, hogy azonosul a szélsőséges eszmék egyikével. Tehát véleménynyilvánítási, önkifejezési szabadságával él az, aki a nyilvánosság előtt önkényuralmi jelképet használ. A Btk.-ban felsorolt elkövetési magatartások semmiképpen sem tekinthetők kivételesnek, hiszen jelkép segítségével az egyén csak ilyen, a Btk. 269/B. §-ában jelenleg büntetendő cselekvéssel fejezheti ki más emberek számára a véleményét. Mások által felismerhetetlen módon, „négy fal között” nincs értelme politikai, ideológiai szimbólumokat használni. A törvényhozás kellő súlyú alkotmányos indok birtokában szoríthatja csak ki teljesen a nyilvánosság területéről a szélsőséges eszmék jelképeit.

A „köznyugalom” és a „közösségek méltóságának” védelme

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban az alkotmányos jogállamok többségében elfogadott „nyilvánvaló és közvetlen veszély” tesztjét (clear and present danger) és a támadott értékek egyediségének követelményét alkalmazta a közönség elleni izgatás vizsgálatakor. A döntés szerint a gyűlöltre uszítás büntetése azért nem alkotmányosértő, mert ez esetben a szólás a társadalmi rend és béke megzavarásán túl számos egyéni jogot is veszélyeztet: „a csoport ellen felszított indulat fenyegeti a csoporthoz tartozók becsületét, méltóságát (szélsőséges esetben életét is), megfélemlítéssel korlátozza őket más jogaik gyakorlásában is”. Ezzel szemben a „gyalázkodás” tiltása alkotmányellenes, mert az „a közrendet, a köznyugalmat, a társadalmi békét önmagában véve, elvontan védi. A bűncselekmény megvalósul akkor is, ha a sértő kifejezés a körülmények folytán nem jár annak veszélyével sem, hogy egyéni jogokon sérelem esne.” (ABH 1992. 179.) Az Alkotmánybíróság e határozatában hangsúlyozta, hogy a „köznyugalom” nem független a véleményszabadság helyzetétől. „Ahol sokféle véleménnyel találkozhatnak az emberek, a közvélemény toleráns lesz; míg zárt társadalmakban sokkal inkább felkavarhatja a köznyugalmat egy-egy szokatlan hang is. Másrészt a véleménynyilvánítás szükségtelen és aránytalanul szigorú korlátozása a társadalom nyitottsága ellen hat.” (ABH 1992. 180.)

Az önkényuralmi jelképek használatát tiltó tényállás nem tartalmaz olyan elemet, amely mások veszélyeztetését vagy gyűlölködő indulatok felkeltését követelné meg. A Btk. 269/B. §-a önmagában a felsorolt jelképek nyilvánosság előtti használatát bünteti.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban kifejtette: „Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerint minden embernek veleszületett joga van az emberi méltósághoz. Így tehát az emberi méltóság a véleménynyilvánítási szabadság korlátja lehet.” A döntés szerint a „közösségek méltóságát” a törvényhozók a gyűlöltre uszítás tényállásán túlmenően is büntetőjogi védelemben részesíthetik. „A közösségek méltósága

tóságának hatékony védelmére azonban más jogi eszköz, például a nem vagyoni kártérítés alkalmazási lehetőségeinek bővítése is alkalmas.” (ABH 1992. 181.)

Úgy ítélem meg, hogy önmagában az önkényuralmi jelképek nyilvános használata, terjesztése nem sérti az emberi méltósághoz való alapvető jogot. Az Alkotmánybíróság a 8/1990. (IV. 23.) AB határozata óta ezt a jogot az ún. „általános személyiségi jog” egyik megfogalmazásának tekintti, amely az egyén társadalmon belüli önmeghatározásának jogi eszköze. Az emberi méltósághoz való alapvető jog és a Ptk. 75. §-ában foglalt általános személyiségi jog az egyes emberek cselekvési autonómiájának biztosítására, valamint társadalmi megbecsülésének, jó hírnevének védelmére szolgál. E felfogásnak mond ellent egy olyan álláspont, amely a pontosan meg nem határozott „közösségek” részére biztosítja a méltósághoz való jogot, az ugyanis kizárólag az egyénekhez kapcsolódhat.

Az Abh. a „közösségek méltóságát” a gyűlöltre uszítás tényállásának speciális jogi tárgyával kapcsolatban használja. Az uszító véleménynyilvánítás tiltása azért indokolt, mert az uszítás valamely etnikai, faji, vallási csoport vagy a lakosság más csoportjai elleni erőszak közvetlen veszélyét idézi elő, illetve a Magyar Köztársaság területén élő közösségeket alkotó személyek emberi méltósághoz való jogát sérti. Nem magának a közösségnek, mint meghatározatlan személyek összességének vagy a tagoktól elváló szervezetnek van tehát méltósága (ez ugyanis fogalmilag kizárt), hanem a közösséget alkotó egyének emberi méltósághoz való alanyi joga érdemes a védelemre.

Az emberek többsége az önkényuralmi jelképek nyilvános használatát egyes csoportokkal szembeni gyűlölet, megvetés és ellenérzés kifejezésének tekinti. E szimbólumok megjelenése az esetek nagy részében sérti mások érzelmeit. Önmagukban ezek a körülmények azonban még nem jelentik az emberi méltósághoz való jog sérelmét. Senkinek nincs joga arra, hogy mások véleménynyilvánítását az állam azért tiltsa be, mert az rá, mint egy etnikai, faji, vallási vagy kulturális csoport tagjára sérelmes. A véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjog ugyanis az egyén azon jogát is védi, hogy mások érdekeit, szemléletét, érzékenységét sértő nézeteinek is hangot adhasson.

Természetesen a szélsőséges eszmék szimbólumainak használata bizonyos körülmények között méltóságot sértő lehet. Ha valaki azért használja a náci vagy a kommunista múltat felidéző jelképeket, hogy meghatározott személyeket, illetve személyek egy meghatározott csoportját zaklassa, sértegesse, akkor az elkövető felelősségre vonása indokolt. Különösen fontos a büntetőjogi szankció alkalmazása azokkal szemben, akik oly módon nyilvánítják ki szélsőséges politikai meggyőződésüket, hogy a sérelmet szenvedetteknek nincs módjuk kitérni a közlés elől („foglyul ejtett közönség”). A Btk. 269/B. §-a ezzel szemben a „mindenkihez”, a „névtelen közösséghez” szóló véleménynyilvánítást is büntetni rendeli, ezért nem az emberi méltósághoz való jogot és nem a „közösségek méltóságát” védi.

Álláspontom szerint a Btk. 269/B. §-ával kapcsolatban nem lehet a „közösségek méltóságának” védelmére hivatkozni, a „köznyugalom” védelme pedig, ahogy azt az Abh. is megállapította, önmagában nem szolgálhat alapul a véleménysszabadság korlátozásához.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy ha e jelképek felhasználásával kifejezett véleménygyűlöletre uszít, akkor az elkövető az Alkotmánybíróság által hatályában fenntartott Btk. 269. §-a alapján ma is büntetendő. Ha ezen túl a jogalkotó szükségesnek ítéli, az önkényuralmi jelképek használata révén „foglyul ejtett közönség” védelmében új büntető tényállást fogalmazhat meg.

Az értéksemlegesség tesztje

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban több más európai alkotmányvédő szerv esetjogával összhangban, a szólásszabadság neutrális értelmezését fogadta el. „A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. (...) A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül. Vagyis az egyéni véleménynyilvánítás, a saját törvényei szerint kialakuló közvélemény, és ezekkel kölcsönhatásban a minél szélesebb tájékozottságra épülő egyéni véleményalkotás lehetősége az, ami alkotmányos védelmet élvez. Az Alkotmány a szabad kommunikációt — az egyéni magatartást és a társadalmi folyamatot — biztosítja, s nem annak tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánítás alapjoga. Ebben a processzusban helye van minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt, különösen azért, mert maga a vélemény minősítése is e folyamat terméke.” (ABH 1992. 179.) Nincs tehát olyan vélemény, amelynek közlése kontextusától függetlenül, pusztán tartalma alapján korlátozható lenne. A jogkorlátozás szükségessége minden esetben a véleménynyilvánítás körülményeinek összességétől (helyétől, idejétől, a címzettek körétől stb.) függ. Az értéksemlegesség elvéből következik, hogy az önkényuralmi rendszerrel való egyetértés kifejezése önmagában, tartalma alapján nem büntethető. A Btk. 269/B. §-a ellentétben áll ezen elvárásokkal, mivel a véleményt értéktartalma alapján minősíti, s nem külső korlátot állít a közlés szabadságával szemben.

Az értéksemlegesség követelménye nem jelenti azt, hogy az állam nem tehet különbséget demokratikus és antidemokratikus törekvések között. Az Abh. megállapította, hogy az állam támogathatja az általa helyesnek tartott véleményeket, s a helytelennek tartott közlések ellen felléphet, mindaddig, amíg ezzel nem sérti a véleménysszabadságot. Az Alkotmány 2. § (3) bekezdése kötelező fellépést ír elő a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására irányuló törekvésekkel szemben. A 8. § (1) bekezdése pedig az állam elsőrendű köteletségévé teszi, hogy védje az ember alapvető jogait. E két követelménynek tesz eleget a törvényhozás

azzal, hogy a Btk. „Az állam elleni bűncselekmények” fejezetben büntetőjogi védelemben részesíti a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét, 174/B. §-ában büntetéssel fenyegeti a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszakot, 269. §-ában pedig a közösség elleni izgatást szankcionálja. Az uszító beszéd és az erőszakos tett tehát ma sem maradhat büntetlenül. Ha a szélsőséges véleménynyilvánítás meghatározott személy ellen irányul, akkor az elkövető — a Btk.-beli feltételek fennállása esetén — becsületsértésért büntethető, tehát az emberi méltóság sérelmére is válaszol a büntetőjog. A jogalkotónak lehetősége van — a náci és kommunista jelképek felhasználásával — elkövetett erőszakot, közvetlen fenyegetést, uszítást és becsületsértést speciális tényállásokban szankcionálni. Mindez nem érinti az értéksemlegesség követelményét, hiszen így nem pusztán a szélsőséges tartalmú vélemény, hanem annak közvetlen, belátható következménye alapozza meg a felelősségre vonást.

Az állam azzal, hogy tolerálja az önkényuralmi jelképek nyilvános használatát, nem marad eszközök nélkül a fasizmus és a kommunizmus eszméit hirdető véleményekkel szemben. A gyermekek oktatása, a kulturális támogatás preferenciái révén és még számos módon az állam kifejezésre juttathatja, hogy a totalitárius eszmék mélyen megvetendők.

A történelmi körülmények vizsgálata

A Határozat szerint Magyarország sajátos történelmi múltja szükségessé tesz alapjogbeli korlátozásokat, így a történelmi körülményekkel indokolható az is, hogy az állam büntetéssel fenyegeti az önkényuralmi jelképek használóit. Magyarország huszadik századi történelme, a náci és a kommunista rémtettek emléke ennek éppen az ellenkezőjét indokolhatja: a véleményszabadság a demokrácia egyik legfőbb védelmezője, ezért maga is különleges védelmet érdemel. Az alkotmányos demokráciát többek között az különbözteti meg a diktatórikus rendszerektől, hogy tág teret biztosít a szabad szólásnak, s ezzel segíti elő a demokratikus közvélemény kialakulását. A szólásszabadság korlátozásával sehol sem sikerült megfékezni a totalitárius eszmék terjedését, ahol pedig az antidemokratikus erők hatalomra kerültek, nem a véleményszabadság segítette őket uralomra.

Ez a jellemző a magyar történelemre, a politikai kultúrára, a választópolgári magatartásra is: Magyarországon szabad választásokon szélsőséges politikai erők sohasem kerültek hatalomra. A fasiszta vagy a kommunista diktatúrák a XX. századi magyar történelemben akkor jöttek létre, amikor az ország idegen katonai megszállás alatt állt.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban kiemelte: „A rendszerváltás elkerülhetetlenül társadalmi feszültségekkel jár. E feszültségeket kétségtelenül fokozhatja, ha egyesek büntetlenül adhatnak kifejezést nagy nyilvánosság előtt bizonyos csoportokkal szembeni gyűlöletüknek, megvetésüknek vagy ellenérzésüknek. A sajátos történelmi körülményeknek azonban van egy másfajta hatása is, s éppen ezért szükséges különbséget tenni a gyűlöletre uszítás és a sértő

vagy lealacsonyító kifejezés használata között. (...) Büntetőjogi büntetésekkel (...) nem a közvéleményt és a politikai stílust kell formálni — ez paternalista hozzáállás —, hanem más jogok védelmében az elkerülhetetlenül szükséges esetekben szankcionálni.” (ABH 1992. 180.)

Magyarország az európai csatlakozás küszöbén nem elégedhet meg a nemzetközileg még elfogadhatónak tűnő minimumvédelemmel, az önkényuralmi múlt éppen az alapjogok széles körű biztosítását követeli meg. Az ország nemzetközi jogi szerződéses kötelezettségeiből nem következik a szélsőséges szimbólumok használatának tilalma.

A történelmi események szerepével kapcsolatban fontosnak tartom kiemelni az időmúlás jelentőségét is. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Lehideux és Isorini kontra Franciaország ügyben 1998. szeptemberben hozott ítéletében megállapította, hogy megsértették a Pétain marsall emlékének védelmére alakult egyesület két vezetőjének véleményszabadsághoz való jogát. A panaszosokat Franciaországban azért ítélték el, mert a Le Monde című lap egy pamfletjében felsorolták Pétain azon intézkedéseit, melyek alapján a marsallról pozitív képet lehet kialakítani. A francia kormány a Bíróság előtt többek között arra hivatkozott, hogy a francia történelemnek ez a szakasza igen fájdalmas időszak, és a panaszosok a pamflet megjelentetésével sebeket szakítottak fel. A Bíróság ezzel szemben úgy érvelt, hogy a szóban forgó történelmi események több mint negyven évvel ezelőtt történtek, ami olyan hosszú idő, hogy ez az érv már nem vehető figyelembe úgy, mintha tíz vagy húsz évvel ezelőtti eseményeket idéztek volna fel. A Bíróság hangsúlyozta, hogy minden államnak erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy saját történelme nyíltan és szenvedélymentesen vitatható legyen. Korábbi döntéseit (Open Door and Dublin Well Women kontra Írország, Vogt kontra Németország) idézve kiemelte, hogy a véleményszabadság nemcsak az olyan véleményre terjed ki, amely közömbös vagy amelynek megítélése kedvező, hanem olyan közlésre is, amely zavaróan, sokkolóan hathat. Ezt követeli meg a pluralizmus, a tolerancia és a nyitott gondolkodás, amelyek nélkül nem létezhet demokratikus társadalom.

Meggyőződésem, hogy a szabadságszerető emberek határozottan szemben állnak az antidemokratikus eszmékkel, és a választópolgárok nagy többsége nemet mond minden, az alkotmányos rendet veszélyeztető radikalizmusra.

A legtűrelmesebb magyar demokrata, Bibó István így fogalmazott: „Abban a görcsös félelmi állapotban, mely elhiszi, hogy a szabadság előrehaladása veszélyezteti a nemzet ügyét, nem lehet élni a demokrácia javaival. Demokratának lenni mindenekelőtt annyit tesz, mint nem félni: nem félni a más véleményűektől, a más nyelvűektől, a más fajúaktól, a forradalomtól, az összeesküvésektől, az ellenség ismeretlen gonosz szándékaitól, a lekicsinyléstől és egyáltalán mindazoktól az imaginárius veszedelmektől, melyek általában válnak valódi veszedelmekké, hogy félünk tőlük. (...) [A] félelem, a veszély állandó érzésében szabállyá vált mindaz, amit az igazi demokráciák csak az igazi

veszély óráiban ismernek: a közszabadságok megkurtítása, a cenzúra, az ellenség 'bérenc'-einek, az 'áruló'-nak a keresése, a mindenáron való rendnek vagy a rend látszatának s a nemzeti egységnek a szabadság rovására való erőltetése." (Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. In Bibó István: Válogatott tanulmányok 2. kötet 220. oldal)

Mindezek alapján a Btk. 269/B. §-át nem tartom összeegyeztethetőnek az Alkotmány 61. § (1) bekezdésében megfogalmazott egyik legfőbb demokráciakritériummal, a véleménynyilvánítás szabadságával, ezért — hangsúlyozva azt, hogy mélyen nem értek egyet az önkényuralmi jelképek gondolati tartalmával — a rendelkező részre, alkotmányjogi meggyőződéseim szerint, nemmel szavaztam.

Budapest, 2000. május 9.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 56/2000. (V. 12.) KE határozata

legfőbb ügyész helyettes felmentéséről

A legfőbb ügyész előterjesztésére *dr. Sátori János* legfőbb ügyész helyett ezen megbízatása alól 2000. május 16. napjával felmentem.

Budapest, 2000. május 9.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József.
A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.
Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.
Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.
Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában.
Éves előfizetési díj: 42 336 Ft. Egy példány ára: 110 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 55 Ft.
A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

00.0852 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.